

กรมวิชาการเกษตร
**DEPARTMENT OF
AGRICULTURE**

รายงานประจำปี 2567
Annual Report
2024

DEPARTMENT OF AGRICULTURE

กรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้รับการสถาปนาขึ้น เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2515 โดยการรวมกรมกสิกรรม และกรมการข้าวเข้าด้วยกัน ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการประสานงานระหว่างกรมหรือสำนักงาน และจัดระเบียบหน่วยงานราชการ ซึ่งปฏิบัติงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายคลึงกัน ให้รวมอยู่ในกรมหรือสำนักงานเดียวกัน อันจะอำนวยให้การบริหารราชการเป็นไปโดยประหยัด รวดเร็ว และไม่ซ้ำซ้อนกัน

กรมวิชาการเกษตร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานวิจัย ค้นคว้าทดลองทางวิชาการด้านพืช โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล แนวทางแก้ไขปัญหาและความต้องการของเกษตรกร โดยดำเนินการวิจัยครบทุกสาขาวิชา ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งประสานงานกับกรมส่งเสริมการเกษตร และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการฝึกอบรมและถ่ายทอดวิชาการให้แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร เพื่อนำไปปฏิบัติให้ได้ผลอย่างแท้จริง

ดวงตราประจำกรมวิชาการเกษตร

ดวงตรารูปกลม ตรงกลางเป็นรูปพระพิรุณทรงนาครในเรือนแก้ว
ด้านซ้ายและขวาเป็นรวงข้าว
ด้านล่างของเรือนแก้วเป็นแปลงนา คูน้ำ และหมู่บ้าน

พระพิรุณทรงนาคร	หมายความว่า	เทพยดาผู้บันดาลให้ฝนตก
รวงข้าว	หมายความว่า	การเพาะปลูกพืช
แปลงนา	หมายความว่า	ที่ดินสำหรับปลูกพืช
คูน้ำ	หมายความว่า	น้ำสำหรับเพาะปลูก
หมู่บ้าน	หมายความว่า	ที่อยู่อาศัยของเกษตรกร

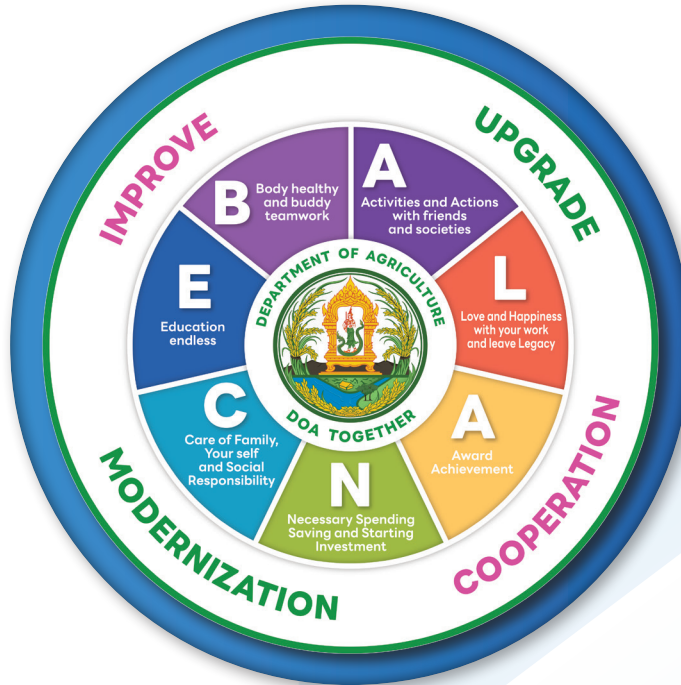
วิสัยทัศน์

กรมวิชาการเกษตร
เป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการวิจัย
และพัฒนาด้านพืช เครื่องจักรกลการเกษตร
และเป็นศูนย์กลางรับรองมาตรฐาน
สินค้าเกษตรด้านพืชในระดับสากล
บนพื้นฐานการอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
ภายใต้สมดุลวัฒนธรรมองค์กร
ภายในปี พ.ศ. 2570

พันธกิจ

- ▶ 1. สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยด้านพืช และเครื่องจักรกลการเกษตร
สู่กลุ่มเป้าหมาย
- ▶ 2. กำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานระบบการผลิต และผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต
พัฒนาระบบตรวจรับรองสินค้าการเกษตรด้านพืชให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- ▶ 3. อนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืช
แมลง และจุลินทรีย์
- ▶ 4. สนับสนุนการขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย
มุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน
- ▶ 5. กำกับ ดูแล และพัฒนากฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

BALANCE DOA TOGETHER

Body Healthy and Buddy Teamwork

สุขภาพแข็งแรง บัดดีดี ทีมเวิร์คเยี่ยม

Activities and Action with Friends and Societies

ร่วมกิจกรรมและสานสัมพันธ์ผองเพื่อนและสังคม

Love and Happiness with Your Work and Leave Legacy

รักและสนุกกับการทำงาน พร้อมสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเป็นตำนานแก่องค์กรและประเทศ

Award Achievement

ให้รางวัลทุกความสำเร็จที่ทำได้

Necessary Spending, Saving and Starting Investment

ใช้จ่ายอย่างรอบคอบ เก็บออม และเริ่มลงทุนก่อนวัยเกษียณ

Care for Family, Yourself and Social Responsibility

รักตนเอง ดูแลครอบครัว และรับผิดชอบต่อสังคม

Endless Education

ใฝ่หาความรู้และเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

สารอธิบดี

กรมวิชาการเกษตร

ในปี 2567 กรมวิชาการเกษตร ยังคงมุ่งมั่นดำเนินงานตามภารกิจภายใต้แนวทางการสร้างสมดุลวัฒนธรรมองค์กรและการทำงานกรมวิชาการเกษตร หรือ BALANCE DOA TOGETHER เพื่อให้บุคลากรมีความสุข สนุกกับการทำงาน มีโอกาสในการพัฒนาตนเอง ควบคู่ไปกับการมีชีวิตส่วนตัวที่ดี โดยยังคงยึดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติราชการประจำปี 2567 ของกรมวิชาการเกษตร ที่มีความเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2567 ภารกิจด้านการวิจัยปรับปรุงพันธุ์พืชมุ่งต่อยอดพันธุ์เดิมเพื่อให้ได้พันธุ์พืชรองรับตลาดแนวใหม่ พร้อมกับการนำเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนมมาปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อรองรับภาวะวิกฤตโลกเดือด และศัตรูพืชอุบัติใหม่ เป็นการส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการแข่งขันให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ดีที่มีคุณภาพที่สุดในอาเซียน และขยายสู่ตลาดเมล็ดพันธุ์ทั่วโลกตามแนวทางยุทธศาสตร์ IGNITE THAILAND

นอกจากภารกิจด้านงานวิจัยและพัฒนาแล้ว กรมวิชาการเกษตรยังดำเนินงานตามนโยบายสำคัญทั้งด้านการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรตามนโยบายทุเรียนไทย ทุเรียนคุณภาพ ของร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการกำกับดูแลควบคุมคุณภาพทุเรียนทั้งระบบ ตั้งแต่สวน โรงคัดบรรจุ และการส่งออก ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของประเทศปลายทาง โดยเฉพาะจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกทุเรียนที่สำคัญของไทย รวมทั้งการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย ซึ่งจากผลการดำเนินการปราบปรามลักลอบการนำเข้ายางพาราผิดกฎหมาย ส่งผลให้การประมุลยางแผ่นรมควัน RSS (EUDR) ชั้น 3 ได้ราคาสูงสุดเป็นประวัติการณ์

อีกภารกิจหนึ่งที่สำคัญคือการลดก๊าซเรือนกระจกในภาคเกษตรแบบยั่งยืน ในปี 2567 จึงได้จัดตั้งกองวิจัยพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่ และการจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร ซึ่งจะดำเนินงานทั้งในส่วนของการศึกษาวิจัยแนวทางในการลดก๊าซเรือนกระจก การพัฒนาวิธีดำเนินการเพื่อให้ได้คาร์บอนเครดิต พัฒนาบุคลากรของกรมวิชาการเกษตรให้เป็นผู้ตรวจประเมินภายใต้กรอบ T-VER รวมทั้งศึกษาวิจัยพืชเศรษฐกิจใหม่ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นพืชที่มีอนาคตต่อเศรษฐกิจ ทั้งในด้านการส่งออกหรือเป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นอาหารแห่งอนาคต

ในโอกาสนี้ ผมขอขอบคุณบุคลากรกรมวิชาการเกษตรทุกท่านที่ตลอดระยะเวลา 52 ปีที่ผ่านมา สร้างผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมอันทรงคุณค่า ตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ทำให้กรมวิชาการเกษตรมีผลการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณชน และสามารถส่งต่อผลสัมฤทธิ์ไปยังเกษตรกร รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างเห็นผลสำเร็จเป็นรูปธรรม ก้าวต่อไปในปี 2568 เราจะใช้พลัง DOA TOGETHER ขับเคลื่อนภารกิจสำคัญส่งต่อองค์ความรู้และเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรไปสู่เกษตรกรเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

(นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ผู้บริหารกรมวิชาการเกษตร

นายพัทตร์ จันทรวงษ์
อธิบดี

นายภัสชญาน หมีนแจ่ม
รองอธิบดี

นางวิลาวัลย์ ไคร์ครอง
รองอธิบดี

นางสาวปริยานุช กิณะวัฒน์
รองอธิบดี

นางณัฐิมา โฆษิตเจริญกุล
ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคพืช
รักษาการในตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการอารักขาพืช

กลุ่มบริหาร

นายชนาตลย์ สัตตธณัทกร
เลขาบริหารกรม

นายปรัชญา วงษา
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

นายธีรภัทร เข็มทอง
ผู้อำนวยการกองคลัง

นางศศิญา ปานตัน
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิชาการ

กลุ่มบริหาร

นางสาวบังอร จันทรดี
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสาร

นายแสนศักดิ์ เหลืองเทือกุลชัย
รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักนิติการ

นางสาวจันทรจรี ทิจจานนท์
ผู้อำนวยการ
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นางสาวเบญจวรรณ โพธิ์สุข
ผู้อำนวยการ
กลุ่มตรวจสอบภายใน

นายประภาส ทรงหงษา
ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กลุ่มวิจัยและพัฒนา

นางช่อทิพย์ คัลยพงษ์
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนา
การอารักขาพืช

นางปิยรัตน์ ธรรมกิจวัฒน์
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนา
เทคโนโลยีชีวภาพ

นายเทวรัตน์ บุรณสวัสดิ์พงษ์
ผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนา
ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

นายชูชาติ วัฒนวรรณ
ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาวิทยาการ
หลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลเกษตร

กลุ่มวิจัยและพัฒนา

นายสุธิพัฒน์ ไทยเทศ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสถาบัน
วิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน

นางสาวกาญจนา ทองนะ
ผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยพืชสวน

นายวุฒิพล จันทรสะกุล
ผู้อำนวยการ
สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม

นางสาวนิภาภรณ์ พรณรา
ผู้อำนวยการ
กองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช

นางสาวชวนาถ พทฤทธิภ
ผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่
และการจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร

กลุ่มมาตรฐานสินค้าพืชและควบคุมตามกฎหมาย

นายชัยศักดิ์ รินเกลื่อน
ผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืช
และวัสดุการเกษตร

นายเสกสรรค์ วรรณกรี
ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและรับรอง
มาตรฐานสินค้าพืช

นางสาวริดาकुญ แสนอุดม
ผู้อำนวยการ
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช

นายธรรมรัตน์ ทองมี
ผู้อำนวยการ
กองการยาง

กลุ่มบริหารจัดการในพื้นที่

นางสาวจงรัก อ๋มใจ
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 1

นายธงชัย คำโคตร
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 2

นายไกรสิงห์ ชูดี
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 3

นายบวรวิทย์ พันธุ์ยางน้อย
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 4

กลุ่มบริหารจัดการในพื้นที่

นางอาร์ดา มาสรี
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 5

นายพิภวัฒน์ อ่อนทองหลาง
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 6

นางสาวฉันทนา คงนคร
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 7

นายไพศอล หะยีสานและ
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตรเขตที่ 8

โครงสร้างกรมวิชาการเกษตร

อธิบดี

รองอธิบดี

สำนักผู้เชี่ยวชาญ*

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

กลุ่มตรวจสอบภายใน

กลุ่มบริหาร

1. สำนักงานเลขานุการกรม
2. กองการเจ้าหน้าที่
3. กองคลัง
4. กองแผนงานและวิชาการ
5. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
6. สำนักนิติการ*
7. กองประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ*

หมายเหตุ : * = จัดตั้งเป็นการภายใน

กลุ่มวิจัยและพัฒนา

1. สำนักวิจัยพัฒนามาตรฐานการอารักขาพืช
2. สำนักวิจัยพัฒนามาตรฐานเทคโนโลยีชีวภาพ
3. กองวิจัยพัฒนามาตรฐานปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
4. กองวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร
5. สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน
6. สถาบันวิจัยพืชสวน
7. สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม
8. กองวิจัยพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์พืช*
9. กองวิจัยพัฒนามาตรฐานเศรษฐกิจใหม่และการจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร*

- ศูนย์วิจัยพัฒนามาตรฐานการผลิตทางการเกษตร 1 ศูนย์
- ศูนย์วิจัยพืชไร่ 8 ศูนย์, ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน 2 ศูนย์
- ศูนย์วิจัยพืชสวน 8 ศูนย์, ศูนย์วิจัยการเกษตรที่สูง 1 ศูนย์, ศูนย์วิจัยเกษตรหลวง 1 ศูนย์
- ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรม 5 ศูนย์
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช 5 ศูนย์

กลุ่มมาตรฐานสินค้าพืชและควบคุมตามกฎหมาย

1. กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช
2. สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร
3. สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช
4. กองการยาง*

- ด้านตรวจพืช 50 ด้าน
- ศูนย์ควบคุมยาง 6 ศูนย์

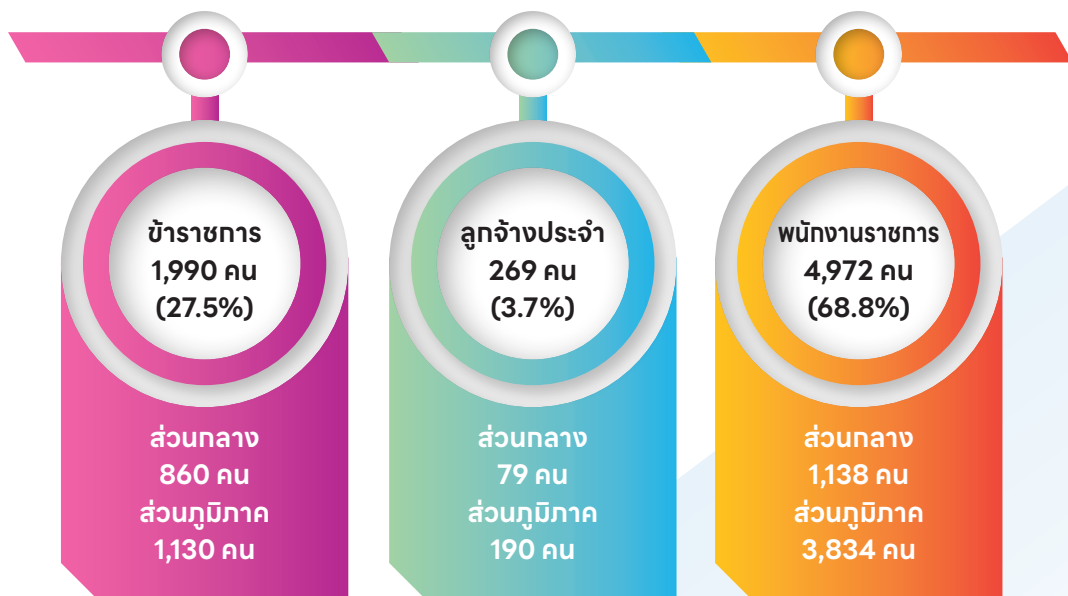
กลุ่มบริหารจัดการในพื้นที่

1. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่
2. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
3. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 3 จังหวัดขอนแก่น
4. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 4 จังหวัดอุบลราชธานี
5. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 5 จังหวัดชัยนาท
6. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรี
7. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
8. สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 จังหวัดสงขลา

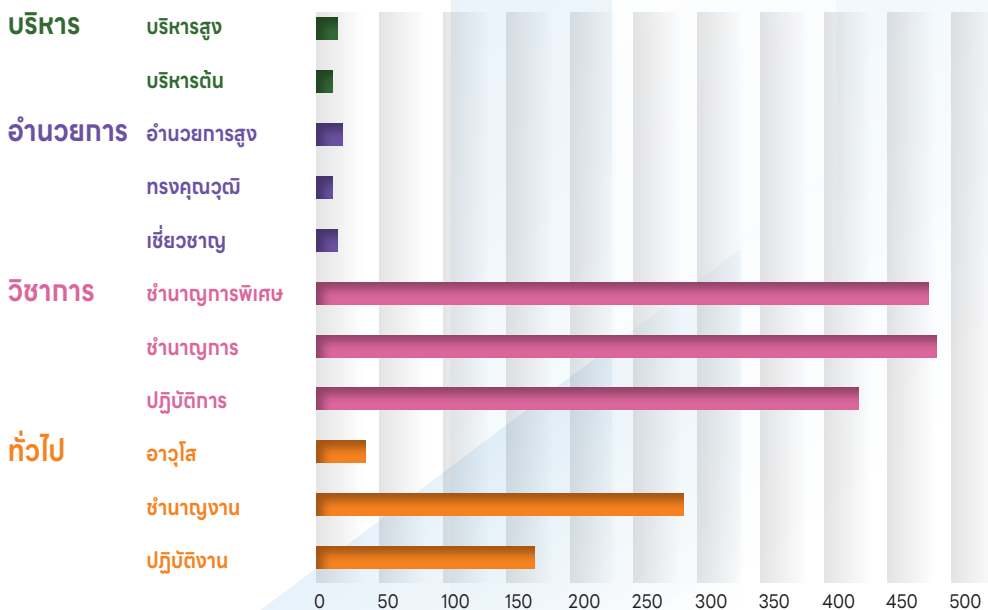
- ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัด 57 ศูนย์

อัตราทำล้ง

บุคลากรกรมวิชาการเกษตร 7,231 คน

อัตราส่วนข้าราชการกรมวิชาการเกษตร จำแนกประเภทตำแหน่ง

แผนภาพการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ยุทธศาสตร์จัดสรร ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด ของกรมวิชาการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

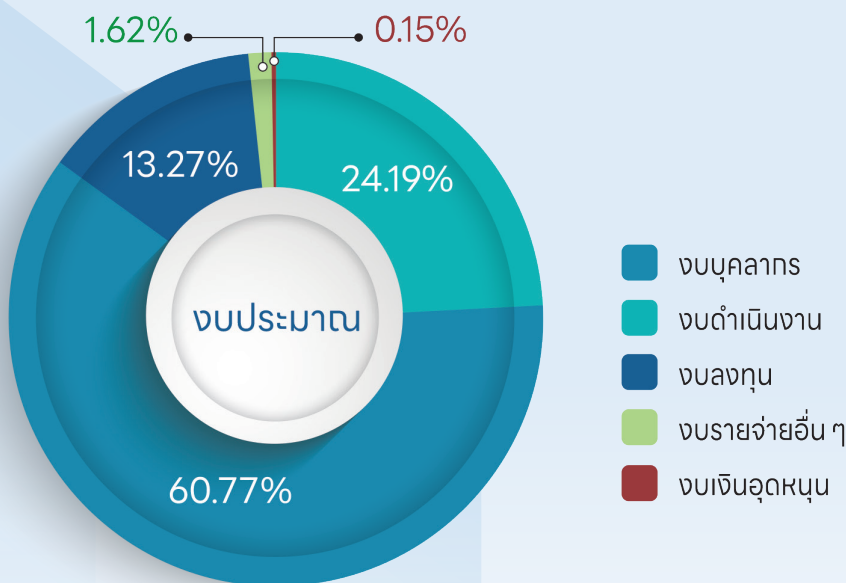

แผนภาพการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท ยุทธศาสตร์จัดสรร ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัด ของกรมวิชาการเกษตร ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณกรมวิชาการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

กรมวิชาการเกษตรได้รับจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. 2567 รวม 3,519.4751 ล้านบาท สำหรับการดำเนินงานในภารกิจของกรม จำแนกเป็น งบบุคลากร 2,138.8324 ล้านบาท งบดำเนินงาน 851.3557 ล้านบาท งบลงทุน 467.0356 ล้านบาท งบเงินอุดหนุน 5.3709 ล้านบาท และงบรายจ่ายอื่น ๆ 56.8805 ล้านบาท และมีผลการเบิกจ่ายรวมก่อนนี้ผูกพันในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 99.73

รายงานการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

รายงานการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

กรมวิชาการเกษตร

รอบการประเมิน 12 เดือน: วันที่ 1 ตุลาคม 2566 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2567

Performance Base	Potential Base	คะแนนรวม	สรุปผลการประเมิน
66.70 คะแนน	27.65 คะแนน	94.35 คะแนน	ระดับคุณภาพ

ประเด็นการประเมิน	น้ำหนัก	ขั้นต้น (50)	เป้าหมาย มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)	ผลการ ดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วงน้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Performance Base) (ร้อยละ 70)							
1. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรดิจิทัล พื้นดิน	10	7.44 (ร้อยละ)	8.41 (ร้อยละ)	9.37 (ร้อยละ)	9.78 (ร้อยละ)	100.00	10.00
2. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรที่ผ่าน การตรวจรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี	12.50	3.00 (ร้อยละ)	5.00 (ร้อยละ)	7.00 (ร้อยละ)	4.89 (ร้อยละ)	73.63	9.20
3. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรปลอดภัย ที่เป็นสินค้าอินทรีย์	12.50	5.00 (ร้อยละ)	5.20 (ร้อยละ)	7.20 (ร้อยละ)	7.42 (ร้อยละ)	100.00	12.50
4. รายได้เงินอุดหนุนทางการเกษตรของเกษตรกร เฉลี่ยต่อครัวเรือน	15	78,322.00 (บาท)	79,359.54 (บาท)	80,397.08 (บาท)	81,616.00 (บาท)	100.00	15.00
5. จำนวนผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์	10	21 (เรื่อง)	22 (เรื่อง)	23 (เรื่อง)	24 (เรื่อง)	100.00	10.00
6. จำนวนแปลงต้นแบบที่สามารถลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก	10	2 (แปลง)	4 (แปลง)	6 (แปลง)	6 (แปลง)	100.00	10.00
องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base) (ร้อยละ 30)							
7. ระดับความสำเร็จในการขับเคลื่อนการพัฒนา งานบริการ Agenda ตามมติคณะรัฐมนตรี (12 งานบริการ)	6	50.00 (คะแนน)	75.00 (คะแนน)	100.00 (คะแนน)	100.00 (คะแนน)	100.00	6.00
8. ร้อยละของชุดข้อมูลเปิดที่เป็นไปตามมาตรฐาน ในระบบบัญชีข้อมูลภาครัฐ (GD Catalog)	6	50.00 (คะแนน)	75.00 (คะแนน)	100.00 (คะแนน)	100.00 (คะแนน)	100.00	6.00
9. ระดับความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ ของประเทศไทย	3	1 (Pillar)	2 (Pillar)	3 (Pillar)	4 (Pillar)	100.00	3.00
10. คะแนนความพร้อมรัฐบาลดิจิทัลหน่วยงานภาครัฐ ของประเทศไทย	3	27.11 (คะแนน)	37.11 (คะแนน)	42.11 (คะแนน)	54.03 (คะแนน)	100.00	3.00
11. คะแนนการประเมินสถานะของหน่วยงานในการเป็น ระบบราชการ 4.0 (PMQA 4.0)	12	445.00 (คะแนน)	449.82 (คะแนน)	454.64 (คะแนน)	450.86 (คะแนน)	80.39	9.65
น้ำหนักรวม	100					คะแนนรวม	94.35

หมายเหตุ: * หมายถึง ยกเลิกตัวชี้วัด, ** หมายถึง เปลี่ยนแปลงขนาดการประเมิน, *** หมายถึง ปรับคะแนนเนื่องจากมีการปรับผลการดำเนินงาน, N/A หมายถึง ยังไม่ประกาศผลการดำเนินงาน

(นางสาวอนันต์ พ้า เวชชาชีวะ)
เลขาธิการ ก.พ.ร.

วันที่ 3 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2568

คำอธิบาย: เกณฑ์การประเมิน

- หมายถึง ระดับคุณภาพ
- หมายถึง ระดับมาตรฐานขั้นสูง
- หมายถึง ระดับมาตรฐานขั้นต้น
- หมายถึง ระดับต้องปรับปรุง

- มีคะแนนผลการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 90.00 – 100.00 คะแนน
- มีคะแนนผลการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 75.00 – 89.99 คะแนน
- มีคะแนนผลการดำเนินงานอยู่ระหว่าง 60.00 – 74.99 คะแนน
- มีคะแนนผลการดำเนินงานต่ำกว่า 60.00 คะแนน

คำอธิบาย: Joint KPI

- หมายถึง Joint KPI ประเด็นการบริหารจัดการและอนุรักษ์พันธุกรรมพืช
- หมายถึง Joint KPI ประเด็นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- หมายถึง Joint KPI ประเด็นรายได้จากการท่องเที่ยว
- หมายถึง Joint KPI ประเด็นรายได้ของผู้ประกอบการ SMEs และ OTOP
- หมายถึง Joint KPI ประเด็นการลดปริมาณฝุ่นละออง PM2.5 และ PM10

สารบัญ

CONTENTS

21

วิจัยและพัฒนา

33

ผลการดำเนินงานตาม
ภารกิจกรมวิชาการเกษตร

77

ผลงานสำคัญตามนโยบาย
กระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์

89

ผลงานเด่น
กรมวิชาการเกษตร

93

งานการต่างประเทศ

101

รายงาน
ของผู้ตรวจสอบบัญชี
และรายงานการเงิน

131

กิจกรรม
กรมวิชาการเกษตร

วิจัยและพัฒนา

ภารกิจวิจัยและพัฒนา ด้านพืชและเครื่องจักรกลการเกษตร

พันธุ์พืชใหม่ต่อยอดพันธุ์เดิมเพื่อรองรับตลาดแนวใหม่

- ▶ พันธุ์พืชสวน
- ▶ พันธุ์พืชท้องถิ่น

นวัตกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ

- ▶ นวัตกรรมแผ่นเทียบสีสำหรับเก็บเกี่ยวผลกาแฟในระยะสุกแก่ที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ
- ▶ ต้นแบบชุดตรวจสอบสารพิษตกค้างทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชปลอดภัย
- ▶ ระบบตรวจสอบย้อนกลับและผลิตภัณฑ์คุณภาพจากส้มโอขาวแตงกวาชยันนา
- ▶ การศึกษาเชิงนโยบายเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในภาคเกษตร
- ▶ เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ในมะพร้าวเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย
- ▶ เทคโนโลยีการผลิตกระเจ็ด

งานวิจัยสนับสนุนงานบริการและกฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล

- ▶ เทคนิคการตรวจสอบควบคุมการเจริญเติบโตของพืชในผลิตภัณฑ์วัตถุดิบทางการเกษตร

ต้นแบบเครื่องจักรกลการเกษตร

- ▶ สำหรับใช้ในพื้นที่ปลูก
- ▶ สำหรับใช้ในกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลผลิต

ภารกิจวิจัยและพัฒนา ด้านพืชและเครื่องจักรกลการเกษตร

การปฏิบัติงานด้านการวิจัยและพัฒนาของกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการภายใต้แผนปฏิบัติการด้านวิจัยและนวัตกรรมกรมวิชาการเกษตร ปี 2568-2570 ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ พ.ศ. 2566-2570 และกรมวิชาการเกษตรได้รับเงินอุดหนุนเพื่อการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ตั้งแต่ปี 2564 จนถึงปัจจุบัน และมีผลงานวิจัยใหม่ที่พร้อมนำไปขยายผลภายใต้แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อพัฒนาการเกษตรของประเทศ แก้ปัญหาเร่งด่วน และสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืช ดังนี้

พันธุ์พืชใหม่ต่อยอดพันธุ์เดิมเพื่อรองรับตลาดแนวใหม่

กรมวิชาการเกษตรดำเนินการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้ได้พันธุ์ใหม่ให้ผลผลิตสูง ต้านทานโรคแมลงศัตรูพืช คุณภาพ และลักษณะตรงตามความต้องการของเกษตรกร ผู้บริโภค และภาคอุตสาหกรรม โดยมีพันธุ์พืชที่ผ่านการรับรองพันธุ์ตามขั้นตอนของกรมวิชาการเกษตร ปี 2567 รวม 10 พันธุ์ จำแนกได้ดังนี้

พันธุ์พืชสวน จำนวน 9 พันธุ์ ได้แก่

กระเจี๊ยบเขียวพันธุ์ กวก. กาญจนบุรี 1 ให้ผลผลิตสูง ผลผลิตและคุณภาพผักตรงตามมาตรฐานการส่งออก และตลาดภายในประเทศ ผลผลิตเฉลี่ย 3,069 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์การค้าในท้องตลาดร้อยละ 18 ในด้านการส่งออกผลผลิตได้มาตรฐานเฉลี่ย 2,375 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์การค้าร้อยละ 7

ถั่วฝักยาวสีม่วงพันธุ์ กวก. พิจิตร 1 ให้ผลผลิตสูง เฉลี่ย 1,942 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์นาน 1 ร้อยละ 46.27 อายุเก็บเกี่ยวเร็ว ผักแรก 44 วันหลังปลูก ผักสดมีสีม่วงเข้ม มีปริมาณสารแอนโทไซยานินเฉลี่ย 187.4 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ความหนาเนื้อเฉลี่ย 2.05 มิลลิเมตร ผักตรง ผิวฝักย่น มีความยาวผักสดเฉลี่ย 44.88 เซนติเมตร และมีความยาวฝักสูงสุด 49.46 เซนติเมตร

เห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทข. 1 ผลผลิตสูง ดอกตูมมีขนาดและรูปร่างตรงตามเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรของเห็ดฟาง ให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย 2,285.16 กรัมต่อตารางเมตร เมื่อใช้ฟางข้าวและขี้เถ้าเป็นวัสดุเพาะสูงกว่าเห็ดฟางสายพันธุ์เดิม (เห็ดฟาง-2) ร้อยละ 300 และให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย 3,450.93 กรัมต่อตารางเมตร เมื่อใช้ทะลายเปล่าปาล์มน้ำมันเป็นวัสดุเพาะ สูงกว่าเห็ดฟางสายพันธุ์เดิม (เห็ดฟาง-2) ร้อยละ 500

เห็ดเป๋าฮื้อพันธุ์ กวก. สทข. 1 ผลผลิตสูง มีขนาดและรูปร่างตรงตามเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตรของเห็ดสกุลนางรม ให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย 127.09 กรัมต่อถุง (ถุงละ 900-950 กรัม) ดอกเห็ดมีขนาดใหญ่ กว้าง 10.91 เซนติเมตร สูง 7.93 เซนติเมตร และหนา 2.55 เซนติเมตร ขอบดอกเห็ดค่อนข้างเรียบ ก้านอวบ กว้าง 2.81 เซนติเมตร ยาว 3.98 เซนติเมตร เนื้อแน่น มีความแน่นเนื้อ 0.7 กิโลกรัมแรง

เห็ดถั่วฝักรั้วพันธุ์ กวก. สทข. 1 ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 2,557.10 กรัมต่อตะกร้า (วัสดุเพาะ 5 กิโลกรัม) เมื่อเพาะในระบบปิดควบคุมอุณหภูมิ 18-20 องศาเซลเซียส และให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 3,040 กรัมต่อตารางเมตร เมื่อเพาะในระบบเปิดแบบเพาะชั้น ช่วงอุณหภูมิ 18-23 องศาเซลเซียส ดอกมีขนาดใหญ่ น้ำหนักเฉลี่ย 35.0-55.0 กรัมต่อดอก

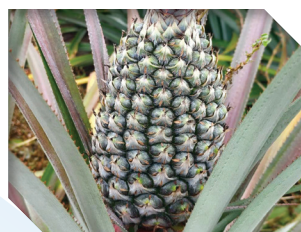
เห็ดภูฏานลูกผสมพันธุ์ กวก. สทข. 1 ผลผลิตสูง ให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย 152.68 กรัมต่อถุงอาหารเพาะ (800 กรัม) ต่อรอบการผลิต 2 เดือน สูงกว่าสายพันธุ์เดิม (เห็ดภูฏาน-3) ร้อยละ 19.39 ดอกเห็ดมีสีเทา ออกดอกเป็นกลุ่ม มี 2-13 ดอกต่อช่อ มีขนาดตรงตามเกณฑ์มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง เห็ดสกุลนางรม (มกษ. 1514-2555)

ฟัทะลายโจรสายพันธุ์ กวก. พิจิตร 1 ให้ผลผลิตสูง มีแอนโดรกราโฟไลด์สูงเฉลี่ย 4.38 กรัมต่อน้ำหนักแห้ง 100 กรัม ให้ผลผลิตสดเฉลี่ย 2,073 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์นครปฐม และพันธุ์ปราจีนบุรี ร้อยละ 28 และ 43 ตามลำดับ ให้ผลผลิตแห้งเฉลี่ย 666 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์นครปฐม และพันธุ์ปราจีนบุรี ร้อยละ 28 และ 52 ตามลำดับ

สับปะรดพันธุ์ กวก. เพชรบุรี 3 ให้ผลผลิตสูง 7.20 ตันต่อไร่ มีปริมาณวิตามินซีสูง เนื้อแน่น นุ่มละเอียด เมื่อสุกเนื้อมีสีเหลืองเข้ม เหมาะสำหรับการบริโภคสด มีปริมาณวิตามินซี 30.03 มิลลิกรัมต่อ 100 มิลลิลิตร สูงกว่าพันธุ์ตราดสีทองร้อยละ 23 มีปริมาณกรดที่ไทเตรตได้ (Total Acid, TA) ร้อยละ 0.52

กาแฟอาราบิก้าพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 1 มีความต้านทานต่อโรคราสนิมสูงถึงร้อยละ 97.72 ผลผลิตน้ำหนักสด 3,086.80 กรัมต่อต้น ผลผลิตสารกาแฟ เฉลี่ย 567.60 กรัมต่อต้น สูงกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 80 ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ย 540 กรัมต่อต้น มีปริมาณสารกาแฟ green beanเกรด A เฉลี่ยร้อยละ 81.92 คุณภาพการชิม 76.75 คะแนน ขณะที่พันธุ์เชียงใหม่ 80 ได้ 76 คะแนน

พันธุ์พืชท้องถิ่น จำนวน 1 พันธุ์ ได้แก่

ถั่วหรั่งพันธุ์ กวก. สงขลา 3 ให้ผลผลิตสูงแม้ปลูกในพื้นที่อื่นนอกเหนือจากภาคใต้ที่เป็นแหล่งปลูกหลัก ให้ผลผลิตฝักสด และผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย 544.0 และ 183.6 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ น้ำหนัก 100 เมล็ด เฉลี่ย 49.2 กรัม สูงกว่าพันธุ์สงขลา 1 ร้อยละ 18 มีปริมาณโปรตีนร้อยละ 19.10 สามารถปลูกได้ในทุกสภาพพื้นที่

นวัตกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ

นวัตกรรมแผ่นเทียบสีสำหรับเก็บเกี่ยวผลกาแฟในระยะสุกแก่ที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟ

แผ่นเทียบสีกาแฟนี้เป็นต้นแบบจากงานวิจัย สามารถนำไปใช้เปรียบเทียบกับสีของผลกาแฟกลางผล ซึ่งเป็นส่วนที่แสดงถึงการสุกได้ชัดเจนที่สุด โดยหมายเลข 1 (สีชมพู) เป็นผลที่ยังไม่สุก หมายเลข 2 (สีแดง) เป็นผลที่สุกแล้ว หมายเลข 3 (สีแดงเข้ม) เป็นผลที่สุกมากเกินไป วิธีใช้ นำแผ่นเทียบสีผลกาแฟวางด้านบนผลกาแฟที่ต้องการ โดยให้ช่องว่างของแผ่นเทียบสีตรงกับกลางผลกาแฟ เลื่อนหาช่องสีของแผ่นเทียบสีที่มีสีใกล้เคียงกับผลกาแฟมากที่สุด ซึ่งถ้าเก็บเกี่ยวผลกาแฟที่มีความสุกแก่เหมาะสมปริมาณร้อยละ 80 จะทำให้ราคาของผลผลิตเพิ่มขึ้น 5 บาทต่อกิโลกรัม

ต้นแบบชุดตรวจสอบสารพิษตกค้างทางการเกษตรอย่างรวดเร็ว เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชปลอดภัย

ใช้เทคนิคการวัดค่า EIS ของปฏิกิริยาระหว่างการจับกันของดีเอ็นเอแอปตาเมอร์ และสารเป้าหมาย สามารถอ่านผลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ การตรวจสอบสารปนเปื้อนทางการเกษตรอย่างง่าย มีต้นทุนที่ต่ำกว่าการตรวจสอบสารปนเปื้อนด้วยวิธีทางเคมี ประมาณ 7-8 เท่า (อัตราค่าวิเคราะห์สารปนเปื้อนด้วยวิธีทางเคมี ตัวอย่างละ 800 บาท ส่วนการตรวจสอบสารพิษตกค้างโดยใช้ชุดต้นแบบตัวอย่างละ 100-200 บาท) สามารถพัฒนาชุดตรวจสอบเพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์ได้

ระบบตรวจสอบย้อนกลับและผลิตภัณฑ์สุขภาพจากส้มโอขาวแตงกวาชัยนาท

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบแหล่งผลิตพืชโดยเฉพาะส้มโอ จึงได้พัฒนากระบวนการตรวจสอบแหล่งผลิตส้มโอขาวแตงกวา โดยใช้ลายพิมพ์เปปไทด์ จากการวิเคราะห์และจัดกลุ่มเปปไทด์เพื่อแยกแหล่งผลิต จนสามารถจำแนกส้มโอขาวแตงกวา GI ชัยนาท จากส้มโอชนิดอื่นได้ โดยเทคนิคนี้สามารถยืนยันคุณภาพและแหล่งผลิตของส้มโอขาวแตงกวา GI ชัยนาท จึงเป็นแนวทางในการป้องกันการลักลอบสวมสิทธิ์สินค้า

การศึกษาเชิงนโยบายเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 ในภาคเกษตร

ศึกษาวิจัยในพื้นที่จำนวน 10 หมู่บ้าน ครอบคลุม 7 ตำบลในอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษานี้มุ่งเน้น

1. การปลูกพืชยืนต้นมูลค่าสูงและพืชเสริมอายุสั้นอื่น ๆ ที่มีศักยภาพ ทดแทนพืชเดิมที่มีการเผา โดยเป็นพืชที่ตรงกับความต้องการของตลาด มีราคาและผลตอบแทนมากกว่าการปลูกพืชเดิม มีความเหมาะสมในพื้นที่ทางด้านภูมิศาสตร์ และสภาพอากาศ
2. ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับของเกษตรกรต่อพืชส่งเสริม คือ เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนมาปลูกพืชส่งเสริม เมื่อราคาและผลตอบแทนที่ได้รับจากการปลูกพืชส่งเสริมสูงกว่าพืชเดิม การมีแหล่งรับซื้อผลผลิตที่แน่นอน รวมถึงความช่วยเหลือด้านปัจจัยการผลิต

3. แนวทางการลดการเผาในพืชเดิม กลไกสำคัญภาครัฐควรจัดหาตลาดรองรับผลผลิตที่ได้ผลตอบแทนในราคาที่สูงกว่าเดิม และมีมาตรการส่งเสริมการเปลี่ยนชนิดและระบบการผลิตพืชที่ไม่เผา ส่งเสริมการจัดการเศษวัสดุทางการเกษตรโดยการไถกลบ การทำคั้นปุ๋ย สนับสนุนเงินช่วยเหลือเพื่อเตรียมพื้นที่ไม่เผา และช่วยเหลือเงินลงทุนในระบบน้ำชลประทาน

เทคโนโลยีการป้องกันกำจัดหนอนหัวดำมะพร้าว ในมะพร้าวเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย

ได้แก่ มะพร้าวอุตสาหกรรม และมะพร้าวบริโภคผลสด ที่ระดับความสูงต่าง ๆ ทั้งต้นเตี้ยและต้นสูง ด้วยวิธีฉีดสารเข้าลำต้น ดังนี้ 1. เจาะต้นมะพร้าวที่ระดับความสูงจากพื้นดิน ประมาณ 0.5-1 เมตร เจาะเฉียงให้ทำมุม 45 องศา เพื่อป้องกันสารเคมีไหลย้อนออกมา 2) ต้นที่มีความสูง 4-12 เมตร ฉีดสาร abamectin 1.8% W/V EC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อต้น หรือสาร emamectin benzoate 1.92% W/V EC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อต้น และต้นที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดสาร abamectin 1.8% W/V EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อต้น หรือสาร emamectin benzoate 1.92% W/V EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อต้น สามารถป้องกันกำจัดหนอนหัวดำได้ 90 วัน มีอัตราการตายของหนอนสูงกว่า 70% และไม่พบสารพิษตกค้างในเนื้อ น้ำ เปลือกมะพร้าว และในน้ำตาลมะพร้าว

เทคโนโลยีการผลิตกระจูด

ซึ่งเป็นพืชชุ่มน้ำท้องถิ่นที่มีศักยภาพในจังหวัดพัทลุง โดยการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการปลูกในสภาพแปลง คือ การปลูกระยะชิด 30x30 เซนติเมตร ร่วมกับใส่ปุ๋ยคอก อัตรา 800 กิโลกรัมต่อไร่ ทำให้ได้จำนวนต้นตอกอ และผลผลิตน้ำหนักรวมมากกว่าระยะปลูกอื่น มีการแตกกอคลุมพื้นที่เร็ว ช่วยป้องกันวัชพืชในแปลงปลูกได้ และขยายผลเทคโนโลยีสู่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอควนขนุน และอำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง ช่วยลดต้นทุนการผลิตจากการนำเข้าจากต่างถิ่น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

งานวิจัยสนับสนุนงานบริการและกฎหมาย ที่กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล

เทคนิคการตรวจสอบการเจริญเติบโตของพืช ในผลิตภัณฑ์วัตถุดิบธัญพืชทางการเกษตร

เพื่อการพัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์ และตรวจสอบความใช้ได้ของวิธีวิเคราะห์สารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชในผลิตภัณฑ์สารชีวภัณฑ์ สารสกัดจากพืช และวัตถุดิบธัญพืชทางการเกษตร โดยการตรวจคัดกรองสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชด้วยเทคนิค LC ms/ms การเตรียมสารก่อนนำมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค HPLC และ GC-FID สามารถใช้รับรองผลวิเคราะห์ เพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย และถ่ายทอดวิธีการวิเคราะห์แก่ห้องปฏิบัติการอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพไปใช้ในการดำเนินการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อการขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบธัญพืช

ต้นแบบเครื่องจักรกลการเกษตร

สำหรับใช้ในพื้นที่ปลูก

เครื่องสางใบพร้อมพรวนกลบใบอ้อย สำหรับอ้อยตัดทำพันธุ์ โดยใช้ระบบไฮดรอลิกพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ขนาด 25 แรงม้า มีความเร็วรอบการหมุนของลูกตีสางใบอ้อย 750-800 รอบต่อนาที ความเร็วแทรกเตอร์ 2.45 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ความเร็วรอบจาน spiral notched disc 150 รอบต่อนาที และ 180 รอบต่อนาที สามารถตัดใบอ้อยได้ดี มีความลึกในการไถพรวนกลบ 20 เซนติเมตร

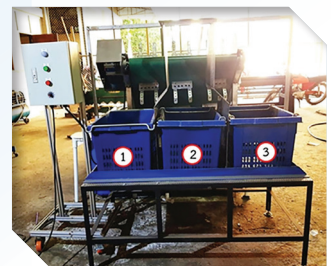
ระบบปัญญาประดิษฐ์สำหรับโรงเรือนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก ใช้สำหรับควบคุมสภาพแวดล้อมอย่างง่ายในโรงเรือนให้เหมาะสมต่อการผลิตพืช โดยโรงเรือนมีระบบควบคุมการให้น้ำและปุ๋ยด้วยการพัฒนาโมเดลจากสภาพแวดล้อมในโรงเรือน ซึ่งผู้ใช้งานป้อนค่า Kc ของพืช และช่วงอายุพืช เพื่อให้ได้ค่า ETo ไปควบคุมการจ่ายน้ำของปั๊ม และหยุดให้น้ำเมื่อปริมาณความชื้นเท่ากับ ร้อยละ 50 น้ำชลประทาน โดยภายในโรงเรือนมีค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิในเวลากลางวัน 24.4-28.0 องศาเซลเซียส ความชื้นอากาศร้อยละ 64.8-76.8 ซึ่งต่างจากภายนอกประมาณ 3-4 องศาเซลเซียส

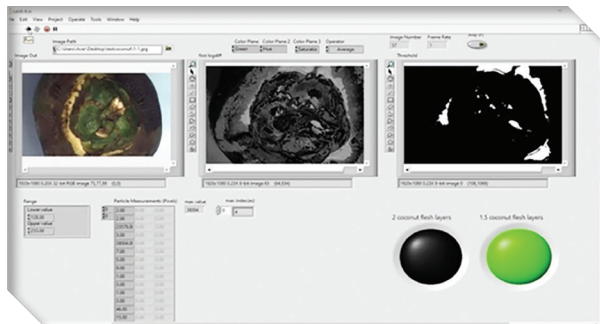
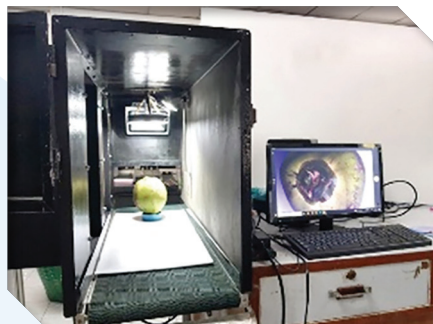
สำหรับใช้ในกระบวนการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลผลิต

เครื่องตรวจวัดคุณภาพของมะพร้าวน้ำหอมโดยเทคนิคที่มีศักยภาพความถ่วงจำเพาะ การประมวลผลภาพ และคลื่นเสียง

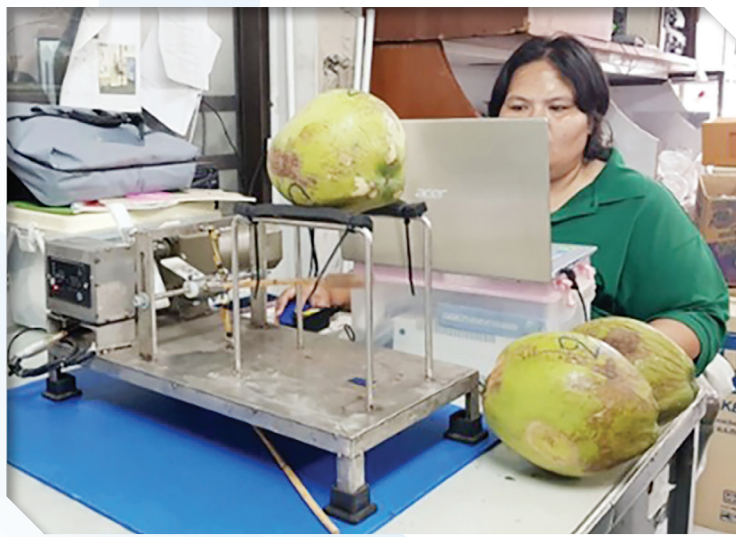
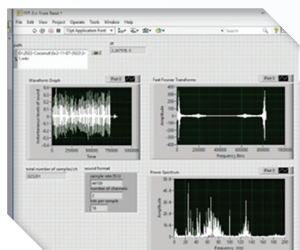
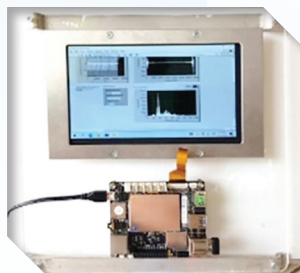
1. ต้นแบบเครื่องตรวจวัดคุณภาพของมะพร้าวน้ำหอมด้วยความถ่วงจำเพาะ ประกอบด้วย ถังคัดแยกคุณภาพมะพร้าวพร้อมสายพานลำเลียง ระบบน้ำวน และชั้นบันไดคัดแยกคุณภาพมะพร้าว โดยเครื่องมีความสามารถในการทำงาน 820 กิโลกรัมต่อชั่วโมง หรือ 410 ผลต่อชั่วโมง ความถูกต้องในการ คัดแยกขึ้นอยู่กับขนาดของลูกมะพร้าวและการควบคุมระดับน้ำ

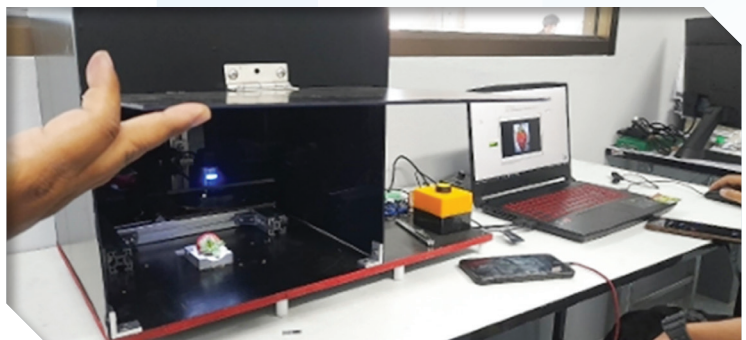
2. ต้นแบบเครื่องวัดคุณภาพมะพร้าวน้ำหอมด้วยวิธีประมวลผลภาพเป็นการวัดขนาดวงแหวนสีขาว และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมประมวลผลภาพโดยตัวเครื่องประกอบด้วย สายพานลำเลียง ชุดจับภาพ กล้อง คอมพิวเตอร์ แผงเชื่อมต่อ และสเปคโตรไลท์ ตัวเครื่องสามารถวัดความกว้างของเส้นวงแหวนสีขาว ใกล้กันผลมะพร้าว มีขนาด 3.1–6.0 และ 1–3 มิลลิเมตร สำหรับ 1.5 ชั้น และ 2 ชั้น (เนื้อหนา) และมีความถูกต้องแม่นยำในการวัด ร้อยละ 81.5 โดยสามารถทำงาน 1,200 กิโลกรัมต่อชั่วโมง หรือ 600 ผลต่อชั่วโมง

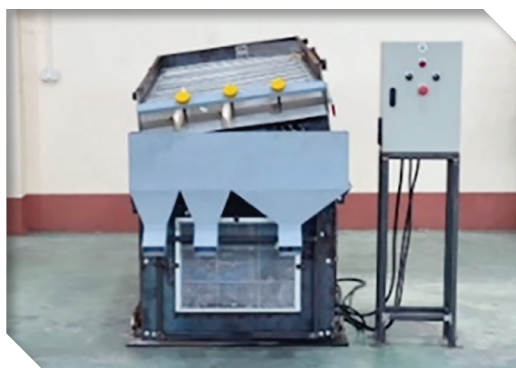
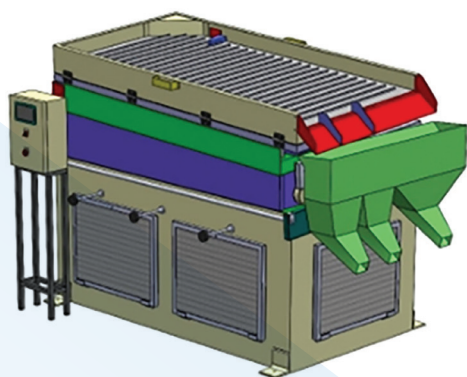
3. ต้นแบบเครื่องวัดคุณภาพมะพร้าวน้ำหอมด้วยคลื่นเสียง มีความถูกต้องแม่นยำในการวัด ร้อยละ 70.5 โปรแกรมวิเคราะห์เสียงเคาะมะพร้าวสามารถใช้ได้กับโน้ตบุ๊กคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต และบอร์ดคำนวณ LattePanda ที่มีระบบปฏิบัติการ Windows 10 ขึ้นไป แต่มีความสามารถในการประมวลผลแตกต่างกัน โน้ตบุ๊ก ยี่ห้อ Acer รุ่น Nitro5 ความสามารถในการประมวลผล 900 ผลต่อชั่วโมง แท็บเล็ต ยี่ห้อ Fujitsu รุ่น Arrows Tab Q739 ความสามารถในการประมวลผล 840 ผลต่อชั่วโมง

เครื่องคัดคุณภาพผลสตรอว์เบอร์รีโดยเทคนิคการประมวลผลภาพ ตัวเครื่องมีระบบป้อนผลสตรอว์เบอร์รีเข้าเครื่องอัตโนมัติ สามารถคัดขนาดผลสตรอว์เบอร์รีได้ 5 เกรด ตามมาตรฐานเกรด สามารถคัดผลที่ผิดปกติทรง ผลซ้ำ สุกเกินไป กลไกการคัดแยกผลสตรอว์เบอร์รีลงตะกร้าแต่ละใบ โดยใช้ลมเป่า และใช้โปรแกรมพีแอลซี ควบคุมให้เครื่องให้ทำงานอัตโนมัติ ตัวเครื่องมีความแม่นยำเฉลี่ย 93.78 เปอร์เซ็นต์ สามารถทำงาน 3,273 ผลต่อชั่วโมง ซึ่งรวดเร็วกว่าการใช้คนคัด 2.17 เท่า

เครื่องคัดแยกน้ำหนักลีตกาแฟตามความหนาแน่นเมล็ด เครื่องมีความกว้าง 1,032 มิลลิเมตร ยาว 2,166 มิลลิเมตร สูง 1,376 มิลลิเมตร และมีระบบป้อนเมล็ดกาแฟเข้าเครื่องอัตโนมัติ เมื่อใช้แรงลมใต้เครื่องเป่าเมล็ดกาแฟให้ลอยขึ้นที่ความเร็ว 2.61 เมตรต่อวินาที ความเร็วรอบการสั่นของกระดานคัดแยก 560 รอบต่อนาที ให้ความแม่นยำเฉลี่ยร้อยละ 90.33 สามารถคัดแยกเมล็ดกาแฟคุณภาพต่ำ ออกจากเมล็ดกาแฟคุณภาพดีได้ เครื่องมีความสามารถทำงาน 500 กิโลกรัมต่อชั่วโมง

ผลการดำเนินงาน ตามภารกิจกรมวิชาการเกษตร

ภารกิจด้านงานบริการวิชาการ

แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

- ▶ โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่

แผนงานยุทธศาสตร์สร้างมูลค่า

- ▶ โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map)
- ▶ โครงการยกระดับคุณภาพผลไม้ส่งออกไปจีน
- ▶ โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์
- ▶ โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ▶ โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
- ▶ โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ
- ▶ โครงการพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่
- ▶ โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- ▶ โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น
- ▶ โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ
- ▶ โครงการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569
- ▶ โครงการพัฒนายกระดับเทคโนโลยี มาตรฐานและเครื่องมือ ห้องปฏิบัติการ โรงเรือน แปลงผลิตพืช และการทดสอบทางการเกษตร (DOA Future Lab)

แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

- ▶ โครงการออกแบบและพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ผ่านระบบ NSW

แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

- ▶ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

- ▶ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ▶ โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร

แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

- ▶ โครงการการลดการปลดปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกร

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- ▶ ผลผลิต : บริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเกษตร

ภารกิจด้านงานบริการตรวจรับรองมาตรฐานสินค้าพืช และ กำกับ ดูแล พัฒนากฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- ▶ ผลผลิต : การยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

ภารกิจด้านงานบริการวิชาการ

แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหাজังหวัดชายแดนภาคใต้ โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่

เป้าหมาย : จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมจัดทำแปลงขยายผลการเสริมสร้างการผลิต
พืช 490 ราย

ผลการดำเนินงาน : พัฒนา และจัดทำแปลงขยายผลเทคโนโลยีการผลิตพืชในพื้นที่จังหวัด
ชายแดนภาคใต้ให้กับเกษตรกร จำนวน 490 ราย ในพืช 14 ชนิด

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการเสริมสร้างการผลิตพืชเศรษฐกิจ พืชปลอดภัย พืชทางเลือก และพืชอัตลักษณ์ ภายใต้โครงการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 3 จังหวัด ได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา โดยดำเนินกิจกรรมการเพิ่มมูลค่า การผลิตพืชเศรษฐกิจในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ กาแฟ ทุเรียน ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และมังคุด ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ 706 ราย เกษตรกรเข้าร่วมแปลงขยายผล 232 รายต่อ 490 ไร่ กิจกรรม การเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชทางเลือก และพืชอัตลักษณ์ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินการถ่ายทอด ความรู้ 803 ราย เกษตรกรเข้าร่วมแปลงขยายผล 258 รายต่อ 235.5 ไร่

ผลจากการดำเนินโครงการฯ เกษตรกรที่ร่วมทำแปลงขยายผลได้ เข้าใจ เข้าถึง องค์ความรู้ ด้านการผลิตพืชของกรมวิชาการเกษตร นำเทคโนโลยีที่ถูกต้อง และเหมาะสมไปปรับใช้ พัฒนา ทำให้ ผลผลิตทางการเกษตรในแปลงเกษตรกรมีปริมาณ และคุณภาพดีขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 53.80 และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิต และผลิตภัณฑ์แปรรูป สามารถ สร้างผลิตภัณฑ์จากโครงการ จำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ชาดอกกาแฟ กาแฟพรีเมียม สบู่กากกาแฟ มังคุดกวน และอ้อยคั้นน้ำ รวมถึงบรรจุภัณฑ์สัมผัสจะนะคุณภาพ สามารถยกระดับเกษตรกร คราวเรือนยางจนตามฐานข้อมูล TPMAP จำนวน 311 ครัวเรือน

แผนงานยุทธศาสตร์สร้างมูลค่า

โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map)

- เป้าหมาย :
1. จำนวนพื้นที่ของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมของกรมวิชาการเกษตร 135 แปลง
 2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

- ผลการดำเนินงาน :
1. จำนวนพื้นที่ของเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรมของกรมวิชาการเกษตร 153 แปลง
 2. การปรับเปลี่ยนการผลิตพืชให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดี ผลผลิตมีคุณภาพ ส่งผลให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.44

ดำเนินกิจกรรมบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร Agri-Map โดยส่งเสริม สนับสนุน ใจให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายทำการปรับเปลี่ยนการผลิตที่เหมาะสมตามศักยภาพของพื้นที่ เป็นระบบการปลูกพืชแบบเกษตรผสมผสาน ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากผลงานวิจัย ของกรมวิชาการเกษตรให้แก่เกษตรกร เพิ่มคุณภาพและมูลค่าสินค้าเกษตรในพื้นที่ 27 จังหวัด ได้แก่ น่าน กำแพงเพชร สุโขทัย ขอนแก่น หนองบัวลำภู นครพนม มุกดาหาร เลย หนองคาย บึงกาฬ อุดรธานี ชัยภูมิ อุบลราชธานี สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ มหาสารคาม กาญจนบุรี สุพรรณบุรี อุทัยธานี ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ปราจีนบุรี ตรัง ปัตตานี สงขลา และสตูล โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต ที่เป็นเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมวิชาการเกษตร ประกอบด้วย

1. พันธุ์พืช

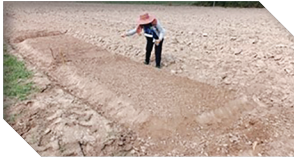
▶ ไม้ผล ได้แก่ ลิ้นจี่พันธุ์ กวก. นครพนม 1 มะนาวแป้น พันธุ์ กวก. พิจิตร 1 กล้วยน้ำว่าพันธุ์ กวก. สุโขทัย 1 ทูเรียนพันธุ์ กวก. จันทบุรี 1-8 กาแฟโรบัสตาพันธุ์ กวก. ชุมพร 2 และมะพร้าวพันธุ์ กวก. ลูกผสมชุมพร 2

▶ พืชไร่ ได้แก่ ถั่วลิสงพันธุ์ กวก. ขอนแก่น 6 พันธุ์ กวก. ไทนาน 9 และพันธุ์ กวก. ขอนแก่น 9 ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ กวก. สงขลา 84-1 ข้าวโพดเทียนพันธุ์ กวก. สุโขทัย 1 ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 84-2 อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ กวก. สุพรรณบุรี 50 และมันสำปะหลัง พันธุ์ กวก. ระยอง 72

▶ พืชผัก ได้แก่ ถั่วฝักยาวพันธุ์ กวก. พิจิตร 1 กระเจี๊ยบเขียว พันธุ์ กวก. พิจิตร 1 พริกขี้หนูผลใหญ่พันธุ์ กวก. ศรีสะเกษ 1

▶ อื่น ๆ ได้แก่ ขมิ้นชันพันธุ์ กวก. ตรัง 1

2. เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

3. เทคโนโลยีการผลิตและใช้แทนแฉะ

4. ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงที่ผลิตโดยใช้เทคโนโลยีปุ๋ยหมักเติมอากาศ

5. เทคโนโลยีการผลิตขยายชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ ไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคตายพรายกล้วย เห็ดเรืองแสงสิรินรัมย์ควบคุมไส้เดือนฝอยรากปม

จากการเก็บเกี่ยวผลผลิตของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ในพืชอายุเก็บเกี่ยวสั้นภายใน 1 ปี เกษตรกรมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 15,165 บาทต่อไร่ เพิ่มขึ้นจากก่อนที่กรมวิชาการเกษตรสนับสนุนปัจจัยการผลิต (4,260 บาทต่อไร่) รายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 47.44 โดยมีพืชบางส่วนที่มีอายุการเก็บเกี่ยวยาวเกิน 1 ปี ยังไม่ให้ผลผลิต เนื่องจากยังไม่ถึงระยะเวลาเก็บเกี่ยว

โครงการยกระดับคุณภาพผลไม้ส่งออกปจีน

เป้าหมาย : จำนวนตู้สินค้าที่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพที่โรงคัดบรรจุ ก่อนการส่งออก 5,000 ตู้

ผลการดำเนินงาน : ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพทุเรียนในฤดูกาลส่งออก พ.ศ. 2566/2567 ที่โรงคัดบรรจุก่อนการส่งออกปจีนได้ จำนวน 33,046 ตู้/ชิปเมนต์ให้ได้ คุณภาพความสุกแก่ของทุเรียนในโรงคัดบรรจุตามข้อกำหนดใน มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 3-2556 เรื่อง ทุเรียน

ดำเนินการขยายการสุ่มตรวจคุณภาพความสุกแก่ของทุเรียนในโรงคัดบรรจุก่อนการส่งออกปจีน ที่คาดการณ์ว่า จะส่งออกในฤดูกาลส่งออก พ.ศ. 2566/2567 โดยใช้จันทบุรีโมเดลให้ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ การผลิตทุเรียนในประเทศไทยเพื่อรับประกันว่าสินค้าทุเรียนส่งออกจะมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคจีน

ดำเนินการสุ่มตรวจคุณภาพความสุกแก่ของทุเรียนในโรงคัดบรรจุก่อนการส่งออกปจีน ในพื้นที่ 13 จังหวัด จำนวน 1,154 แห่ง มีจำนวนตัวอย่างทุเรียนที่ถูกสุ่มตรวจ 22,294 ผล ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน จำนวน 21,666 ผล หรือคิดเป็นร้อยละ 97.18 ของจำนวนตัวอย่างที่ถูกสุ่มตรวจ ไม่ผ่านเกณฑ์ 628 ผล หรือคิดเป็นร้อยละ 2.82 โดยสินค้าทุเรียนที่ส่งออกปจีนที่ผ่านการตรวจแล้ว สามารถส่งออกได้อย่างราบรื่น ไม่พบปัญหาด้านคุณภาพที่ประเทศปลายทาง มีปริมาณการส่งออกทั้งสิ้น 759,929 ตัน มูลค่ากว่า 100,500 ล้านบาท รวมถึงมีการเตรียมความพร้อมให้กับโรงคัดบรรจุทุเรียน จำนวน 1 แห่งในจังหวัดชุมพร เข้ารับการตรวจประเมินทางไกล (remote audit) จากคณะผู้เชี่ยวชาญศุลกากรเซินเจิ้น (Shenzhen) สำนักงานศุลกากรของจีน (GACC) ซึ่งผลการตรวจประเมินของโรงคัดบรรจุดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐาน ที่กำหนด

ผลการสุ่มตรวจคุณภาพความสุกแก่ของทุเรียนใน โรงคัดบรรจุก่อนการส่งออกปจีน มีผลการดำเนินการสูงกว่า เป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคตะวันออก 3 จังหวัด

ได้แก่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดตราด เพื่อรักษาชื่อเสียงของทุเรียนประเทศไทย ไม่ให้ทุเรียนอ่อนถูกส่งออกไปจีน จึงได้กำหนดวันเก็บเกี่ยวทุเรียนสายพันธุ์หมอนทอง 3 จังหวัด ทำให้ช่วงระยะเวลาก่อนวันเก็บเกี่ยวนานขึ้น ซึ่งครอบคลุมช่วงที่ทุเรียนภาคตะวันออกมีผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ประกอบกับมีจำนวนโรงคัดบรรจุเพิ่มขึ้นเป็น 736 แห่ง รวมถึงการขยายตัวของการผลิตทุเรียนในพื้นที่อื่น ๆ ซึ่งได้นำจันทบุรีโมเดลไปใช้ ส่งผลให้จำนวนตู้/ชิปเมนต์ทุเรียนที่ถูกสุ่มตรวจสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า ทุเรียนไทยส่งออกไปจีนมีคุณภาพดีมากยิ่งขึ้น สร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการโรงคัดบรรจุ และผู้ส่งออกเพิ่มสูงขึ้น รักษาความสามารถในการแข่งขันของทุเรียนไทยในตลาดจีน

โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

เป้าหมาย : นำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช จำนวน 20 ชุมชน

ผลการดำเนินงาน : ถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการปฏิบัติจริงในรูปแบบเกษตรกรต้นแบบ และแปลงต้นแบบ รวม 20 ชุมชน

การนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมจากงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรถ่ายทอดสู่เกษตรกร โดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อพัฒนาการผลิตพืชของชุมชน คัดเลือกเกษตรกรต้นแบบและแปลงต้นแบบเพื่อให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรต้นแบบให้เป็นวิทยากรในพื้นที่สำหรับขยายผลเทคโนโลยีสู่เกษตรกรในชุมชน เพื่อยกระดับการผลิตพืชชนิดนั้น ๆ ในชุมชนให้ได้มาตรฐาน และตรงความต้องการของตลาด รวมทั้งบูรณาการกับหน่วยงานภายนอกให้นำเทคโนโลยีไปขยายผลสู่เกษตรกรเป็นวงกว้าง ดังนี้

1. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกลุ่มพืชกาแฟ ประกอบด้วย เทคโนโลยีกาแฟพันธุ์ดีของกรมวิชาการเกษตร การตัดแต่งกิ่งและการใส่ปุ๋ย การป้องกันและกำจัดโรคและแมลงโดยใช้สารชีวภัณฑ์ โดยเฉพาะมอดเจาะผลกาแฟโดยวิธีผสมผสานกับการใช้เชื้อราบีเวอร์เรีย สายพันธุ์ DOA B18 กับดักสารล่อ การตัดแต่งกิ่งและเขตกรรม การเก็บเกี่ยวและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว จำนวน 6 ชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ (2 ชุมชน) แม่ฮ่องสอน เชียงราย แพร่ น่าน รวมเกษตรกรต้นแบบจำนวน 12 ราย พื้นที่ 12 ไร่ และขยายผลเทคโนโลยีสู่เกษตรกรในชุมชนจำนวน 200 ราย

2. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกลุ่มพืชมันสำปะหลัง ประกอบด้วย เทคโนโลยีการผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลังสะอาดและมีคุณภาพ พันธุ์มันสำปะหลังที่ได้รับการรับรองจากกรมวิชาการเกษตร และไม่อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน/ตามคำแนะนำ ใช้ปุ๋ยชีวภาพ ฟิซีฟิอาร์-ทรี และคู่มือการจัดการปัญหาศัตรูมันสำปะหลังแบบผสมผสาน จำนวน 9 ชุมชน ในจังหวัดชัยนาท นครสวรรค์ อุทัยธานี ราชบุรี กาญจนบุรี มหาสารคาม กาฬสินธุ์ อุดรธานี มุกดาหาร รวมเกษตรกรต้นแบบ จำนวน 44 ราย 160 ไร่ และขยายผลเทคโนโลยีสู่เกษตรกร ในชุมชนจำนวน 927 ราย

3. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกลุ่มพืชผัก ประกอบด้วย เทคโนโลยีพืชพันธุ์ดีของกรมวิชาการเกษตร ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต การใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร/ตามค่าวิเคราะห์ดิน แห่นแดง การจัดการศัตรูพืชด้วยชีวภัณฑ์ เช่น ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย มวนพิฆาต แมลงหางหนีบ ขาววงแหวน และการใช้สารเคมีอย่างปลอดภัยตามมาตรฐาน จำนวน 5 ชุมชน ในจังหวัดพิจิตร (2 ชุมชน) ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา นครปฐม รวมเกษตรกรต้นแบบจำนวน 30 ราย 15 ไร่ และขยายผลเทคโนโลยีสู่เกษตรกรในชุมชนจำนวน 90 ราย

จากการดำเนินโครงการฯ เกษตรกรต้นแบบที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรมีปริมาณผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับเกษตรกรทั่วไป 6,723 บาทต่อไร่ (เฉลี่ยร้อยละ 21)

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

เป้าหมาย :

1. กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนา ศักยภาพ จำนวน 20 กลุ่มแปลงใหญ่
2. เกษตรกรต้นแบบพื้นที่แปลงใหญ่ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีผลผลิต หรือรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10

ผลการดำเนินงาน :

1. กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ที่ได้รับการสนับสนุนและพัฒนา ศักยภาพ จำนวน 30 กลุ่มแปลงใหญ่
2. เกษตรกรต้นแบบพื้นที่แปลงใหญ่ที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ มีผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.77 ส่งผลให้มีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้น ร้อยละ 13.22

กรมวิชาการเกษตรร่วมบูรณาการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่ โดยถ่ายทอดองค์ความรู้เทคโนโลยีการผลิตพืชที่ได้จากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช การผลิตสินค้าเกษตรตามระบบมาตรฐานผลิตพืช การใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกวิธี และการใช้ชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้กับเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ จัดทำแปลงต้นแบบถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชของกรมวิชาการเกษตร สาธิตการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร

เพื่อให้เกษตรกรได้เข้าถึงเครื่องจักรกล และเป็นทางเลือกให้เกษตรกรที่สนใจนำไปใช้ สนับสนุนการเลี้ยงขยายชีววินทรีย์ในกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่เพื่อลดการใช้สารเคมี ตลอดจนการจัดการด้านการตลาดโดยใช้หลักตลาดนำการผลิตเพื่อลดต้นทุนเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มโอกาสในการแข่งขัน มีรายละเอียดกิจกรรมที่ดำเนินการ ดังนี้

1. อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช เช่น การใช้ชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมี การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้เห็ดเรืองแสงสิรินธรมีเพื่อป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน การใช้ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ และการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรให้กับสมาชิกกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน 23 กลุ่มแปลงใหญ่ มีเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม 663 ราย

2. จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชในพื้นที่เกษตรกรต้นแบบสมาชิกแปลงใหญ่ จำนวน 89 ราย พื้นที่ 106.5 ไร่

3. สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ 23 กลุ่ม นำไปทดลองใช้ เช่น ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ชีวภัณฑ์บีที บีเอส เห็ดเรืองแสงสิรินธรมี

4. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการในระดับพื้นที่ออกติดตามให้คำแนะนำแก้ไขปัญหาการผลิตพืชแก่เกษตรกร 184 ครั้ง

จากการดำเนินโครงการฯ เกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ ได้รับการถ่ายทอดความรู้จำนวน 847 ราย 23 กลุ่มแปลงใหญ่ เกษตรกรต้นแบบที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ในการผลิตทุเรียน มังคุด มันสำปะหลัง อ้อย ปาล์มน้ำมัน ผัก มะเขือเทศ ถั่วลิสง สลัด เป็นต้น มีผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.77 (จากเดิม 3,224.45 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 3,507.23 กิโลกรัมต่อไร่) ส่งผลให้มีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.22 (จากเดิม 38,023.30 บาทต่อไร่ เป็น 43,048.71 บาทต่อไร่)

โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร การผลิตพืชพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิต

เป้าหมาย : ชนิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตที่ดำเนินการผลิต 60 ชนิต

ผลการดำเนินงาน : รวม 60 ชนิต (กลุ่ม/ชนิต)

ดำเนินการผลิตพืชพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ผ่านการวิจัยและพัฒนา และได้รับการรับรอง หรือแนะนำจากกรมวิชาการเกษตรแล้ว นำมาผลิตเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงพืชพันธุ์ดี และปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ ลดการใช้สารเคมีเพื่อการผลิตพืชปลอดภัย รวม 60 ชนิต (กลุ่ม/ชนิต) ใน พ.ศ. 2567 ซึ่งสามารถลดปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี สามารถช่วยเหลือพื้นฟูอาชีพ และยังชีพเกษตรกรในกรณีเกิดภัยพิบัติ จำแนกเป็น

กลุ่มพืชไร่

1. เมล็ดพันธุ์ : ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว ข้าวโพด ทานตะวัน งา ถั่วหรั่ง ข้าวฟ่าง ถั่วพุ่ม จำนวน 404.90 ตัน
2. ท่อนพันธุ์ : อ้อย มันสำปะหลัง จำนวน 6,181,460 ท่อน
3. ต้นพันธุ์ : ปาล์มน้ำมัน จำนวน 255,027 ต้น

กลุ่มพืชสวน

1. ต้นพันธุ์ : ทุเรียน มะนาว มะม่วง มะขามเปรี้ยว ส้มโอ กาแฟ โกโก้ ชา มะพร้าว สะตอ หมาก ดาหลา ปทุมมา จำนวน 331,709 ต้น
2. เมล็ดพันธุ์ : พริก ถั่วฝักยาว มะเขือเทศ คื่นช่าย ผักบุ้งจีน กวางตุ้ง กะเพรา แมงลัก โหระพา มะเขือ กระเจียบเขียว มะละกอ จำนวน 1,143.97 กิโลกรัม

3. หน่อพันธุ์ : กล้วย สับปะรด จำนวน 106,130 หน่อ
กลุ่มปัจจัยการผลิต

1. กลุ่มผลิตภัณฑ์ชีวอินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช : เชื้อไวรัส NPV เชื้อแบคทีเรีย BT 1,163 ลิตร หัวเชื้อไส้เดือนฝอย 13,792 ถุง เท็ดเรืองแสง 37,291 ก้อน และเหี่ยวหนุโปรโตซัว 50,000 ก้อน

2. กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ : ปุ๋ยชีวภาพ PGPR ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียม หัวเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายวัสดุอินทรีย์ และแทนแดง 26,033.50 กิโลกรัม

3. กลุ่มชุดตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ : ชุดตรวจสอบ Aflatoxin test kit ชุดตรวจสอบความเป็นกรด-ด่าง อินทรีย์วัตถุ ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ และโพแทสเซียม 87 ชุด

4. กลุ่มเชื้อพันธุ์บริสุทธิ์ : แม่พันธุ์เชื้อเห็ด 2,287 ขวด

5. กลุ่มแมลงกำจัดศัตรูพืช : แตนเบียนไข่ 7.166 ล้านตัว แตนเบียนดักแด้แมลงคานามะพร้าว 22,895 มัมมี่ แตนเบียนल्लीแบ่งมันสำปะหลัง 32,620 คู่ แตนเบียนหนอนหัวดำมะพร้าว แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต มวนเพชรฆาต และแมลงช้างปีกใส 808,091 ตัว

โครงการฯ กระจายพืชพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตสู่กลุ่มเป้าหมายใน 77 จังหวัด ทั่วประเทศ เป็นเกษตรกรรายย่อย 19,121 ราย สหกรณ์การเกษตร 5 แห่ง วิสาหกิจชุมชน 9 กลุ่ม หน่วยงานภาครัฐ 106 หน่วยงาน และหน่วยงานภาคเอกชน 122 หน่วยงาน พร้อมทั้งสำรองพันธุ์พืชในกรณีเกิดภาวะฉุกเฉิน และภัยธรรมชาติ จำนวนร้อยละ 10 ของแผนการผลิตพันธุ์พืช ทั้งนี้ได้มีการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบ ภัยพิบัติ ได้แก่ เกษตรกรจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งประสบปัญหาน้ำกร่อยหนุนสูง ทำให้พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ จำนวน 36.50 กิโลกรัม และเกษตรกรจังหวัดเชียงราย และพะเยา ซึ่งประสบปัญหาน้ำท่วม ดินโคลนถล่ม สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ จำนวน 1,921.82 กิโลกรัม

การพัฒนาระบบการผลิต และรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืช เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

เป้าหมาย : เมล็ดพันธุ์ได้รับการตรวจสอบมาตรฐานเพื่อออกใบรับรอง 4,000 ตัวอย่าง
ผลการดำเนินงาน : เมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการตรวจสอบมาตรฐานเพื่อออกใบรับรอง จำนวน 17,444 ตัวอย่าง ร้อยละ 436.1

กรมวิชาการเกษตร ให้บริการตรวจสอบและรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ (การสุ่ม ความชื้น ความบริสุทธิ์ ความงอก และความแข็งแรง) ตามมาตรฐาน ISTA รวมถึงการตรวจสอบเชื้อโรคและศัตรูพืช ที่ติดมากับเมล็ดพันธุ์ เพื่อออกใบรับรองการส่งออกเมล็ดพันธุ์

โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ

เป้าหมาย : จำนวนแปลงเรียนรู้ที่มีการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ 6 แปลง
ผลการดำเนินงาน : จำนวนแปลงเรียนรู้ที่มีการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ 6 แปลง

กรมวิชาการเกษตร จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะโดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การใช้ อากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle (UAV)) Smart Sensors ระบบ IoTs และระบบให้น้ำพืช อัตโนมัติ มาประยุกต์ใช้ร่วมกับองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตพืชของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้ได้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสม และมีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นแหล่งเรียนรู้ และขยายผลให้กลุ่มเป้าหมาย สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในการผลิตพืช การดำเนินงาน โครงการฯ ประกอบด้วย

การจัดทำแปลงเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ จำนวน 6 แปลง ได้แก่ 1. แปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะการผลิตถั่วเหลืองฝักสดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ 2. แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะการผลิตถั่วเหลืองในพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ 3. แปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะการผลิต ถั่วลิสงในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น 4. แปลงเรียนรู้เทคโนโลยี

เกษตรอัจฉริยะการผลิตถั่วเขียวในพื้นที่ปลูกที่สำคัญของประเทศ จังหวัดเพชรบูรณ์ 5. แปลงเรียนรู้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะ ในการผลิตสับปะรดผลสดในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี 6. แปลงเรียนรู้ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะในแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา โดยวางแผนการผลิตพืช จัดทำแผนที่ แปลง เก็บตัวอย่างดินเพื่อวิเคราะห์ จัดทำแผนที่ความอุดมสมบูรณ์ ของดิน กำหนดขั้นตอน กรรมวิธีการปลูก ดูแลรักษา และเก็บเกี่ยว ผลผลิต เป็นลักษณะของการจัดทำแปลงกึ่งสาธิต ดำเนินการตาม คำแนะนำทางวิชาการ ใช้เทคโนโลยีเกษตรสมัยใหม่ที่มีความแม่นยำ สูง

กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ เป็น รูปแบบการอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือสาธิตใช้เครื่องจักรกลการเกษตร และเทคโนโลยีสมัยใหม่ หรือการเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ทางวิชาการและประสบการณ์ระหว่างนักวิชาการเกษตรกับ เกษตรกร สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรม มากกว่า 469 ราย

จากการดำเนินโครงการฯ ส่งผลให้เกษตรกรที่เข้าร่วม โครงการสามารถลดต้นทุนปัจจัยการผลิตด้านแรงงาน/ปุ๋ยเคมี/น้ำ ได้เฉลี่ยร้อยละ 29

โครงการพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่

เป้าหมาย : มุ่งองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตพืชสกุลกัญชา และพืชเศรษฐกิจยุคใหม่ (กระท่อม ไซฟา) ตามมาตรฐานเกษตรดีที่เหมาะสม สำหรับศูนย์เครือข่ายกรมวิชาการเกษตร เพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์หรืออุตสาหกรรม หรือเชิงพาณิชย์ และพื้นที่ปลูกเศรษฐกิจหลัก เช่น ทุเรียน และส้มโอทับทิมสยาม

ผลการดำเนินงาน : 4 แห่ง

ดำเนินการพัฒนาสถานที่รองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชาและพัฒนาองค์ความรู้ด้านพันธุ์ และพัฒนาเทคโนโลยีการขยายพันธุ์ และเทคโนโลยีการผลิตพืชสกุลกัญชา โดยเป้าหมายใน พ.ศ. 2567 คือ การพัฒนาสถานที่รองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา รวมทั้งผลิตเมล็ดพันธุ์ จำนวน 3 แห่ง ดำเนินการได้ 3 แห่ง ในพื้นที่กรมวิชาการเกษตร ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ดำเนินกิจกรรมพัฒนาพื้นที่สำหรับการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตวิจัยพืชสกุลกัญชาสำหรับทางการแพทย์และอุตสาหกรรม พัฒนาพันธุ์พืชสกุลกัญชาสำหรับทางการแพทย์และอุตสาหกรรมในโรงเรือนแบบตาข่าย และโรงเรือนระบบปิด จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

โรงเรือนความปลอดภัยทางชีวภาพกรมวิชาการเกษตร พื้นที่สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ 3 ห้องปลูก คือ ห้องปลูกโรงเรือนแบบตาข่าย ห้องปลูกโรงเรือนแบบ hybrid-evaporation และห้องปลูกโรงเรือนแบบ hybrid-air พร้อมทั้งทดสอบสายต้น DOA 1-10 จำนวน 2 รอบ ได้ผลผลิตเป็นอย่างดี และคัดเลือก 2 สายพันธุ์ดีเด่น คือ DOA1 และ DOA2

โรงเรือนศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย พื้นที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ดำเนินการสร้างโรงเรือนระบบปิดสำหรับการพัฒนาพันธุ์พืชสกุลกัญชาสำหรับทางการแพทย์และอุตสาหกรรม ในโรงเรือนแบบตาข่ายและโรงเรือนระบบปิด โดยการคัดเลือกสายพันธุ์ดีพืชสกุลกัญชาที่ให้

สารสำคัญสูงรวมถึงเป็นสถานที่รองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา

ศูนย์เรียนรู้กระท่อม พื้นที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 7 ดำเนินการพัฒนาสายพันธุ์กระท่อมสำหรับนำไปทำผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ โดยการคัดเลือกด้วยวิธีการบันทึกลักษณะทางสรีรวิทยา

ข้อมูลการเจริญเติบโตเฉลี่ยและปริมาณสารสำคัญของกระท่อมในแปลงทดลอง อายุ 1 ปี

	ความสูงเฉลี่ย	>>	175.43 cm
	เส้นรอบวงลำต้น	>>	36.17 cm
	ความกว้างทรงพุ่ม	>>	144.49 cm
	จำนวนกิ่งทั้งหมด	>>	19.37 cm
	ผลผลิตเฉลี่ย	>>	18 kg/tree/year
	Mitragynine	>>	0.22 - 0.45 %
	7-OH Mitragynine	>>	13.19 - 22.19 mg kg ⁻¹

ประกอบกับจัดทำคู่มือต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจใหม่ได้ จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่

1. คู่มือการผลิตพืชสกุลกัญชาในโรงเรือนตาข่าย
2. คู่มือการผลิตพืชสกุลกัญชาในโรงเรือนระบบปิด
3. คู่มือการผลิตพืชสกุลกัญชาในโรงเรือนกลางแจ้ง
4. คู่มือการผลิตไข่น้ำ (ไข่ม้วน)
5. คู่มือการผลิตพืชสกุลกัญชาจากสายพันธุ์กัญชา DOA2 ที่มีสาร THC สูงสุด
6. คู่มือการผลิตพืชสกุลกัญชาจากสายพันธุ์กัญชา DOA2 ที่มีสาร CBD สูงสุด
7. คู่มือแผนที่การผลิตทุเรียนหมอนทองเพื่อการค้า
- และ 8. คู่มือแผนที่การผลิตส้มโอทับทิมสยามเพื่อการค้า

จากการดำเนินโครงการฯ ทำให้เกิดการพัฒนาศูนย์รองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา เพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ หรืออุตสาหกรรม หรือเชิงพาณิชย์ รวมถึงการผลิตและกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร มีการใช้ประโยชน์องค์ความรู้ด้านพันธุ์พืชสกุลกัญชา เพื่อรองรับงานวิจัยของหน่วยงานภายในและภายนอกกรมวิชาการเกษตร สำหรับเป็นแนวทางให้กับเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ นำข้อมูลพืชสกุลกัญชาสายพันธุ์ดี และองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ มีการเผยแพร่และใช้ประโยชน์คู่มือต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชเศรษฐกิจใหม่ พัฒนาศูนย์รองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตกัญชา รวมถึงการผลิตและกระจายพันธุ์สู่เกษตรกร

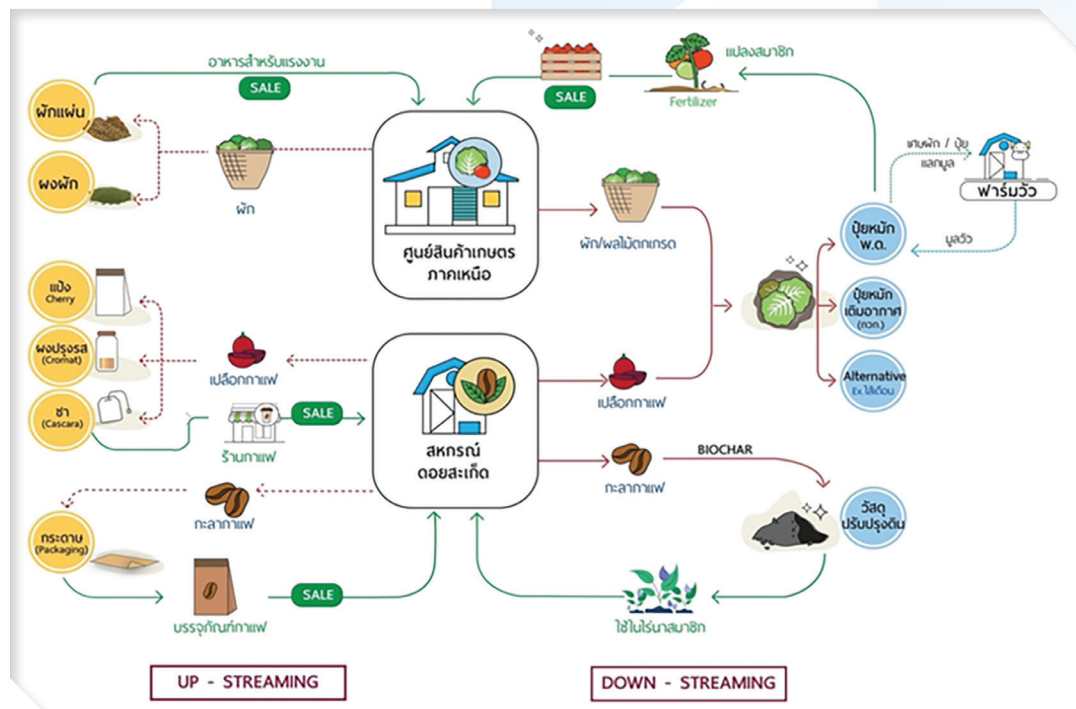
โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

เป้าหมาย : ระบบการจัดการวัสดุเหลือใช้ โดยยึดแนวคิดระบบธุรกิจปิดวงจร และระบบการจัดการวัตถุดิบเหลือใช้สู่โรงงานแปรรูปเป็นต้นแบบ 1 ระบบ และเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการ วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร จำนวน 150 ราย

ผลการดำเนินงาน : 1 ระบบ คือ การวางระบบการผลิตปุ๋ยหมักอินทรีย์และพัฒนาผักแพ่น จากผัก ซึ่งเป็นวัสดุเหลือใช้ในการกระบวนการคัดบรรจุผัก ณ ศูนย์ สินค้าเกษตรภาคเหนือจังหวัดเชียงใหม่

ดำเนินการพัฒนาระบบการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรใน 2 กลุ่มพืชเป้าหมาย ได้แก่ พืชอุตสาหกรรม และไม้ผลเศรษฐกิจในพื้นที่เป้าหมาย ให้เปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในบริบทของชุมชน ในการใช้ประโยชน์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เป็นการเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรที่สร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรแปรรูป พัฒนาระบบคุณค่าสินค้าเกษตร สร้างการมีส่วนร่วมของสังคมและชุมชนในการพัฒนาศักยภาพของชุมชนให้เป็นแหล่งสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารปลอดภัย และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

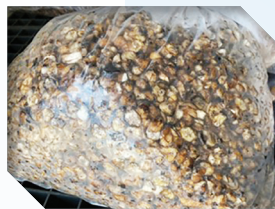
ระบบการจัดการวัสดุเหลือใช้ โดยยึดแนวคิดระบบธุรกิจปิดวงจร และระบบการจัดการวัตถุดิบเหลือใช้สู่โรงงานแปรรูปเป็นต้นแบบ จำนวน 3 ระบบ (13 ระบบย่อย) ดำเนินการในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่

1. กาแฟ และพืชผัก ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มี 5 ระบบย่อย คือ (1) ระบบการใช้โรงปุ๋ยหมักเติมอากาศ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ปุ๋ยอินทรีย์ (2) ระบบการใช้เตาเผาชีวภาพไรควัน ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ไบโอชาร์ (3) ระบบการใช้ถังหมัก และหม้อกลั่นชุมชน ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ไบโอเอทานอล (4) นวัตกรรม heat treatment ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ผักแผ่น และ (5) นวัตกรรม bioplastic ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ บรรจุภัณฑ์ชีวภาพ

2. กล้วย ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก มี 4 ระบบย่อย คือ (1) ระบบการใช้โรงปุ๋ยหมักเติมอากาศ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ปุ๋ยอินทรีย์ (2) ระบบเครื่องบดสับอาหารสัตว์ชุมชน ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ อาหารสัตว์ (3) นวัตกรรม extraction ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ โลชั่นจากเปลือกกล้วย และ (4) นวัตกรรม distillation ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ เปียร์กล้วย

3. มันสำปะหลัง และอ้อย ในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น มี 4 ระบบย่อย คือ (1) ระบบการใช้โรงปุ๋ยหมักเติมอากาศ ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ปุ๋ยอินทรีย์ (2) ระบบเครื่องอัดวัสดุปลูก ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ วัสดุปลูกพืช (3) นวัตกรรม heat treatment ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ ผักแผ่น และ (4) นวัตกรรม bioplastic ผลิตภัณฑ์ที่ได้ คือ บรรจุภัณฑ์ชีวภาพ

การถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างความมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้การสร้างความมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และการร่างยุทธศาสตร์วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 230 ราย รวม 2 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตร การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ร่วมกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม 120 ราย ซึ่งหลังการอบรม เกษตรกรได้รับองค์ความรู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 40

2. หลักสูตร การร่ายยุทธศาสตร์วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อพัฒนางานวิจัยด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน มีผู้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ 110 ราย ก่อนการอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนเฉลี่ย 25 คะแนน หลังการอบรมคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 99 คะแนน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

จากการดำเนินโครงการฯ ส่งผลให้

1. ระบบการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรแบบทันที หรือการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรชนิดเปียก (field waste) พร้อมการแปรรูปเป็น Upsteaming products มุ่งเน้นการจัดการวัสดุเหลือใช้โดยใช้การแปรรูปอย่างง่าย คือ การหมัก (fermentation) เพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงและนำไปใช้ในทางการเกษตร จากการดำเนินการในพื้นที่สหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ พิจิตร และขอนแก่น ได้ผลิตภัณฑ์ จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์ คือ ปุ๋ยอินทรีย์ และไบโอเอทานอล คิดเป็นร้อยละ 70 ของวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

2. ศูนย์บ่มเพาะการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรแบบเพิ่มมูลค่าสูง (Downsteaming products) หรือการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรชนิดแห้งด้วยนวัตกรรม (dried waste) มุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยแบ่งเป็นการแปรรูปจำนวน 3 นวัตกรรม คิดเป็นร้อยละ 30 ของวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหาร ผลิตภัณฑ์เวชสำอาง และผลิตภัณฑ์ไบโอพลาสติก

3. การเพิ่มมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรช่วยลดการซื้อปัจจัยการผลิตได้ ทั้งในเรื่องของปุ๋ย อาหารสัตว์ พลังงาน และวัตถุดิบอื่น ๆ การดำเนินการในลักษณะนี้ยังส่งผลให้ระบบห่วงโซ่อุปทานมีความยั่งยืน ลดต้นทุน และเพิ่มความคุ้มค่าของทรัพยากรที่ใช้ในกระบวนการผลิต

โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

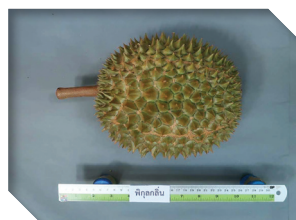
เป้าหมาย : เกษตรกรได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้การสร้างอัตลักษณ์
ผลไม้พื้นถิ่น จำนวน 10 กลุ่ม

ผลการดำเนินงาน : เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการพัฒนาคุณภาพสินค้า
เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น จำนวน 12 กลุ่ม 721 ราย (6 ชนิดสินค้าพืช)

กรมวิชาการเกษตรมีแนวทางในการดำเนินงานเพื่อร่วมผลักดันโดยการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและสร้างโอกาสในการแข่งขันให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นอย่างยั่งยืนโดยนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีไปเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชอัตลักษณ์โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมร่วมกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาให้เป็นกระบวนการจัดการผลิตพืชเฉพาะพื้นที่ตามหลักมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ และส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่ม สร้างเครือข่ายการผลิตซึ่งสามารถช่วยให้เกิดการยกระดับ และรักษาคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ เป้าหมายการพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น จำแนกเป็น

1. การส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนเฉพาะพื้นที่ จำนวน 3 กลุ่ม ในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ สุโขทัย และตราด ดำเนินการจัดทำแปลงต้นแบบการผลิตทุเรียนตามมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ จำนวน 12 ไร่ และอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตทุเรียนคุณภาพตามหลัก GAP/อินทรีย์ การจัดการและการดูแลรักษาแปลงทุเรียน และการส่งเสริมพัฒนาการของทุเรียนเพื่อให้ผลผลิตคุณภาพให้แก่เกษตรกร จำนวน 164 ราย ซึ่งเกษตรกรร้อยละ 70 ให้การยอมรับเทคโนโลยีการผลิตที่กรมวิชาการเกษตรแนะนำ สามารถใช้เพิ่มผลผลิตทุเรียนได้ร้อยละ 8 มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 12 และการได้รับรอง GAP มีส่วนช่วยให้การจำหน่ายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น โดยสินค้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 11-38

2. การผลิตทุเรียนพื้นบ้านคุณภาพเชิงพาณิชย์ และการพัฒนาชุมชนต้นแบบทุเรียนอัตลักษณ์พื้นถิ่นของภาคใต้ตอนล่างจำนวน 6 กลุ่ม ในพื้นที่จังหวัดตรัง สงขลา สตูล ยะลา ปัตตานี และพัทลุง ดำเนินการจัดทำแปลงต้นแบบการผลิต/ขยายพันธุ์ทุเรียนพื้นบ้านคุณภาพ จำนวน 30 แปลง อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้แนวทางการสร้างอัตลักษณ์ทุเรียนพื้นบ้านคุณภาพให้แก่เกษตรกร จำนวน 180 ราย โดยเกษตรกรในแต่ละกลุ่มได้คัดเลือกพันธุ์ท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาเป็นสินค้าอัตลักษณ์ของชุมชน ดังนี้

จังหวัด	พันธุ์ทุเรียนท้องถิ่นที่นำมาพัฒนาเป็นสินค้าอัตลักษณ์
ตรัง	ยาวชายควน
สงขลา	พิกุลกลื่น
สตูล	บินหลาดง
ยะลา	ไข่มุกทอง
ปัตตานี	ขมิ้น
พัทลุง	ทองลึงค์ดี

3. เทคโนโลยีการผลิตฝ้ายและครามเสริมสร้างอัตลักษณ์ผ้าทอมืออีสาน จำนวน 1 กลุ่มเครือข่าย ดำเนินการพัฒนา และเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกผู้แปรรูปผ้าทอมือในพื้นที่ จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตฝ้ายและคราม พื้นที่ 5 ไร่ และอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฝ้ายและครามให้แก่เกษตรกร จำนวน 37 ราย ซึ่งเกษตรกรในเครือข่ายร้อยละ 75 ให้การยอมรับ เทคโนโลยีด้านพันธุ์ฝ้ายของกรมวิชาการเกษตร โดยเฉพาะฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 84-4 ตากฟ้า 7

4. การส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไยพวงทอง จำนวน 1 กลุ่ม ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ดำเนินการจัดทำแปลงต้นแบบการผลิตลำไยพวงทองคุณภาพตามหลัก GAP จำนวน 6 ไร่ต่อแปลง และอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตลำไยพวงทองคุณภาพตามหลัก GAP ให้แก่เกษตรกร จำนวน 30 ราย ซึ่งเกษตรกรร้อยละ 70 ให้การยอมรับ สินค้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 (ไม่เป็นไปตามเป้าหมายเนื่องจากเป็นการผลิตเพื่อการส่งออก ราคาจำหน่ายผลผลิตมีหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง)

5. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะพร้าวน้ำหอมราชบุรี (มะพร้าว GI) จำนวน 1 กลุ่ม ดำเนินการในพื้นที่จังหวัดราชบุรี สืบเนื่องจากสภาพการค้าและสมาคมผู้ปลูกมะพร้าว้ำหอมขอให้ กรมวิชาการเกษตรเข้าไปสำรวจปัญหาผลิตมะพร้าว้ำหอมในพื้นที่ตำบลแพงพวย อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ซึ่งพบปัญหาผลผลิตมะพร้าว้ำหอมผลแตก ผลลีบ ให้ผลผลิตลดลงอย่างมาก จึงได้ให้คำแนะนำในเรื่องของเทคโนโลยีการผลิตมะพร้าว้ำหอมคุณภาพเพื่อให้ได้มาตรฐานการส่งออก พร้อมทั้งได้จัดทำแนวทางการพัฒนาคุณภาพผลผลิตและแก้ปัญหามาตรผลตกต่ำ โดยจะเริ่มดำเนินการต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ 2568

โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ

กิจกรรม : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตวัตถุดิบ และผลิตภัณฑ์สมุนไพร

เป้าหมาย :

1. จำนวนโรงแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน 1 โรงงาน
2. จำนวนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น 7 แปลง
3. เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรเพิ่มขึ้นร้อยละ 15

ผลการดำเนินงาน :

1. จำนวนโรงแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน GMP 1 โรงงาน
2. จำนวนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น 9 แปลง
3. เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.61

กรมวิชาการเกษตรบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานสาธารณสุขและภาคเอกชน โดยให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรทุกขั้นตอนการผลิตตั้งแต่กระบวนการปลูกการเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการเก็บรักษา พัฒนาระบบการผลิตพืชสมุนไพรเพื่อการแพทย์ พัฒนาโรงแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน รวมถึงการส่งมอบพันธุ์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อให้เกษตรกรที่เป็นต้นน้ำในห่วงโซ่การผลิตสามารถผลิตวัตถุดิบสมุนไพรไทยที่มีคุณภาพได้มาตรฐานที่น่าเชื่อถือ เป็นการยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดสากล ผ่านการดำเนินงาน ดังนี้

กิจกรรมพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

1. การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ หลักสูตร การผลิต การใช้ประโยชน์ มาตรฐานการผลิตพืชสมุนไพรเพื่อการใช้ประโยชน์เพื่อสุขภาพ

2. จัดทำแปลงทดสอบการผลิตพืชสมุนไพร 2 ชนิด คือ ขมิ้นชัน และโพลเหลียง จำนวน 2 แปลงในพื้นที่ของเกษตรกร เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โดยใช้เทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร

3. จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น ได้แก่ ขมิ้นชัน โพล กระชาย กระวาน พริกไทย ตะไคร้ ข่าเหลียง ฟ้าทะลายโจร ว่านสาวหลง และรางจืด ในพื้นที่หน่วยงานสังกัดกรม และแปลงเกษตรกร จำนวน 7 แปลง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรโดยใช้เทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร

4. จัดทำต้นแบบเครื่องมือแปรรูปพืชสมุนไพรในพื้นที่ คือ ชุดเครื่องกลั่นน้ำมันหอมระเหยสมุนไพร เป็นต้นแบบถังสกัดเพิ่มแรงดันของขมิ้นชัน สามารถสกัดน้ำมันหอมระเหยได้มากขึ้น ช่วยเพิ่มศักยภาพการแปรรูปผลผลิตพืชสมุนไพรสำหรับจำหน่าย ช่วยเกษตรกรลดต้นทุนในการสกัดน้ำมันหอมระเหยและสร้างรายได้เพิ่มให้กลุ่มเกษตรกร โดยกลุ่มเป้าหมายที่นำไปใช้ประโยชน์ คือ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชบ้านทุ่งตาหนอน ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

5. จัดทำต้นแบบผลิตภัณฑ์แปรรูปพืชสมุนไพรในพื้นที่ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันโพลีเอสเตอร์ 1 ต้นแบบ โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ได้แก่ เกษตรกร ประชาชนทั่วไปที่สนใจ บุคลากรทางด้านสาธารณสุข แพทย์แผนไทย และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในพื้นที่ และได้ผลิตภัณฑ์ชาขลุ่ณ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชบ้านทุ่งตาหนอน อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

6. วิเคราะห์สารสำคัญของพืชสมุนไพร ดำเนินการเก็บรวบรวมสมุนไพรในท้องถิ่นภาคใต้ตอนบน จำนวน 10 ชนิด ได้แก่ ราน้ำส้มป่อย ส้มเขาคัน ว่านนกคุ้ม มะพร้าวคนคุ้ม อัมมั่ง พิลังกาสา เสม็ดขุน เถาวัลย์เปรียง และเพกา ส่งตรวจวิเคราะห์สารสำคัญของพืชสมุนไพร และนำผลวิเคราะห์สารสำคัญมาใช้ประโยชน์ต่อไป

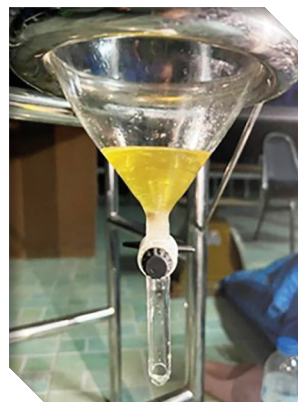
7. จัดทำองค์ความรู้/เทคโนโลยีสำหรับการเพิ่มมูลค่าพืชสมุนไพร ในรูปแบบแผ่นพับ “คุณสมบัติและการใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ” และ E-book “คู่มือการผลิตพืชสมุนไพร” เพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ และเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนและผู้สนใจพืชสมุนไพรมีข้อมูลชนิด สรรพคุณ สารสำคัญทางยา และการผลิตสำหรับเป็นข้อมูลในการเลือกใช้พืชสมุนไพรเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ และนำไปวางแผนการผลิตและการดูแลรักษาพืชสมุนไพร

กิจกรรมการพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่นเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

เป้าหมาย : จำนวนแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น 7 แปลง

ผลการดำเนินงาน : แปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น 9 แปลง

กรมวิชาการเกษตร นำองค์ความรู้เกี่ยวกับพืชสมุนไพรที่วิจัยและพัฒนาขึ้น เผยแพร่สู่เกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับพืชสมุนไพรท้องถิ่น ส่งเสริมการผลิต และการใช้ประโยชน์พืชสมุนไพรอย่างถูกต้อง และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เข้าถึงการดูแลรักษาสุขภาพขั้นพื้นฐานได้ด้วยตนเอง สร้างรายได้ และโอกาสทางการตลาด รวมทั้งเป็นการอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรให้คงอยู่ เพื่อส่งต่อภูมิปัญญาให้กับคนรุ่นหลัง ดังนี้

1. จัดทำองค์ความรู้/เทคโนโลยีสำหรับการเพิ่มมูลค่าพืชสมุนไพร เผยแพร่ให้กับเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร และบุคคลทั่วไป ได้แก่ เทคโนโลยีการผลิตและแปรรูปมะแขว่นคุณภาพ, วิธีการเปลี่ยนเพศดอกของมะระขี้นกเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต, แนวทางการปฏิบัติทางการเกษตรและการเก็บเกี่ยวที่ดีสำหรับบัวหลวง, การแปรรูปเจียวกู่หลานและดอกเก๊กฮวย, การผลิตกระดอมเพื่อเป็นแนวทางการรับรองแหล่งผลิต GAP พืชสมุนไพร, คุณสมบัติและการใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ และจัดทำสื่อองค์ความรู้สมุนไพร เรื่อง ขมิ้นชันพันธุ์ตรง 1 เทคโนโลยีการปลูกขมิ้นชันแนวใหม่, พันธุ์และการแปรรูปมะขามป้อม, พันธุ์และผลิตภัณฑ์มะขามป้อม เผยแพร่ในรูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ และเอกสารเผยแพร่ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 21 ระหว่างวันที่ 3-7 กรกฎาคม พ.ศ. 2567 ณ อิมแพคเมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี และงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2567 วันที่ 16-25 สิงหาคม พ.ศ. 2567 ณ อิมแพคเมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

2. การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้สนใจ บุคลากรของกรม และหน่วยงานอื่น ๆ รวม 308 ราย ตั้งแต่ระบบการผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GAP และอินทรีย์ กระบวนการแปรรูปวัตถุดิบเบื้องต้นและผลิตภัณฑ์เพื่อให้ได้มาตรฐานในการผลิตพืชสมุนไพร เห็ดสมุนไพร รวมถึงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงาน

1) อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ รวม 30 ราย 2 หลักสูตร คือ หลักสูตร พัฒนาวิธีการอบและการสกัดน้ำมันหอมระเหยในพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐานจำนวน 10 ราย และหลักสูตร มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 3502-2561 การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชสมุนไพร (GAP พืชสมุนไพร) และมาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 3005 เล่ม 1-2563 - เล่ม 5-2563 (พืชสมุนไพรแห้ง) จำนวน 20 ราย

2) อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร จำนวน 278 ราย ในการผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GAP/อินทรีย์ รวมถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าสมุนไพร

3) อบรมถ่ายทอดองค์ความรู้การพัฒนาการตรวจวิเคราะห์หาสารสำคัญในพืชสมุนไพร ให้กับเจ้าหน้าที่ของกรมและนักวิชาการจากหน่วยงานภายนอก จำนวน 24 ราย

3. จัดทำแปลงต้นแบบเทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพรท้องถิ่น (ตะไคร้ ฟ้าทะลายโจร ข่า เหลือง ขมิ้นชัน ไพลเหลือง ว่านสาวหลง รางจืด กระชาย กระวาน ดีปลี เชือก พริกไทย) รวม 9 แปลง ในพื้นที่ 7 จังหวัด (ชุมพร ระนอง พังงา กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต) โดยนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรมาใช้ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้สำหรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรให้เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย

4. การพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรให้มีความรู้การผลิตแบบ GAP/อินทรีย์ และเข้าขบวนการรับรองการผลิตแบบ GAP/อินทรีย์ จัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่เกษตรกรจำนวน 4 แปลง เพื่อใช้เป็นต้นแบบ และเป็นที่พักษาให้เกษตรกรกลุ่มสมาชิกได้รับการรับรองแปลงมาตรฐานการผลิต GAP/อินทรีย์

พืชสมุนไพร สามารถส่งผลผลิตขายให้กับผู้ประกอบการและโรงพยาบาลได้ รวมถึงเก็บและกระจายเมล็ดพันธุ์สู่กลุ่มเกษตรกรในฤดูปลูกในรอบต่อไป ช่วยลดต้นทุนการซื้อเมล็ดพันธุ์ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นสูงขึ้นร้อยละ 20-30 และดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชสมุนไพรในระบบมาตรฐาน GAP แก่เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรที่เข้าร่วมการผลิตแบบ GAP/อินทรีย์ รวม 55 แปลง/ราย ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิต GAP/อินทรีย์ พืชสมุนไพรจำนวน 54 แปลง ซึ่งจากการส่งเสริมให้เกษตรกร ปลูกสมุนไพร ทำให้มีเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรเพิ่มขึ้น 686 แปลง/ราย ได้รับการขึ้นทะเบียนแปลง GAP 275 ราย และอินทรีย์ 63 ราย

5. รวบรวมสมุนไพรพันธุ์ดี และขยายพันธุ์สมุนไพรพันธุ์ดี

ของกรม และสมุนไพรหายากที่เป็นที่ต้องการของเกษตรกรและตลาด (ต้นพันธุ์/หัวพันธุ์/เมล็ดพันธุ์) (เข้มข้นพันธุ์ตรง 1 พันธุ์ตรง 84-2 กระชาย กระเจี๊ยบแดง ฟ้าทะลายโจรพิจิตร 4-4 งาขี้ม่อน ปัญจขันธ์ วานหางจรเข้ เตย มะรุม พรหมมิ ขาไก่ดำ อัญชันพันธุ์เทพรัตน์ไพลิน เห็ดสมุนไพร) เพื่อกระจายพืชสมุนไพรพันธุ์ดี และสนับสนุนการปลูกสมุนไพรให้แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ ลดปัญหาการขาดแคลนพันธุ์ดีปลอดโรค โดยขยายหัวพันธุ์ขิง ขมิ้นชัน ไพล กระชาย และบุก จำนวน 14,500 หัว หัวพันธุ์ขิง ขมิ้น ไพล จำนวน 4,350 กิโลกรัม เมล็ดพันธุ์กระเจี๊ยบแดง อัญชัน และฟ้าทะลายโจร จำนวน 25 กิโลกรัม และต้นพันธุ์สมุนไพร จำนวน 43,500 ต้น การใช้พันธุ์สมุนไพรพันธุ์ดีสามารถช่วยเพิ่มผลผลิตและเกษตรกรมีรายได้เพิ่มร้อยละ 15-20

6. ดำเนินการพัฒนาโรงแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GMP ในพื้นที่เกษตรกร กรมวิชาการเกษตรร่วมกับเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความพร้อม และต้องการพัฒนาการผลิตและการแปรรูปสินค้าสมุนไพรให้ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดและผู้บริโภค ได้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนไร่อารทิพย์ โดยประสานความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมหาสารคาม อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรภายในกลุ่ม จำนวน 30 ราย ตั้งแต่การผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐานการแปรรูปให้ได้มาตรฐาน และการพัฒนาแหล่งผลิตและผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรของชุมชนได้รับรองมาตรฐาน GMP เบื้องต้น ทาง ศวพ. มหาสารคาม ได้ประสานงานและดำเนินการร่วมกับทางเจ้าหน้าที่ของสาธารณสุขจังหวัดในการวางแผนการจัดสร้างโรงแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน GMP ด้านโครงสร้างอาคารผลิต/ขั้นตอนและกระบวนการแปรรูปและบรรจุที่เหมาะสมของโรงงานแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน รวมถึงขั้นตอนการจัดทำเอกสารต่าง ๆ ในการขอรับรองตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และ มอกข. ที่เข้ามาช่วยเหลือเพื่อให้การดำเนินการถูกต้องตามขบวนการในการขอรับรอง GMP นอกจากนี้ ยังให้การสนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์ พร้อมใช้ในกิจกรรมภายในโรงแปรรูปสมุนไพรเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้มีความพร้อมในขอการรับรองอาคารคัดบรรจุมาตรฐาน GMP และการปรับปรุงระบบ GMP ต่อไป

7. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร จัดอบรมให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรได้มีองค์ความรู้ และนำไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า จากการส่งเสริมเกษตรกรได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์จำนวน 10 ผลิตภัณฑ์ คือ ชากกระเจี๊ยบแดง ชามะขามป้อม อัญชันอบแห้ง ขมิ้นชันอบแห้ง น้ำพริกบุกมะขามป้อมแช่อิ่ม ยาต้มสมุนไพรมะแขว่น น้ำมันนวดสมุนไพรมะแขว่น เจียวกู่หลานและเก็กฮวยสูตรใรน้ำตาลและน้ำมันไพล โดยมีผลิตภัณฑ์ได้รับรองมาตรฐาน อยู่ 2 ผลิตภัณฑ์ คือ ชากกระเจี๊ยบแดง และชามะขามป้อม ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนพืชผักผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรตำบลเขาทรายอำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร และอยู่ระหว่างการขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ของผลิตภัณฑ์ “มะขามป้อมแช่อิ่ม”

8. ให้บริการแปรรูปผลผลิตสมุนไพร (เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้แก่ ตู้อบลมร้อน เครื่องอบแห้งแบบฟันทอย และโรงตากพลังงานแสงอาทิตย์) แก่เกษตรกรวิสาหกิจชุมชน หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยใน พ.ศ. 2567 มีเกษตรกรที่นำผลผลิตมาใช้บริการ รวมทั้งสิ้น 2,224.4 กิโลกรัม ทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายวัตถุดิบพืชสมุนไพรได้มีการแปรรูปเบื้องต้นให้กับโรงพยาบาล เกิดรายได้ 407,555 บาท หลังจากแปรรูปมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการขายผลผลิตสด 57,900 บาท

9. พัฒนาและสร้างต้นแบบการผลิตสมุนไพรในระบบกึ่งปิด เป็นการปลูกสมุนไพรในโรงเรือน และใช้วัสดุทดแทนดินเพื่อลดปัญหาโลหะหนัก ประกอบด้วย ระบบปลูกบวบแบบไม่ใช้ดินอย่างง่าย เพื่อรองรับการปลูกบวบสำหรับเป็นวัตถุดิบสมุนไพร และพัฒนารูปแบบการปลูกมะระขึ้นกในโรงเรือน

10. รวบรวมและพัฒนาสายพันธุ์เห็ดสมุนไพรสายพันธุ์ดี และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเห็ดสมุนไพร ได้เห็ดสมุนไพร 2 สายพันธุ์ คือ เห็ดไมตาเกะ และเห็ดร่างแหสายพันธุ์จีน และได้เชื้อพันธุ์บริสุทธิ์ของเห็ดทั้ง 2 ชนิด อย่างละ 20 ขวด มีการขยายผลการผลิตเห็ดสู่ฟาร์มต้นแบบที่เป็นทั้งผู้ผลิตเชื้อเห็ดและผู้เพาะเห็ด จำนวน 3 ฟาร์ม

11. พัฒนาการวิเคราะห์และพัฒนาห้องปฏิบัติการวิเคราะห์สารสำคัญในสมุนไพร สามารถวิเคราะห์สารสำคัญ 3 ชนิดพืช (บวบ ไพล และกระชายขาว)

น้ำมันปาล์มไพล

สรรพคุณและประโยชน์
บรรเทาอาการเวียนศีรษะ แก้กัวเมื่อยตามร่างกาย
เคล็ดขัดยอก ฟกช้ำ เมล็ดสัตว์กัดต่อย

ส่วนผลในการคำนวณปาล์มไพล

- ไพลสด 500 กรัม
- น้ำมัน 200 กรัม
- เทียน 125 กรัม
- สารปรุง 75 กรัม
- น้ำสะอาด 750 มิลลิกรัม
- น้ำสะอาด 250 มิลลิกรัม

ปริมาณ: 1 ลิตร ราคา: 600 บาท

1

- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด

2

- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด

3

- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด

4

- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด

5

ขั้นตอนในการผลิตน้ำมันปาล์มไพล

- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด
- นำใบไพลสดมาล้างให้สะอาด

ราคาต้นทุนต่อขวด: 21 บาท / 1 ขวด

โครงการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569

เป้าหมาย :

1. งานประชาสัมพันธ์ก่อนการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 สามารถดำเนินการตามแผนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
2. งานก่อสร้างของโครงการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 สามารถดำเนินการตามแผนได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 15
3. จำนวนชนิดพันธุ์ไม้ใหญ่และไม่ยืนต้นพร้อมปลูกในพื้นที่การจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 ไม่น้อยกว่า 120 ชนิด

ผลการดำเนินงาน :

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2565 ได้อนุมัติกรอบงบประมาณจำนวน 2,500 ล้านบาท และเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 ซึ่งกำหนดจัดงานระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2569–14 มีนาคม พ.ศ. 2570 ณ พื้นที่ชุ่มน้ำหนองแด ตำบลกุดสระ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการพัฒนาด้านพืชสวนของประเทศไทยรวมถึงพื้นที่ชุ่มน้ำและสมุนไพรตลอดจนการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ เทคโนโลยีด้านพืชสวนในระดับชาติและนานาชาติ ลดความเหลื่อมล้ำ กระจายรายได้ ด้วยการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ ด้านธุรกิจการนำเข้า-ส่งออก ผลผลิตการเกษตร ธุรกิจการท่องเที่ยว ส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดการเกษตรด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อสร้างพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ให้เป็นศูนย์กลางด้านการค้า การลงทุนของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง และการเฉลิมฉลองที่สำคัญของประเทศและจังหวัดอุดรธานี งานมหกรรมพืชสวนโลก เป็นการจัดแสดงด้านพืชสวนที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก อยู่ภายใต้สมาคมพืชสวนระหว่างประเทศ (The International Association of Horticultural Producers : AIPH) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ 2 แผนงาน คือ

1. การบริหารจัดการการประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรม (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2570 งบประมาณ 533.50 ล้านบาท)
2. การจัดตกแต่งภูมิสถาปัตยกรรมและงานสาธารณูปโภค และงานอาคาร (งานตกแต่งภูมิสถาปัตยกรรม)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567-2570 วงเงินงบประมาณ 800 ล้านบาท เพื่อให้การดำเนินการเตรียมการจัดงานมหกรรมพืชสวนโลกจังหวัดอุดรธานี พ.ศ. 2569 บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดงานฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมวิชาการเกษตรมีผลการดำเนินการในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ดำเนินการจัดเตรียม/จัดหาพันธุ์ไม้ และงานก่อสร้างของโครงการฯ อยู่ในขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยกรมวิชาการเกษตรดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติจัดเตรียมข้อมูลและลงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) เพื่อออกหนังสือเชิญชวนไปยังผู้ประกอบการ จำนวน 4 ราย เมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2567 และบันทึกข้อมูลในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) โดยบันทึกเป็นเอกสารสำรองเงินประเภท CX ตามแนวทางปฏิบัติในการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี กรณีมีหนี้ผูกพันผ่านระบบ New GFMS Thai เรียบร้อยแล้ว และได้กำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นเสนอราคาในวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2567 และจะประชุมคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก เพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ และจัดทำรายงานผลการพิจารณาเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐต่อไป

2. งานประชาสัมพันธ์การจัดงาน อยู่ในขั้นตอนกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยกรมวิชาการเกษตรดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติจัดเตรียมข้อมูลและลงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) เพื่อออกหนังสือเชิญชวนไปยังผู้ประกอบการ จำนวน 3 ราย เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2567 และบันทึกข้อมูลในระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (e-GP) โดยบันทึกเป็นเอกสารสำรองเงินประเภท CX ตามแนวทางปฏิบัติในการกันเงินไว้เบิกเหลื่อมปี กรณีมีหนี้ผูกพันผ่านระบบ New GFMS Thai เรียบร้อยแล้ว และมีกำหนดให้ผู้ประกอบการยื่นเสนอราคาในวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2567 และจะประชุมคณะกรรมการซื้อหรือจ้างโดยวิธีคัดเลือก เพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการ และจัดทำรายงานผลการพิจารณาเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐต่อไป

โครงการพัฒนาระดับเทคโนโลยี มาตรฐานและเครื่องมือ ห้องปฏิบัติการ โรงเรือน แปลงผลิตพืช และการทดสอบ ทางการเกษตร (DOA Future Lab)

เป้าหมาย : จำนวนห้องปฏิบัติการวิจัยและห้องปฏิบัติการสำหรับบริการตรวจวิเคราะห์พืชและปัจจัยการผลิตด้านพืชมีศักยภาพ และได้รับการรับรองมาตรฐานสากล ไม่น้อยกว่า 10 ห้องปฏิบัติการ

- ผลการดำเนินงาน :**
1. ห้องปฏิบัติการกลุ่มพัฒนาการตรวจสอบพืชและปัจจัยการผลิตสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2
 2. ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์สารพิษตกค้างและวัตถุอันตรายทางการเกษตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 3
 3. ห้องปฏิบัติการทดสอบปุ๋ยทางการเกษตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
 4. ห้องปฏิบัติการวิเคราะห์สารพิษตกค้าง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6
 5. ห้องปฏิบัติการกลุ่มวิจัยเกษตรเคมี (ปุ๋ย) กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
 6. ห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชเชียงใหม่
 7. ห้องปฏิบัติการกลุ่มพัฒนาการตรวจสอบพืชและปัจจัยการผลิตด้านวิเคราะห์ปัจจัยการผลิต (ดิน น้ำ พืช ปุ๋ย) สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1
 8. ห้องปฏิบัติการงานตรวจสอบสารพิษตกค้าง สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
 9. ห้องปฏิบัติการทดสอบวัตถุอันตรายทางการเกษตร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4
 10. ห้องปฏิบัติการกลุ่มพัฒนาระบบตรวจสอบคุณภาพสินค้า (จุลชีววิทยา) กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช
 11. ห้องปฏิบัติการกลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา (ปุ๋ยชีวภาพ) กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร
 12. ห้องปฏิบัติการกลุ่มพัฒนาระบบตรวจสอบคุณภาพสินค้า (สิ่งปนเปื้อน) กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน สามารถดำเนินงานวิจัยและพัฒนาสร้างนวัตกรรมสินค้าเกษตร พัฒนาตรวจวิเคราะห์รับรองสินค้าเกษตรให้ได้รับรองมาตรฐานสากล วิจัยแก้ปัญหาสารพิษตกค้าง และการแปรรูปภาคการเกษตรของประเทศ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตรไทย เป็นศูนย์กลางในการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์สินค้าเกษตร เพื่อการกำกับดูแลระดับประเทศ

แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

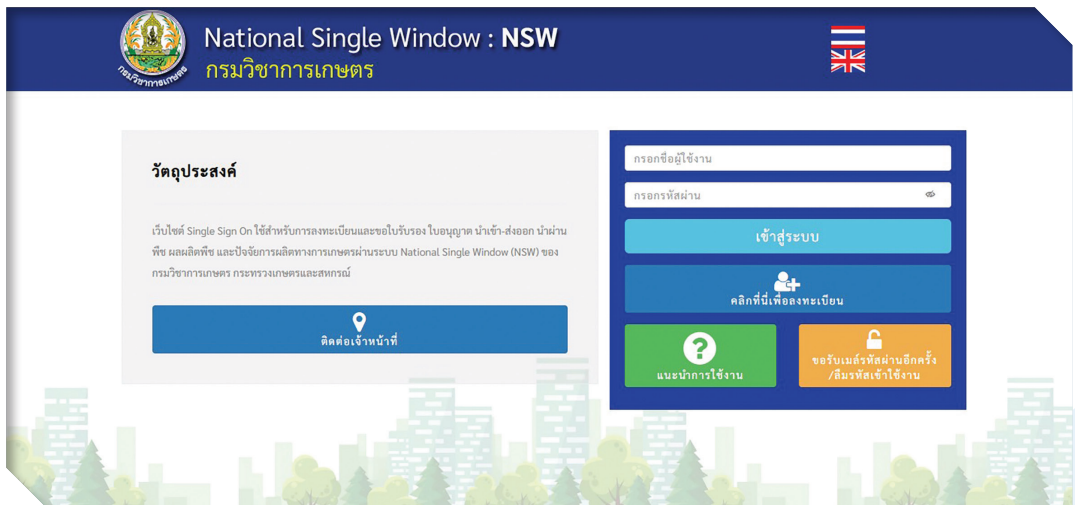
โครงการออกแบบและพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล ใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ผ่านระบบ NSW

เป้าหมาย : ระบบใบรับรองอิเล็กทรอนิกส์สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
ผ่านระบบ NSW ได้รับการพัฒนา 1 ระบบ

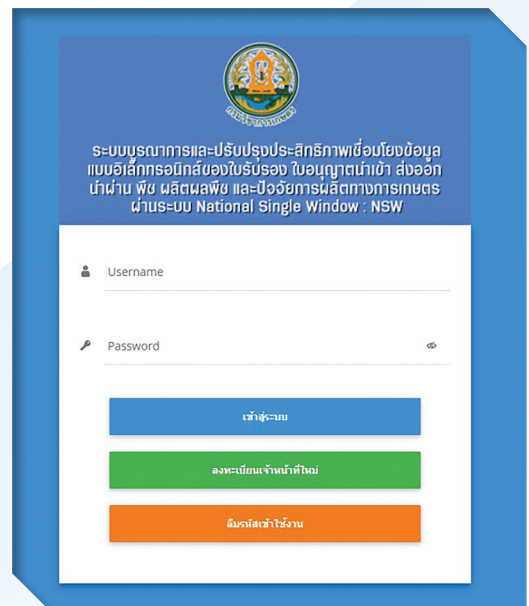
ผลการดำเนินงาน : การจ้างออกแบบและพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลใบรับรอง
สุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) ผ่านระบบ NSW กำหนด
แล้วเสร็จภายใน 365 วัน (5 มิถุนายน พ.ศ. 2568) นับถัดจากวันลงนาม
สัญญา ได้ผู้รับจ้างเรียบร้อยแล้ว ลงนามสัญญาเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน
พ.ศ. 2567 วงเงิน 6.4063 ล้านบาท กำหนดส่งมอบงานทั้งสิ้น 4 งวด
ปัจจุบันกรมการฯ ตรวจรับงานงวดที่ 1 ได้แก่

1. ได้ข้อมูลความต้องการของระบบ และตัวอย่างหน้าจอระบบ
การขึ้นทะเบียนผู้ผลิตพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชเพื่อเชื่อมโยง
กับระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์
2. พัฒนาโครงสร้างข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์
ให้สามารถรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสาธารณรัฐเกาหลี
ผ่านระบบ NSW ในรูปแบบ e-Phyto Hub ของอนุสัญญาอารักขาพืช
ระหว่างประเทศ (IPPC) และเบิกจ่ายเรียบร้อยแล้ว

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการออกแบบ และพัฒนาการออกแบบ และพัฒนาระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto Certificate) ผ่านระบบ NSW (National Single Window) เพื่อนำมาใช้งานเกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก นำผ่าน และโลจิสติกส์ใน พ.ศ. 2567 ได้ข้อมูลความต้องการของระบบ และตัวอย่างหน้าจอรระบบการขึ้นทะเบียนผู้ผลิตพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชเพื่อเชื่อมโยงกับระบบใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์และพัฒนาโครงสร้างข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ ให้สามารถรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับสาธารณรัฐเกาหลีผ่านระบบ NSW ในรูปแบบ e-Phyto Hub ของอนุสัญญาอารักขาพืชระหว่างประเทศ (IPPC) เรียบร้อยแล้ว

การดำเนินโครงการฯ ช่วยอำนวยความสะดวกให้ผู้ให้บริการให้ครอบคลุมในการขึ้นทะเบียนผู้ผลิตพืชและผลิตภัณฑ์จากพืชเพื่อการส่งออก ให้สามารถทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์แบบปลอดภัยและไร้เอกสาร (Paper less) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลใบรับรองสุขอนามัยพืชแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) กับประเทศคู่ค้าตามช่องทางที่กำหนด เกษตรกร และผู้ประกอบการมีทางเลือกการใช้บริการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้ง่าย และประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย

แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน และสนับสนุนวิชาการด้านพืชในโครงการพระราชดำริ

เป้าหมาย :

1. เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการด้านพืชและเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านพืชจัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่ 2,500 ราย/แปลง
2. พื้นที่จัดทำแปลงเรียนรู้การถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านพืช 2,500 ไร่
3. เกษตรกรขยายผลบนพื้นที่สูงที่ได้รับการบริการทางวิชาการเกษตรและนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชในพื้นที่ของตนเอง 50 ราย

ผลการดำเนินงาน :

1. กิจกรรมการพัฒนาพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านพืชให้กับเกษตรกรบนพื้นที่สูงในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก และกำแพงเพชร จำนวน 50 ราย
2. กิจกรรมสนับสนุนวิชาการเกษตรด้านพืชในโครงการพระราชดำริ ดำเนินการสนับสนุนวิชาการเกษตรด้านพืชในพื้นที่ 77 จังหวัด โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านพืชตามสภาพปัญหา และความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่เกษตรกรแล้ว จำนวน 2,578 ราย/แปลง (เป้าหมาย 2,500 ราย/แปลง) และจัดทำแปลงเรียนรู้การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรด้านพืชในพื้นที่งานวิชาการของโครงการ หรือภายในบริเวณพื้นที่ของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตรเพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานและแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจแล้ว 5,923.08 ไร่ (พื้นที่จัดทำแปลงเรียนรู้จำนวน 2,742.08 ไร่ และพื้นที่แปลงอนุรักษ์พันธุกรรมพืชจำนวน 3,181 ไร่)

โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปัจจุบันดำเนินการมาแล้วกว่า 250 โครงการในพื้นที่ 77 จังหวัด โดยมีเป้าหมายพัฒนาศักยภาพเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และความต้องการของเกษตรกร นำองค์ความรู้ของกรมวิชาการเกษตรไปขยายผลผ่านแปลงต้นแบบการผลิตพืช รวมทั้งการให้ความรู้การผลิตพืชและปัจจัยการผลิตด้านพืช ผ่านการฝึกอบรม การศึกษาเรียนรู้ การเยี่ยมชมแปลงเรียนรู้ในพื้นที่ศูนย์วิจัยของกรมวิชาการเกษตร หรือในพื้นที่โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป้าหมาย 2,500 ราย ดำเนินการได้ 2,628 ราย คิดเป็นร้อยละ 105.12 ดำเนินการผ่านเทคโนโลยี 4 ด้าน คือ เทคโนโลยีด้านพันธุ์พืช เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพ เทคโนโลยีการลดต้นทุน และเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่า ดังนี้

1. **เทคโนโลยีด้านพันธุ์พืช** เช่น ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว กาแฟ ทุเรียน อ้อย

2. **เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพ** เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช การให้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ระบบการปลูกพืชและการดูแลรักษา

3. **เทคโนโลยีการลดต้นทุน** เช่น ปุ๋ยหมักเติมอากาศ ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย BT BS แมลงหางหนีบ มวนพิฆาต มวนเพศผสมชาติ พืชฟีดอาร์-วัน พืชฟีดอาร์-ทู ไตรโคเดอร์มา ไรโซเบียม ปุ๋ยชีวภาพ ละลายฟอสเฟต ไมคอร์ไรซา แหนแดง การผสมปุ๋ยใช้เองตามค่าวิเคราะห์ดิน

4. **เทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่า** เช่น การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (กาแฟ มะคาเดเมีย อ้อย)

จากการดำเนินโครงการฯ เกษตรกรสามารถนำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ได้ ส่งผลให้รายได้สุทธิเฉลี่ยสูงถึง 193,951.05 บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.15 ประกอบกับผลงานโครงการพระราชดำริและโครงการพิเศษดีเด่นของกรมด้านวิชาการเกษตรที่สุพื้นที่เป้าหมายและทั่วไป เพื่อสร้างเกียรติคุณและขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานโครงการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรในพื้นที่ คือ การอนุรักษ์พันธุกรรมผักพื้นเมืองภาคใต้ ภายใต้โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยศูนย์วิจัยพืชสวนตรังดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) โดยมีงานอนุรักษ์พันธุกรรมผักพื้นเมืองของภาคใต้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 ตามแผนแม่บท อพ.สธ. ประกอบด้วย

► **กรอบที่ 1** กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

ประกอบด้วย กิจกรรมสำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร โดยมีการสำรวจ และรวบรวมพันธุ์ผักพื้นเมือง ที่นิยมบริโภค หายาก และใกล้สูญพันธุ์ จำนวน 65 ชนิด 27 วงศ์ และกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร นำผักพื้นเมืองจากการรวบรวมพันธุ์มาปลูกอนุรักษ์ไว้ในแปลง ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง พื้นที่ 5 ไร่

► **กรอบที่ 2** กรอบการใช้ประโยชน์

ทรัพยากร ประกอบด้วย กิจกรรมอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรสามารถจัดกลุ่มผักพื้นเมืองภาคใต้ตามลักษณะส่วนที่นิยมนำมาใช้ประโยชน์ได้จำนวน 5 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ส่วนของลำต้น กลุ่มที่ 2 ส่วนของใบและยอด กลุ่มที่ 3 ส่วนของดอก กลุ่มที่ 4 ส่วนของผล และกลุ่มที่ 5 ส่วนของเมล็ด พบว่า การใช้ประโยชน์กลุ่มที่ 2 ส่วนของใบและยอด มีชนิดผักพื้นเมืองมากที่สุด 37 ชนิด วิเคราะห์องค์ประกอบและคุณค่าทางโภชนาการ จำนวน 47 ชนิด พร้อมคัดเลือกผักพื้นเมืองที่มีศักยภาพ ได้จำนวน 6 ชนิด ขยายต้นพันธุ์สำหรับสนับสนุนให้แก่หน่วยงานราชการ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป เพื่อการอนุรักษ์และบริโภคในครัวเรือน จำนวนทั้งสิ้น 280 ต้น ซึ่งสนับสนุนใน พ.ศ. 2566 จำนวน 100 ต้น และ พ.ศ. 2567 จำนวน 180 ต้น และสนับสนุนต้นพันธุ์ผักพื้นเมืองจำนวน 6 ชนิด รวม 190 ต้น มีการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร่วมกับถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต และการแปรรูปของกรมวิชาการเกษตรแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมขยายผลแปลงต้นแบบในพื้นที่จังหวัดตรัง จำนวน 7 ราย จนสามารถผลิตผักได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นแปลงผักพื้นเมืองจำนวน 2 ราย เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายผักสดได้ 1,600-9,200 บาทต่อปี เป็นแปลงดาดฟ้าจำนวน 5 ราย เกษตรกรสามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายดอกดาดฟ้าสดและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากดาดฟ้าได้ 3,500-125,000 บาทต่อปี และกิจกรรมศูนย์ข้อมูลทรัพยากร จัดทำหนังสือ “พรรณผักพื้นเมือง” และรวบรวมผลวิเคราะห์ด้านคุณค่าทางโภชนาการ สำหรับเตรียมจัดทำเอกสารเกี่ยวกับพรรณผักพื้นเมืองและคุณค่าทางโภชนาการ

► **กรอบที่ 3** กรอบการสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากร

ดำเนินกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตร การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้แก่นักเรียนโรงเรียนบ้านกลังกลอง จังหวัดตรัง จำนวน 20 คน และให้ความรู้เรื่อง พันธุ์พืชผักและสมุนไพร การขยายพันธุ์พืช การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และการแปรรูปน้ำดาดฟ้า แก่นักเรียนโรงเรียนพรศิริกุล โรงเรียนบ้านควนสระแก้ว โรงเรียนบ้านกลังกลอง จังหวัดตรัง จำนวน 180 คน เป็นส่วนหนึ่งในการปลูกฝังให้เยาวชนเข้าใจความสำคัญ และรู้จักการนำทรัพยากรไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

แผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

- เป้าหมาย :**
1. จำนวนเกษตรกรในเครือข่าย ศพก. ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชและกฎหมายเกี่ยวกับการเกษตร 6,000 ราย
 2. พัฒนาศูนย์เรียนรู้/แปลงเรียนรู้ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตพืชในชุมชนได้ จำนวน 145 ศพก.

- ผลการดำเนินงาน :**
1. เกษตรกรในเครือข่าย ศพก. ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิตพืชและกฎหมายเกี่ยวกับการเกษตร จำนวน 6,082 ราย
 2. ศพก. ได้รับการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช จำนวน 145 ศูนย์ พื้นที่ 233 ไร่

จากการดำเนินงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรทำให้ได้เทคโนโลยีใหม่ ในการผลิตพืชที่สามารถแก้ปัญหาด้านการผลิตพืชของเกษตรกรได้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกซื้อปัจจัยการผลิตได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้น เพื่อเป็นการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชและกฎหมายทางการเกษตรที่เกี่ยวข้องให้แก่เกษตรกร จึงได้ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชใหม่ ๆ สู่เกษตรกร ผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในพื้นที่ 52 จังหวัด ดังนี้

1. การอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี/นวัตกรรมการผลิตพืชที่ถูกต้องเหมาะสม และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกษตรกรในเครือข่าย ศพก. ดำเนินการได้ 6,082 ราย การประเมินผลการอบรมและสาดิตผ่านแปลงต้นแบบเกษตรกรร้อยละ 87.75 มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีการผลิตพืชอย่างถูกต้องและเหมาะสม ผ่านเกณฑ์ที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้ (ร้อยละ 70) ซึ่งคาดว่าเกษตรกรจะนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช

2. การพัฒนาศูนย์เรียนรู้/แปลงเรียนรู้ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตพืชในชุมชน ได้จัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตพืช ดำเนินการได้ 145 ศพก.

จากผลการดำเนินงานของเกษตรกรต้นแบบ 153 ราย พื้นที่ 311 ไร่ พบว่า การใช้เทคโนโลยีทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิต และมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 36.32 ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงหลังนา การปรับปรุงดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การใช้ชีวภัณฑ์ ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 71 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 94.23

2. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์โดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช สามารถลดต้นทุนการผลิตเฉลี่ยร้อยละ 23.08 ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 206.67 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.00

3. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GAP/อินทรีย์ ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 131.82 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.42

4. การผลิตปาล์มน้ำมัน ด้วยการใช้เทคโนโลยีวิเคราะห์ธาตุอาหารใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใบ ใช้ปุ๋ยหมักเติมอากาศร่วมกับปุ๋ยเคมีสามารถลดต้นทุนการผลิตเฉลี่ยร้อยละ 16.63 ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 150 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.69

5. เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียน โดยใช้เทคโนโลยีแสงสีอินฟราเรดควบคุมโรครากเน่าโคนเน่า การใช้หมวนพินชาติร่วมกับการป้องกันกำจัดแมลง และการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินสามารถลดต้นทุนการผลิตเฉลี่ยร้อยละ 5.58 ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 87.41 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.51

6. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตหอมแดงคุณภาพและปลอดภัย โดยการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ปุ๋ยหมักเติมอากาศและชีวภัณฑ์ ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 500 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.97

7. หลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเขียว โดยการใช้โรโซเปียม ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ และการให้น้ำหนึ่งครั้งต่อรอบการผลิต ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 30.95 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 144.91

8. การจัดทำแปลงโมเดลต้นแบบเทคโนโลยีการการผลิตถั่วเหลืองที่มีประสิทธิภาพแบบคาร์บอนต่ำ จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ 2 ไร่ ได้แก่ การใช้เมล็ดพันธุ์ดีที่วิจัยและพัฒนาโดยกรมวิชาการเกษตร (ถั่วเหลืองพันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 7) การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินร่วมกับการใช้ปุ๋ยชีวภาพโรโซเปียม การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรมีความแม่นยำ การให้น้ำโดยระบบน้ำหยดอัตโนมัติร่วมกับการใส่ปุ๋ยเคมี การใช้ชีวภัณฑ์ป้องกันและกำจัดโรค การใช้โดรนควบคุมโรคและแมลง การใช้โดรนในการประเมินสุขภาพถั่วเหลือง และการจัดทำคู่มือการผลิตถั่วเหลืองที่มีประสิทธิภาพ ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 110 กิโลกรัมต่อไร่ และรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นร้อยละ 420.70

โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน ของเกษตรกร

- เป้าหมาย :**
1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินได้รับการพัฒนาอาชีพ 720 ราย
 2. เกษตรกรต้นแบบที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 3

- ผลการดำเนินงาน :**
1. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินได้รับการพัฒนาอาชีพ 926 ราย
 2. เกษตรกรต้นแบบที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.45

กรมวิชาการเกษตรในฐานะคณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด เข้าร่วมบูรณาการดำเนินโครงการฯ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชจากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ให้แก่ราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินที่สนใจเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ได้นำองค์ความรู้ไปปรับใช้ในพื้นที่ตนเอง เพื่อเป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ราษฎรในพื้นที่เป้าหมาย 36 พื้นที่ 28 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ น่าน ลำปาง พะเยา กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ พิจิตร ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มุกดาหาร กาฬสินธุ์ อุดรธานี อุบลราชธานี สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุทัยธานี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ ระนอง และสงขลา โดยมีเกษตรกรที่ได้รับผลประโยชน์จากการดำเนินโครงการทั้งสิ้น 766 ราย ดังนี้

1. อบรมถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยีการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกร เช่น การใช้ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ และการจัดการปุ๋ยในการผลิตข้าว มันสำปะหลัง การกระจายพืชพันธุ์ดีสู่เกษตรกร เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์นครสวรรค์ 3-5 ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 6 ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังระยะ 13 และ 15 และอ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3 มีเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทั้งสิ้น 766 ราย

2. จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชตามเทคโนโลยีการผลิตพืชของกรมวิชาการเกษตร ในพื้นที่เกษตรกรต้นแบบ 100.5 ไร่ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตพืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และเป็นแหล่งผลิตกระจายพืชพันธุ์ดีให้แก่ชุมชน รวมถึงการผลิตพืชเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

3. สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เช่น ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ สารชีวภัณฑ์ และพืชพันธุ์ดีของกรมวิชาการเกษตร ใน 34 พื้นที่

4. เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร ได้ออกติดตามให้คำแนะนำการผลิตพืชแก่เกษตรกรต้นแบบ รวมถึงติดตามผลการดำเนินงาน ทั้งสิ้น 264 ครั้ง ในพื้นที่เป้าหมายโครงการ ทั้งสิ้น 36 พื้นที่

จากการดำเนินโครงการฯ เกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านการผลิตพืช 766 ราย เกษตรกรต้นแบบที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินมีรายได้สุทธิเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.05 โดยมีผลการดำเนินงานที่โดดเด่นจากการใช้เทคโนโลยีการผลิตพืชในแปลงต้นแบบ คือ การสนับสนุนให้เกษตรกรผลิตท่อนพันธุ์อ้อยในพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ-ป่าห้วยขมิ้น ป่าภูน้ำร้อน และป่าหนองหญ้าไทร อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี สามารถจำหน่ายท่อนพันธุ์ได้ในราคาไร่ละ 20,000 บาท นอกจากนี้ยังสามารถกระจายท่อนพันธุ์อ้อย ขอนแก่น 3 ซึ่งเป็นพันธุ์ดีที่ให้ผลผลิตสูงให้กับเกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียงได้ถึง 170 ไร่ จึงช่วยยกระดับผลผลิตอ้อยของเกษตรกรในพื้นที่ได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งจะนำแนวทางการดำเนินงานนี้ไปขยายผลในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู และชัยภูมิ ในปีงบประมาณ 2568 ต่อไป

แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โครงการการลดการปลดปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่ของหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกร

เป้าหมาย : จำนวนเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับคาร์บอนเครดิตและการลดก๊าซเรือนกระจก 10 กลุ่ม

ผลการดำเนินงาน : อบรมถ่ายทอดความรู้การพัฒนาการผลิตพืชเพื่อลดการปลดปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร ให้กับบุคลากรกรมวิชาการเกษตร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เกษตรกร และผู้สนใจ จำนวน 10 กลุ่ม รวม 591 ราย ดังนี้

- 1 อบรมเชิงปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมเพื่อดำเนินการลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตพืช เมื่อวันที่ 17-18 กรกฎาคม พ.ศ. 2567 ณ โรงแรมบางกอก โอเอซิส มีผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 81 ราย
- 2 อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การพัฒนาการผลิตพืชเพื่อลดการปลดปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร จำนวน 8 ครั้ง ณ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1-8
- 3 อบรม การจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตรและคาร์บอนเครดิต เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2567 ณ โรงแรม เอช ออฟ หัวหิน รีสอร์ท จังหวัดเพชรบุรี มีผู้เข้าอบรม จำนวน 50 ราย

กรมวิชาการเกษตรมีแนวทางในการพัฒนาเป็นองค์กรที่จะสามารถตรวจรับรองประเมินการกักเก็บคาร์บอนให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาแนวทางการผลิตในพืชเศรษฐกิจสำคัญของไทย ทั้งพืชไร่พืชสวนและพืชพลังงานเพื่อลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงเป็นคาร์บอนเครดิตที่สามารถซื้อขายได้โดยการจัดทำโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program หรือ T-VER) ร่วมกับองค์การบริหารจัดการ

ก๊าซเรือนกระจก (อบก.) ซึ่งการขอรับรองคาร์บอนเครดิตตามกรอบ T-VER ของ อบก. ต้องมีค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้ตรวจประเมินโครงการภายนอกภาคสมัครใจ หรือ VVB (Validation and Verification Body) ค่อนข้างสูงสำหรับเกษตรกรรายย่อย

ดังนั้น กรมวิชาการเกษตรได้จัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ศึกษาวิจัยและดำเนินงานเกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกในการผลิตพืช และเป็นหน่วยรับรองคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรให้กับเกษตรกร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อช่วยลดต้นทุนในการประเมินโครงการ จึงได้ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจ แนวทางการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรมีการรับรองคาร์บอนเครดิตจากการผลิตพืชได้ โดยการอบรมถ่ายทอดความรู้การพัฒนาการผลิตพืชเพื่อลดการปลดปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร ซึ่งเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเกษตรกรที่ผ่านการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลดการปลดปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจก สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพื้นที่หน่วยงานและพื้นที่ผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญที่รับผิดชอบได้ รวมถึงเป็นวิทยากรให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่เกษตรกร และผู้สนใจต่อไป เพื่อรองรับการดำเนินการขับเคลื่อนสู่ระบบเกษตรคาร์บอนต่ำให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จากผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม พบว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในภาพรวมของการอบรมระดับมากถึงมากที่สุด ร้อยละ 89.8

กรมวิชาการเกษตร ได้กำหนดแนวทางการรับรองการลดก๊าซเรือนกระจกในพืชเศรษฐกิจสำคัญ โดยเน้นการดำเนินงานที่สอดคล้องกับมาตรฐานการผลิตพืช GAP และสอดคล้องกับองค์ความรู้และเทคโนโลยีจากงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร รวมถึงเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร นำองค์ความรู้เกี่ยวกับการผลิตพืชและคาร์บอนเครดิตตามมาตรฐานของ อบก. ที่ได้รับการอบรมไปถ่ายทอดและสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องให้แก่เกษตรกร ทั้งนี้ เป็นการเตรียมความพร้อมในการเป็นหน่วยงานนำร่องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนให้ได้คาร์บอนเครดิตจากการผลิตพืชของหน่วยงาน และพื้นที่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ผลผลิต : บริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการเกษตร

กิจกรรม : การพัฒนาศักยภาพงานวิชาการเกษตร

เป้าหมาย : การนำองค์ความรู้เทคโนโลยีจากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรไปเผยแพร่สู่สาธารณะ หรือนำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช หรือแก้ปัญหาด้านการเกษตร จำนวน 40 เรื่อง

ผลการดำเนินงาน : องค์ความรู้ เทคโนโลยีหรือนวัตกรรม จากผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรที่นำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ หรือนำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช หรือแก้ปัญหาด้านการเกษตรรวม 75 เรื่อง

กรมวิชาการเกษตรดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงพื้นที่ คัดเลือกองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่พร้อมเผยแพร่เชิงสาธารณะ เพื่อนำผลงานวิจัยของกรม และองค์ความรู้ด้านงานบริการภายใต้ พ.ร.บ. 6 ฉบับที่กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล ไปขยายผลสู่เกษตรกร นักวิชาการ ภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการ ประชาชน หรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช และแก้ปัญหาด้านพืชให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ ผลงานวิจัยที่ได้ถ่ายทอดสู่เกษตรกร ผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชน จำนวน 1,539 ราย ใน 37 จังหวัด

ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่สาธารณะ จัดทำองค์ความรู้เทคโนโลยีจากผลงานวิจัยที่นำไปเผยแพร่สู่สาธารณะ หรือนำไปใช้ประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช หรือแก้ปัญหาด้านการเกษตร และองค์ความรู้ด้านงานบริการภายใต้ พ.ร.บ. 6 ฉบับที่กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่สู่สาธารณะผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ (หนังสือพิมพ์กสิกร จดหมายข่าวผลไม้พา) และช่องทางออนไลน์ รวม 40 เรื่อง

กิจกรรม : การบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมาย : พันธุกรรมพืช จุลินทรีย์ เห็ด แมลงที่อนุรักษ์ไว้ใช้ประโยชน์
จำนวน 40,000 สายพันธุ์

ผลการดำเนินงาน : 10,964 สายพันธุ์/584 เชื้อพันธุ์/14,850 ตัวอย่างพันธุ์/3,830 ไอโซเลท
กรมวิชาการเกษตรดำเนินการรวบรวม เก็บรักษา และอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืช จุลินทรีย์ เห็ด และแมลง และป้องกันการสูญพันธุ์ (Genetic Erosion) การเสื่อมพันธุ์ (Genetic Drift) และใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นฐานพันธุกรรมพืชที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์พืชพันธุ์ใหม่ ให้บริการด้านพืชในการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษาดูงาน และประชาชนทั่วไป และเป็นการป้องกันการเสื่อมพันธุ์และสูญพันธุ์ทั้งในสภาวะปกติ และเมื่อเกิดภัยพิบัติ ใน พ.ศ. 2567 มีเป้าหมายอนุรักษ์พันธุกรรมพืช จุลินทรีย์ เห็ด แมลงที่อนุรักษ์ไว้ใช้ประโยชน์ จำนวน 40,000 สายพันธุ์ ผลการอนุรักษ์รวบรวมจำแนกได้ดังนี้

1. **อนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืชไว้ในธนาคารเชื้อพันธุ์พืช (Gene Bank)** (เชื้อพันธุ์เห็ด ข้าว พืชไร่ พืชสวน พืชสมุนไพร) จำนวน 584 เชื้อพันธุ์ และ 14,850 ตัวอย่างพันธุ์
2. **อนุรักษ์จุลินทรีย์ไว้ในแหล่งเก็บรักษาจุลินทรีย์ (Culture Collection)** (NPV ไล่เดือนฝอย ศัตรูแมลง BS BT ไรโซเปียม ไมคอร์ไรซา จุลินทรีย์ตรึงไนโตรเจนอิสระ จุลินทรีย์ละลายฟอสเฟต สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน) จำนวน 1,662 สายพันธุ์ และ 3,830 ไอโซเลท
3. **อนุรักษ์ตัวอย่างพันธุ์พืช วัชพืช และแมลงไว้ในพิพิธภัณฑ์** (แมลงข้างปีกใส แมลงหางหนีบ แมลง ไรศัตรูศัตรูพืช ศัตรูธรรมชาติ พรณไม้แห้ง พรณไม้ดอง) จำนวน 30,398 ตัวอย่าง
4. **อนุรักษ์พันธุ์พืชไว้ในแปลงรวบรวมพันธุ์ (Field Gene Bank/Field Collection)** (มันสำปะหลัง อ้อย กาแฟ ทุเรียน มะพร้าว ปาล์มน้ำมัน ลิ้นจี่ กัญชงเล็บมือนาง พริก ส้มแขก สะตอ อัญชัน ดาหลา ปทุมมา กัญชงไม้ป่า ฯลฯ) จำนวน 9,127 สายพันธุ์ (176 ชนิด) และการอนุรักษ์ไว้ในถิ่นเดิม (นางพญาเสือโคร่ง เฟิร์น ไม้หอม สน ว่านสีทศ กฤษณา ขา หวาย ฯลฯ) 175 สายพันธุ์ (37 ชนิด) รวมทั้งสิ้นเป็นพื้นที่ 843.65 ไร่

ภารกิจด้านงานบริการตรวจสอบมาตรฐานสินค้าพืช และ กำกับ ดูแล พัฒนากฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ผลผลิต : การยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

กรมวิชาการเกษตรดำเนินการตรวจสอบปัจจัยการผลิตตามกฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรกำกับ ดูแล และตรวจรับรองแหล่งผลิต เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย ตามระบบการจัดการคุณภาพพืชที่เหมาะสม GAP และการผลิตพืชอินทรีย์ เข้าสู่โรงงานผลิตสินค้าพืชที่มีกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน และให้การรับรองหน่วยรับรองโรงงานผลิตสินค้าพืชที่ได้รับการยอมรับจากกรมวิชาการเกษตร รวมถึงการตรวจสอบผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรเพื่อการส่งออก

กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
1. การบริการตรวจสอบสิ่งเจือปนในสินค้าเกษตร และปัจจัยการผลิต ดิน น้ำ ปุ๋ย พืช เมล็ดพันธุ์ วัตถุดิบทรายจากร้านค้าและแหล่งผลิต รวมถึงผลผลิตและผลิตภัณฑ์พืช ผัก ผลไม้ นำเข้า-ส่งออก	ตัวอย่าง	150,000	126,649
	ราย	50,000	55,400
2. การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP พืช (ลำไย ทุเรียน มังคุด หน่อไม้ฝรั่ง กระเจี๊ยบเขียว ข้าวโพดฝักอ่อน ส้มโอ ลิ้นจี่ มะขาม มะม่วง ขิง พริก มะพร้าวอ่อน ลองกอง สับปะรด เงาะ กาแฟ ถั่วลิสง ถั่วเหลืองฝักสด ส้มเปลือกอ่อน กลุ่มพืชตระกูลกะหล่ำ ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ ตระกูลแตง พืชสมุนไพร ข้าวโพดหวาน ถั่วลิสง พืชผัก)	แปลง	150,000	171,413
3. การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบเกษตรอินทรีย์ เพื่อเพิ่มพื้นที่การทำเกษตรแบบยั่งยืนโดยใช้หลักการเกษตรอินทรีย์ (Sustainable Agriculture)	แปลง	2,000	3,083

กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน
4. การตรวจสอบและควบคุมกำกับโรงงานผลิตสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากหน่วยงานรับรองเอกชนให้อยู่ในมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GMP และการตรวจรับรองมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GMP/HACCP พืชโรงคัดบรรจุ ผักและผลไม้ โรงงานแปรรูปโรงรมสินค้าเกษตรด้านพืช	โรงงาน	600	662
5. การตรวจสอบและออกใบอนุญาต/ใบรับรองสุขอนามัยสุขอนามัยพืช และงานภายใต้พระราชบัญญัติ 6 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม, พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542	ฉบับ	500,000	588,262

ผลการดำเนินงาน

1. เกษตรกรได้รับบริการตรวจรับรองแปลงผลิตพืชรวม 171,413 ราย เป็นพื้นที่ 1.14 ล้านไร่ ผ่านมาตรฐาน GAP แล้วใน พ.ศ. 2567 จำนวน 157,672 แปลง เป็นเกษตรกร 126,992 ราย พื้นที่ 1.06 ล้านไร่ ส่งผลให้ปัจจุบัน (ณ 30 กันยายน 2567) มีแหล่งผลิตพืชที่ได้มาตรฐาน GAP สะสมทั่วประเทศ รวม 330,997 แปลง รวมเป็นพื้นที่ 2.13 ล้านไร่ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในสินค้าเกษตรที่มีการผลิตภายใต้กระบวนการผลิตที่ได้รับการควบคุมคุณภาพ มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค ทำให้สามารถส่งออกจำหน่ายต่างประเทศได้ตามเงื่อนไขของประเทศปลายทาง

2. การตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชเพื่อรับรองมาตรฐานตามระบบเกษตรอินทรีย์ ใน พ.ศ. 2567 เป็นพื้นที่ 15,796.32 ไร่ ผ่านการรับรองจำนวน 2,057 แปลง เป็นพื้นที่ 11,733.78 ไร่ ส่งผลให้ปัจจุบัน (ณ 30 กันยายน 2567) มีแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ที่ได้มาตรฐานการผลิตพืชอินทรีย์ สะสมทั่วประเทศ รวม 2,475 แปลง รวมเป็นพื้นที่ 15,652.20 ไร่ จำแนกเป็น 9 กลุ่มชนิดพืช ได้แก่ พืชผสมผสาน พืชผัก ไม้ผล สมุนไพร เห็ด ชา กาแฟ พืชไร่ และอื่น ๆ เป็นการเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรม

3. จากการดำเนินงานใน พ.ศ. 2567 มีโรงงานที่ผ่านมาตรฐานตามระบบการจัดการคุณภาพ GMP/HACCP พืชโรงคัดบรรจุ ผักและผลไม้ โรงงานแปรรูป โรงรมสินค้าเกษตรด้านพืช รวมทั้งสิ้น 559 โรงงาน

4. ผู้ประกอบการที่ได้ใบรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) ในผักสดและผลไม้ และสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อการส่งออก และที่ได้ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ในผลผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช เพื่อการส่งออก สามารถส่งออกผลผลิตสินค้าเกษตร (ตามที่ออกใบรับรองสุขอนามัยพืช) ได้ปริมาณ 970,962.48 ตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 21,073.19 ล้านบาท (ตุลาคม-กันยายน 2567)

ผลงานสำคัญตามนโยบาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

IGNITE THAILAND

- ▶ การขับเคลื่อนนโยบายด้านเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม (GE_d)
- ▶ เทคโนโลยีการปลูกมันสำปะหลังโดยใช้ระบบน้ำหยด
- ▶ การขยายก่อนพันธุ์มันสำปะหลังปลอดโรคใบด่างมันสำปะหลัง
- ▶ การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกและคาร์บอนเครดิต

ประกาศสงครามกับสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างจริงจัง

- ▶ โครงการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรผิดกฎหมายด้านพืช

การยกระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร

- ▶ นโยบายทุเรียนไทย ทุเรียนคุณภาพ

การจัดการทรัพยากรทางการเกษตร

- ▶ โครงการโมเดลต้นแบบการผลิตตัวเหลืองที่มีประสิทธิภาพ แบบ Low carbon จังหวัดเชียงใหม่
- ▶ โครงการส่งเสริมการจัดการเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 สำหรับภาคเกษตรอย่างยั่งยืน ภายใต้มาตรฐานการผลิตพืช
- ▶ พะเยาโมเดล

การขับเคลื่อนนโยบายด้านเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม (GEd)

ตามแนวทางยุทธศาสตร์ IGNITE THAILAND จุดประกายเกษตรกรไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการเกษตรและอาหารของโลก มีมาตรการสร้างภูมิคุ้มกันและความยั่งยืน โดยส่งเสริมการนำเทคนิคการปรับแต่งหรือแก้ไขยีน (Genome Editing, Gene editing : GEd) ในการปรับปรุงพันธุ์พืชรองรับภาวะวิกฤตโลกเดือด และศัตรูพืชอุบัติใหม่ ให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ (Agri-Map) ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพที่สุดในอาเซียนและขยายสู่ตลาดเมล็ดพันธุ์ทั่วโลก

ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับศักยภาพ และสร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตรของประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสิ่งมีชีวิตที่ได้จากเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม สู่การใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การรับรองสิ่งมีชีวิตที่พัฒนาจากเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม เพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร พ.ศ. 2567 ลงนามประกาศเมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม พ.ศ. 2567 และประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม พ.ศ. 2567 โดยให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป โดยรับรองสิ่งมีชีวิตที่พัฒนาจากเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม

1. กรณีพืช ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมวิชาการเกษตรประกาศกำหนด
2. กรณีสัตว์น้ำ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมประมงประกาศกำหนด
3. กรณีสัตว์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมปศุสัตว์ประกาศกำหนด
4. กรณีจุลินทรีย์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมวิชาการเกษตร กรมประมง และกรมปศุสัตว์ประกาศกำหนด

กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบกรณีพืช และจุลินทรีย์ สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพได้จัดทำประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการรับรองพืชที่พัฒนาจากเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม พ.ศ. 2567 ลงนามประกาศเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2567 และประกาศลงราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2567

เทคโนโลยีการปลูกมันสำปะหลังโดยใช้ระบบน้ำหยด

กรมวิชาการเกษตรพัฒนาระบบจัดการน้ำตามความต้องการของพืชโดยใช้ระบบตรวจวัดสภาพอากาศรายแปลง (DOA Smart irrigation System : DOA-SiS) โดยใช้ข้อมูลอุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดรายวัน รวมถึงปริมาณน้ำฝน เก็บข้อมูลและประมวลผลบนระบบสมองกลฝังตัว (Embedded system) การกำหนดปริมาณการให้น้ำกับพืช โดยสามารถคำนวณปริมาณน้ำที่ต้องให้ในแต่ละครั้งในกรณีที่ฝนตกไม่เพียงพอกับความต้องการของพืช หรืองดการให้น้ำในกรณีที่ฝนตกเกินกว่าปริมาณน้ำที่พืชต้องการสามารถให้น้ำโดยใช้ระบบอัตโนมัติ และเกษตรกรยังสามารถผสมปุ๋ยร่วมกับระบบให้น้ำแบบหยด เพื่อลดแรงงาน และเพิ่มประสิทธิภาพของปุ๋ย จากงานวิจัยที่ผ่านมา การเก็บเกี่ยวผลผลิตมันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 9 ที่อายุ 12 เดือน ให้น้ำอย่างเหมาะสม สามารถให้ผลผลิตถึง 8,059 กิโลกรัมต่อไร่

การขยายท่อนพันธุ์มันสำปะหลังปลอดโรคใบด่างมันสำปะหลัง

การขยายพันธุ์มันสำปะหลังแบบเร่งรัด (Mini Stem Cutting X20) เพื่อขยายท่อนพันธุ์มันสำปะหลังปลอดโรคใบด่างมันสำปะหลังที่เพียงพออย่างรวดเร็ว เป็นวิธีการขยายพันธุ์ที่มีประสิทธิภาพจากแบบเดิมที่มันสำปะหลัง 1 ลำ จะขยายพันธุ์ได้เพียง 4-5 ต้น แต่วิธีการขยายพันธุ์แบบเร่งรัด (Mini Stem Cutting X20) สามารถผลิตต้นพันธุ์เพิ่มขึ้นได้ 20 เท่า คือ สำปะหลัง 1 ลำ จะขยายได้ต้นพันธุ์มันสำปะหลัง 20 ต้น ทำให้สามารถกระจายพันธุ์มันสำปะหลังปลอดโรคให้เกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว

การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกและคาร์บอนเครดิต

ปัจจุบันองค์กร Climate Watch จัดอันดับให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกลำดับที่ 20 ของโลก การตื่นตัวด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ส่งผลให้กลไกด้านคาร์บอนเครดิตหรือการซื้อขายการปลดปล่อยมลพิษได้รับความนิยม โดยตลาดคาร์บอนมี 2 ลักษณะ คือ ตลาดทางการและแบบสมัครใจ

ประเทศไทยจัดตั้งองค์กรบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์กรมหาชน) หรือ อบก. เพื่อเป็นองค์กรบริหารจัดการโครงการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ให้คำแนะนำแก่หน่วยงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก สำหรับการขอขึ้นทะเบียนคาร์บอนเครดิตในแต่ละปี ต้องพัฒนาโครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program : T-VER) กับ อบก. ซึ่งกรมวิชาการเกษตรมีความพร้อมที่จะพัฒนาสร้างบัญชีคาร์บอนเครดิตของหน่วยงานในพืชที่รับผิดชอบต่าง ๆ และเป็นต้นแบบในการขยายผลสู่ภาคเอกชนหรือกลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพ รวมถึงมีบุคลากรที่เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัยครอบคลุมอยู่ทั่วประเทศ ทำให้มีศักยภาพในการพัฒนา เป็นหน่วยงานประเมินโครงการในการรับรองคาร์บอนเครดิตภาคเกษตรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ปัจจุบันกรมวิชาการเกษตร ดำเนินการ

1. พัฒนาแปลงต้นแบบ เพื่อรองรับการจัดการการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กรอบ T-VER และจัดทำข้อมูลฐานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในพืชเศรษฐกิจสำคัญ 6 ชนิด ได้แก่ อ้อย ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ยางพารา ทุเรียน และมะม่วง

2. พัฒนาบุคลากรกรมวิชาการเกษตรเพื่อเป็นผู้ตรวจประเมินภายใต้กรอบ T-VER แล้ว จำนวน 11 ราย จาก 6 หน่วยงาน และอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาบุคลากรเพื่อการดำเนินงานลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรอบของ T-VER จำนวน 130 ราย

3. อบรมถ่ายทอดความรู้การพัฒนาการผลิตพืชเพื่อลดการปลดปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร ให้กับบุคลากรกรมวิชาการเกษตรที่ปฏิบัติงานด้านคาร์บอนเครดิตและผู้สนใจ จำนวน 3 กลุ่ม รวม 205 ราย

4. จัดทำคู่มือการผลิตทุเรียนคาร์บอนต่ำ (Low-Carbon Durian Production Manual) ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตทุเรียนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก หรือลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ของการผลิตทุเรียน ส่งเสริมให้ผู้ปลูกทุเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและใช้เป็นข้อมูลประกอบสำหรับการส่งออกทุเรียนไปยังสหภาพยุโรปและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกทุเรียน และเป็นทางเลือกหนึ่งให้ผู้บริโภคได้มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์คาร์บอนต่ำ

ประกาศสงครามกับสินค้าเกษตรเถื่อนอย่างจริงจัง

โครงการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้า-ส่งออก สินค้าเกษตรผิดกฎหมายด้านพืช

กรมวิชาการเกษตรร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการปราบปรามผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย รวมถึงเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบ การโฆษณาและการขายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรตามแพลตฟอร์มต่าง ๆ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ 5 ฉบับ ได้แก่

1. พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
4. พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542
5. พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

โดยดำเนินการป้องกันและปราบปรามการลักลอบการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตรผิดกฎหมาย (ยางพารา) ดังนี้

1. สอบทานปริมาณยางคงเหลือในพื้นที่นำร่อง 12 จังหวัด จำนวน 17 ราย
2. ตรวจสอบการแจ้งเบาะแสการลักลอบนำเข้ายางพาราในพื้นที่ 6 จังหวัด 8 ราย
3. ปราบปรามลักลอบการนำเข้ายางพาราผิดกฎหมายตามแนวตะเข็บชายแดนในพื้นที่นำร่อง

จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย กาญจนบุรี ระนอง และตาก พบยางพาราลักลอบนำเข้า รวมประมาณ 267.74 ตัน आयัด 623.12 ตัน ส่งผลให้ราคายางแผ่นรมควันชั้น 3 ราคา 94.44 บาทต่อกิโลกรัม และผลประมุลยางแผ่นรมควัน RSS (EUDR) ชั้น 3 ได้ราคาสูงสุด 96.66 บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นราคาสูงสุดในรอบ 12 ปี นับตั้งแต่ พ.ศ. 2555

การยกระดับสินค้าเกษตร เสริมศักยภาพเกษตรกร

นโยบายทุเรียนไทย ทุเรียนคุณภาพ

กรมวิชาการเกษตรปฏิบัติตามนโยบายทุเรียนไทย ทุเรียนคุณภาพ ของร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการกำกับดูแลควบคุมคุณภาพทุเรียนทั้งระบบ ตั้งแต่สวน ไร่องค์บรรจุ และการส่งออก ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของประเทศปลายทาง โดยเฉพาะจีน ซึ่งเป็น ตลาดส่งออกทุเรียนที่สำคัญของไทย ด้วยมูลค่าส่งออก พ.ศ. 2566 จำนวน 56,992 ตู้/ชิปเมนต์ ปริมาณ 945,789.30 ตัน มูลค่า 120,459.75 ล้านบาท พ.ศ. 2567 ณ วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2567 ส่งออกแล้วจำนวน 45,913 ตู้/ชิปเมนต์ ปริมาณ 723,092.63 ตัน มูลค่า 95,988.21 ล้านบาท โดยได้ ดำเนินการในการกิจสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพทุเรียน หรือการตรวจวัดเปอร์เซ็นต์ น้ำหนักแห้งในเนื้อทุเรียน (การตรวจทุเรียนอ่อน) เพื่อมิให้ทุเรียน ด้อยคุณภาพถูกส่งออกไปจีน โดยใช้จันทบุรีโมเดล ซึ่งมีการตรวจ ทุเรียนอ่อนในไร่องค์บรรจุก่อนการส่งออก ต่อยอดขยายไปยัง พื้นที่ปลูกทุเรียนทั่วประเทศ โดยผลดำเนินการ ณ วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2567 มีการตรวจทุเรียนอ่อนทั่วประเทศ ณ ไร่องค์บรรจุ รวม 1,154 แห่ง สุ่มตรวจ 32,850 ตู้/ชิปเมนต์ สุ่มตัวอย่างทุเรียน 22,096 ผล ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 21,481 ผล คิดเป็นร้อยละ 97.22 ส่วนทุเรียนที่ตรวจไม่ผ่านให้ไร่องค์บรรจุพ่นสเปรย์สีแดงเพื่อป้องกัน ไม่ให้ส่งออกหรือนำขายในประเทศ

2. การป้องกันกำจัดหนอนเจาะเมล็ดทุเรียน ได้ยกระดับมาตรการกรอง 4 ชั้น เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนในทุเรียนส่งออกไปจีน ดังนี้

มาตรการกรองขั้นที่ 1 การคัดทุเรียนคุณภาพจากสวน ต้องตัดผลทุเรียนแก่ได้ที่ และบ่ม เป็นเวลาอย่างน้อย 24 ชั่วโมง เพื่อนำผลผลิตที่มีคุณภาพสมบูรณ์ส่งขายไร่องค์บรรจุ

มาตรการกรองขั้นที่ 2 ให้ไร่องค์บรรจุลดปริมาณการใช้สารเอทิฟอนป้ายข้าวผล (เพื่อเร่งสุก) เพื่อให้ผลทุเรียนสุกช้าลง และเพิ่มระยะเวลาบ่มทุเรียนในไร่องค์บรรจุให้นานขึ้นในพื้นที่จังหวัดยะลา จากเดิม 48 ชั่วโมง เพิ่มอีก 48-72 ชั่วโมง เพื่อให้หนอนเจาะเมล็ดทุเรียนออกมาจากผลทุเรียนหากผลนั้น ถูกหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนเข้าทำลาย

มาตรการกรองขั้นที่ 3 การเพิ่มเปอร์เซ็นต์การสุ่มเพื่อประกอบการรับรองสุขอนามัยพืช ณ ไร่องค์บรรจุ จากเดิมร้อยละ 3 เพิ่มเป็นร้อยละ 5 โดยต้องสุ่มตรวจให้ถึงด้านหน้าตู้สินค้า

มาตรการกรองขั้นที่ 4 กำหนดให้เปิดตรวจตู้สินค้าทุเรียนที่หน้าด่านตรวจพืชปลายทาง ร้อยละ 100 หากพบหนอนเจาะเมล็ดทุเรียนท้ายตู้ ห้ามไม่ให้ส่งออกไปจีนอย่างเด็ดขาด

3. การป้องกันการลักลอบนำเข้าทุเรียนจากต่างประเทศ

3.1 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือความร่วมมือไปยังกองทัพบก เพื่อเฝ้าระวังการลักลอบนำเข้า ส่งออกสินค้าพืช โดยเฉพาะทุเรียน ณ บริเวณพื้นที่แนวชายแดน จุดผ่อนปรน และจุดที่มีความเสี่ยงต่าง ๆ

3.2 ด้านตรวจพืชเพิ่มความเข้มงวดในการดำเนินการตรวจสอบการนำเข้า ส่งออกสินค้าพืชและผลผลิตเกษตร

3.3 บูรณาการร่วมกับชุดเฉพาะกิจพญานาคราช กรมศุลกากร และหน่วยงานมั่นคงในพื้นที่ติดตามสถานการณ์ เพื่อป้องกันการลักลอบ โดยเฉพาะด่านพรมแดนเพื่อป้องกัน ควบคุม เฝ้าระวังโรค และศัตรูพืชที่อาจจะก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ ร้ายแรง

3.4 มีการจับกุมลักลอบนำเข้าทุเรียนสดจากต่างประเทศ โดยชุด ฉก. พญานาคราช บูรณาการกับหน่วยงานความมั่นคง และหน่วยงานในพื้นที่ดำเนินการยึดสินค้าและแจ้งข้อกล่าวหานำเข้าสินค้าพืช ทุเรียนสดไม่ผ่านพิธีศุลกากร และไม่ขออนุญาตนำเข้าจากด่านตรวจพืช กรมวิชาการเกษตร จำนวน 1,780 ผล คิดเป็นน้ำหนัก 5,049 ตัน

4. ขยายการรับรอง GAP ให้กับแหล่งผลิตทุเรียนทั่วประเทศ

ทำให้ปัจจุบันมีสวนทุเรียนที่ได้รับรอง GAP แล้ว ทั่วประเทศจำนวน 94,816 แปลง เกษตรกร 86,143 ราย พื้นที่ 775,362 ไร่

5. อำนาจความสะดวกการส่งออกทุเรียน โดยใช้ระบบ

ใบรับรองสุขอนามัยพืชอิเล็กทรอนิกส์ (e-Phyto) และประสานกับ ทูตเกษตรปักกิ่ง เชียงไฮ้ และกว่างโจว เพื่อแก้ไขปัญหาการนำเข้าที่ ด่านนำเข้าของจีน

6. การควบคุมผลเน่าในทุเรียนหลังเก็บเกี่ยว ปัญหาสำคัญ

อย่างหนึ่งในการส่งออกทุเรียน กองวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลเกษตร ได้ทำวิจัยและพัฒนาวิธีการควบคุมการเน่าเสียหลังการเก็บเกี่ยวทุเรียน ทำให้ลดการเน่าเสียของทุเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ด้วยงานวิจัยและนวัตกรรม

โรคผลเน่า *Phomopsis sp.*

การจัดการทรัพยากรทางการเกษตร

โครงการโมเดลต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองที่มีประสิทธิภาพแบบ Low carbon จังหวัดเชียงใหม่

แปลงโมเดลต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองแบบ low carbon ที่มีประสิทธิภาพ ดำเนินการ ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ 2 ไร่ เพื่อเป็นต้นแบบการผลิตถั่วเหลืองที่มีประสิทธิภาพแบบ low carbon ได้ผลผลิตไม่ต่ำกว่า 400 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าผลผลิตเฉลี่ยของประเทศที่ได้ 266 กิโลกรัมต่อไร่ โดยมีเทคโนโลยีที่สามารถลดต้นทุนการผลิต ได้แก่ การให้น้ำแบบอัตโนมัติ การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร และการใช้โดรนพ่นสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูส่วนเทคโนโลยีที่ช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้แก่ การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมร่วมกับการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การให้น้ำแบบอัตโนมัติ ร่วมกับการใส่ปุ๋ย การใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและการใช้โดรนพ่นสารเคมีกำจัดแมลงศัตรู เมื่อเทียบกับวิธีเกษตรกร แปลงต้นแบบให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.67 ต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 1.17 มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 420.71 การดำเนินโครงการนี้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผลการผลิตถั่วเหลืองในพื้นที่ภาคเหนือ และเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ผลิตถั่วเหลืองและตลาดอย่างครบวงจร

โครงการส่งเสริมการจัดการเพื่อลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 สำหรับภาคเกษตรอย่างยั่งยืน ภายใต้มาตรฐานการผลิตพืช

กรมวิชาการเกษตรดำเนินการตรวจรับรอง GAP ข้าวโพดเมล็ดแห้ง (มกษ. 4402) ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ และพะเยา ให้แก่เกษตรกร 1,362 ราย รวม 2,078 แปลง พื้นที่ 19,794 ไร่ ผ่านการตรวจไม่เผา PM 2.5 Free Plus แล้ว 585 ราย จำนวน 720 แปลง พื้นที่ 8,125.35 ไร่ ส่วนที่เหลืออยู่ระหว่างตรวจกระบวนการผลิตข้าวโพดเมล็ดแห้งแบบไม่เผา เพื่อลดปัญหาฝุ่น PM 2.5 และจัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 100 ราย รายละ 1 แปลง เพื่อให้เกษตรกรมีการปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชมูลค่าสูง ลดการเผาอย่างยั่งยืน โดยการจัดทำแปลงต้นแบบแบบไม่เผา จำแนกเป็น 1. การไถกลบต้นข้าวโพดในแปลงเพื่อลดการเผาจำนวน 3 หมู่บ้าน รวม 20 ราย 2. การทำแนวคันปุ๋ยหรือกองปุ๋ยหมักสลายต้นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 2 หมู่บ้าน รวม 19 ราย และ 3. การปรับเปลี่ยนพืช โดยการปลูกพืชชนิดอื่น ๆ เช่น กาแฟ อะโวคาโด มะคาเดเมีย ทดแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 7 หมู่บ้าน รวม 61 ราย

โครงการชุมชนบูรณาการ “ชุมชนต้นแบบ” ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ ถั่วเหลืองหลังนาและถั่วเขียวก่อนปลูกข้าวนาปีแบบ Low Carbon

1. สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชแบบ Low Carbon ได้แก่ การใช้ปุ๋ยชีวภาพไรโซเบียมร่วมกับการใช้ชีวภัณฑ์ บาซิลลัส ซับทิลิส PSL49 ป้องกันโรคที่สำคัญในถั่วเหลือง การใช้ ไตรโนฟนสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการใช้เครื่องเกี่ยวนวดเก็บเกี่ยว เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองและถั่วเขียว

2. เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์จำหน่าย พันธุ์ กวก. เชียงใหม่ 60 พื้นที่ตำบลจิม และตำบลออย อำเภอปง และตำบลสระ อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา รวม 137.5 ไร่ เกษตรกร 62 ราย ได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ 16.38 ตัน มีต้นทุนผลิตเฉลี่ยไร่ละ 2,250 บาท และรายได้สุทธิเฉลี่ยไร่ละ 2,000 บาท

3. เกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวชั้นพันธุ์จำหน่าย พันธุ์ กวก. ชัยนาท 72 พื้นที่ตำบลจิม อำเภอปง จังหวัดพะเยา รวม 27 ไร่ เกษตรกร 12 ราย ได้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ 3.03 ตัน มีต้นทุนผลิตเฉลี่ยไร่ละ 1,930 บาท และรายได้สุทธิเฉลี่ยไร่ละ 1,100 บาท

4. เกษตรกรที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองและถั่วเขียวในพื้นที่ว่างจากการทำนา จะมีต้นทุนผลิตเฉลี่ยไร่ละ 4,180 บาท แต่มีรายได้สุทธิเฉลี่ยไร่ละ 3,100 บาท หรือมีรายได้สุทธิไม่น้อยกว่า 15,000 บาท ต่อครัวเรือนต่อปี (ประมาณ 5 ไร่ต่อครัวเรือน)

โครงการส่งเสริมการปลูกกาแฟเพื่อทดแทนการนำข้าว และแก้ไขปัญหามลพิษ PM 2.5 บนพื้นที่ภาคเหนือ (จังหวัดพะเยา)

กรมวิชาการเกษตร ร่วมกับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพะเยา เกษตรอำเภอเมืองพะเยา สหกรณ์อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา และภาคเอกชน ได้แก่ สมาคมกาแฟและชาไทย บริษัท คอฟแมน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และโรงคั่วกาแฟพะเยา ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร่วมกันวางแผน ในการเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ของเกษตรกร 75 ราย ที่เข้าร่วมโครงการ เป็นพื้นที่ 200 ไร่ เพื่อเก็บตัวอย่างดิน โดยแบ่งพื้นที่เป็น 2 กลุ่ม ที่มีแหล่งน้ำสำหรับใช้ในแปลง จำนวน 41 ราย 118.7 ไร่ ได้แก่ กลุ่ม 1 พื้นที่ว่างเปล่า 18 ราย 55.5 ไร่ และกลุ่มที่ 2 พื้นที่ไม้ผลและพืชอื่น 23 ราย 63.2 ไร่

วางแผนระบบการปลูกกาแฟเป็น 4 รูปแบบ โดยมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5 ปี 10,087 บาทต่อไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 5 ปี 5,031 บาทต่อไร่ รายละเอียดดังนี้

กรณีพื้นเดิมเป็นที่นา และพื้นที่ป่าวางแผนปลูกกาแฟร่วมกับกล้วย พบว่า มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5 ปี 9,961 บาทต่อไร่ และ 10,044 บาทต่อไร่ ตามลำดับ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 5 ปี 215 บาทต่อไร่ และ 4,836 บาทต่อไร่ ตามลำดับ

กรณีพื้นที่เดิมเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดและมันสำปะหลัง วางแผนปลูกกาแฟร่วมกับกล้วยและทุเรียน พบว่า มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5 ปี 10,996 บาทต่อไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 5 ปี 10,100 บาทต่อไร่

กรณีพื้นที่เดิมเป็นพื้นที่ปลูกแบบผสมผสานและผัก วางแผนปลูกกาแฟร่วมกับมะเขือพวง พบว่า มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5 ปี 9,802 บาทต่อไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 5 ปี 6,698 บาทต่อไร่

กรณีพื้นที่เดิมเป็นพื้นที่ปลูกลำไย วางแผนปลูกกาแฟร่วมกับลำไยเดิม พบว่า มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5 ปี 9,632 บาท/ไร่ และมีรายได้สุทธิเฉลี่ย 5 ปี 3,308 บาทต่อไร่

โครงการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตกาแฟพะเยา (ปางปูละ) ให้มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของตลาด

กรมวิชาการเกษตร ร่วมกับ กรมส่งเสริมการเกษตร สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) (สวพส.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วางแผนการดำเนินงานให้คำแนะนำเทคโนโลยีการผลิตกาแฟอาราบิก้าตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ

1. จัดทำแปลงต้นแบบ 15 แปลง พื้นที่ 30 ไร่ ในพื้นที่บ้านปางปูละ บ้านผาแดง และบ้านป่าเมียง โดยใช้เทคโนโลยีตัดแต่งกิ่ง การจัดการดินและปุ๋ย การป้องกันกำจัดมอดเจาะผลกาแฟ

2. ถ่ายทอดองค์ความรู้ เรื่อง พันธุ์ การปลูกดูแลรักษา การตัดแต่งกิ่ง การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูป เครื่องมือสำหรับแปรรูปกาแฟ การสร้างมูลค่าเพิ่ม มาตรฐาน GAP และมาตรฐานกาแฟอาราบิก้า มกษ. 5701-2561 และความรู้เรื่องการซ่อมและบำรุงรักษาเครื่องสีเปลือกสดกาแฟที่บ้านปางปูละ อำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา

ผลงานเด่น กรมวิชาการเกษตร

มะพร้าวกะทิพันธุ์แท้ กวก. สุราษฎร์ธานี 1

ตามธรรมชาติ มะพร้าว 1,000 ลูก จะพบมะพร้าวกะทิเพียง 1-3 ลูกเท่านั้น หรือไม่เกินร้อยละ 0.3 เนื่องจากพันธุ์กรรมที่ควบคุมการเกิดเนื้อกะทิเป็นลักษณะด้อย และสูญเสียความสามารถในการออกด้วยวิธีปกติ จึงต้องขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเลี้ยงคัพพะ

กรมวิชาการเกษตร วิจัยและพัฒนาปรับปรุงพันธุ์มะพร้าวกะทิพันธุ์แท้ ที่ให้ผลผลิตสูง และเป็นมะพร้าวกะทิทุกผล ออกจั่น และเก็บเกี่ยวผลผลิตครั้งแรกเร็วรองรับความต้องการของผู้บริโภคและอุตสาหกรรมแปรรูป รวมทั้งเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร

มะพร้าวกะทิพันธุ์แท้ พันธุ์ กวก. สุราษฎร์ธานี 1 มีลักษณะเด่น คือ ให้ผลผลิตทุกผลเป็นมะพร้าวกะทิ อายุ 8 ปี ขึ้นไปให้ผลผลิตมากกว่า 100 ผลต่อต้นต่อปี หรือมากกว่า 2,200 ผลต่อไร่ต่อปี น้ำหนักผล 2,032 กรัม (มีขนาดกลาง-ใหญ่) เริ่มออกจั่นครั้งแรกหนึ่งเมื่ออายุ 3 ปี 6 เดือน และออกครบทุกต้นเมื่ออายุ 3 ปี 9 เดือน เริ่มเก็บเกี่ยวครั้งแรกหนึ่งเมื่ออายุ 4 ปี 8 เดือน และเก็บเกี่ยวได้ทุกต้นเมื่ออายุ 4 ปี 11 เดือน มีคุณค่าทางโภชนาการสูง เส้นใยอาหารสูง 7.24 กรัมต่อ 100 กรัม และไขมันต่ำ 5.78 กรัมต่อ 100 กรัม

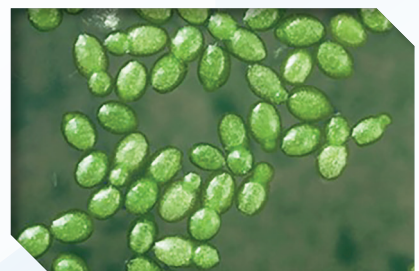

ไข่ฝ้า และการตรวจรับรอง GAP พืชอาหาร

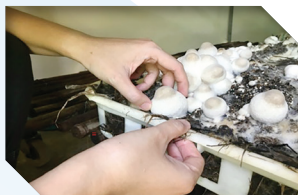
กรมวิชาการเกษตร จัดทำแนวทางการประเมินความเสี่ยงในการตรวจรับรอง GAP ไข่ฝ้าตามมาตรฐาน GAP พืชอาหาร (มกษ. 9001-2564) โดยใช้แบบบันทึกการตรวจ GAP พืชอาหาร ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับไข่ฝ้าในทุกขั้นตอนการผลิตในระดับแปลง เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีความปลอดภัยจากสารเคมี จุลินทรีย์ และศัตรูพืช มีคุณภาพเหมาะสมต่อการบริโภค โดยคำนึงถึงการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมถึงให้มีความยั่งยืนในการผลิต โดยมีข้อกำหนดหลัก 8 ประการ เพื่อขอรับรองแหล่งผลิต GAP พืช ได้แก่

1. น้ำ
2. พื้นที่ปลูก
3. วัตถุดิบทรายทางการเกษตร
4. การจัดการกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว
5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
6. การพักผลผลิต การขนย้าย และการเก็บรักษา
7. บุคลากร
8. เอกสาร บันทึกข้อมูล และการตามสอบ

โดยข้อกำหนดหลักต้องผ่านร้อยละ 100 และข้อกำหนดรองต้องผ่านไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 ในกรณีต่ออายุใบรับรองต้องมีการปรับปรุงข้อกำหนดรองเพื่อพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ของข้อกำหนดรองทั้งหมด

เห็ดฟาง กวก. สทช. 1

กรมวิชาการเกษตร ดำเนินการรวบรวม เก็บอนุรักษ์เชื้อพันธุ์เห็ดฟางจากพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อดำเนินการเพาะทดสอบ คัดเลือกเห็ดฟางสายพันธุ์ใหม่ที่ให้ผลผลิตสูง และมีลักษณะที่ดีตามความต้องการของตลาด จนได้ เห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทช. 1

เห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทช. 1 เป็นเชื้อพันธุ์ที่รวบรวมได้จากโรงเรือนของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดนครนายก ทำการทดสอบประสิทธิภาพการสร้างตุ่มดอกของเห็ดฟางที่เก็บอนุรักษ์ จำนวน 69 สายพันธุ์ พบว่า เห็ดฟาง 14 สายพันธุ์ สามารถสร้างตุ่มดอกเห็ดได้ และสามารถคัดเลือกสายพันธุ์เห็ดฟางที่มีศักยภาพให้ผลผลิตสูง และมีลักษณะตรงตามความต้องการของตลาดได้ 4 สายพันธุ์ จึงดำเนินการเพาะทดสอบผลผลิตของสายพันธุ์ที่คัดเลือกได้เปรียบเทียบกับเห็ดฟาง 2 สายพันธุ์เดิม พบว่า เห็ดฟางพันธุ์ กวก. สทช. 1 เป็นสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงสุด น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย 2,285.16 กรัมต่อตารางเมตร เมื่อใช้ฟางข้าว และขี้เถ้าเป็นวัสดุเพาะ และให้น้ำหนักผลผลิตเฉลี่ย 3,450.93 กรัมต่อตารางเมตร เมื่อใช้ทะลายเปล่าปาล์มน้ำมันเป็นวัสดุเพาะ ลักษณะดอกตูมเป็นทรงน้ำเต้า ฐานกว้างขนาด 11-58 มิลลิเมตร ยาว 14-58 มิลลิเมตร ขนาดและรูปร่างของดอกตรงตามเกณฑ์มาตรฐานสินค้า 1 รอบการผลิต มีระยะเวลาการเก็บผลผลิตได้นาน 2-3 สัปดาห์ โดยศูนย์รวบรวมเชื้อพันธุ์เห็ดแห่งประเทศไทย มีแผนการผลิตและจำหน่ายเชื้อพันธุ์เห็ดฟาง กวก. สทช. 1 ในรูปแบบแม่เชื้อบริสุทธิ์ปีละ 500 ขวด

งานการต่างประเทศ

วันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ. 2566 นายพงศ์ไท ไทโยธิน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นผู้แทนร่วมกล่าวเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคของหุ้นส่วนลุ่มน้ำโขง-สหรัฐอเมริกา ปี 2566 ภายใต้หัวข้อ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเมล็ดพันธุ์พืชอย่างยั่งยืน ผ่านนโยบายที่อยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ด้านการคุ้มครองพันธุ์พืช การสนับสนุนการค้าเมล็ดพันธุ์คุณภาพสูง และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนด้านความมั่นคงทางอาหาร ณ โรงแรม Courtyard by Marriott Bangkok

วันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 นายพงศ์ไท ไทโยธิน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร อนุญาตให้นายสุริยัน วิจิตรเลขการ ผู้อำนวยการบริหารสถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง (Mekong Institute : MI) พร้อมด้วยนางพจมาน วงษ์สง่า ผู้อำนวยการโครงการองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ) เข้าพบหารือกลไกการดำเนินงานเพื่อความยั่งยืนของสำนักเลขาธิการเครือข่ายอาเซียน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ณ ห้องประชุม 201 กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2566 นายพงศ์ไท ไทโยธิน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Kota Hirayama Programme Manager และคณะเจ้าหน้าที่จากบริษัทที่ปรึกษาชั้นยู พร้อมด้วยนายสุริยัน วิจิตรเลขการ ผู้อำนวยการบริหารสถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง เพื่อหารือเกี่ยวกับโครงการ Promotion of Crop Insurance in ASEAN through the Public and Private partnership ณ ห้องประชุมผู้บริหาร กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 27-31 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 นายภัสชญภณ หมื่นแจ้ง รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เข้าร่วมงานการประชุมโครงการจัดทำฐานข้อมูลองค์ประกอบอาหารในภูมิภาคเอเชีย โดยมีกลุ่มประเทศสมาชิก Asian Food and Agriculture Cooperation Initiative (AFACI) เข้าร่วมกว่า 13 ประเทศ ณ โรงแรมเมอร์เคียว

วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2567 นายพงศ์ไท ไทโยธิน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธาน เปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาแนวคิดโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก กองทุนภูมิอากาศสีเขียว (Green Climate Fund หรือ GCF) โดยการประชุมจัดขึ้นระหว่างวันที่ 14-16 สิงหาคม พ.ศ. 2567 ณ โรงแรมรามารการ์เด็น

วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2566 นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Ryosuke Ogawa ปลัดกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น ด้านการต่างประเทศ พร้อมทั้งหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการคุ้มครองพันธุ์พืชของไทย รวมทั้งความร่วมมือระดับพหุภาคีในโครงการคุ้มครองพันธุ์พืชเอเชียตะวันออก และความร่วมมือระดับทวิภาคีในความร่วมมือภายใต้กรอบความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจ อนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ชั้น 2 สำนักงานอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 นางสาวแอมเบอร์ พาร์ ที่ปรึกษาด้านการเกษตรสถานเอกอัครราชทูตเครือรัฐออสเตรเลีย ประจำประเทศไทย นายโรเบิร์ต โดรส Assistant Director, Compliance Partnerships Capability and Engagement, Compliance & Enforcement Division และนายโจนาทาน เคอเรน ผู้แทนจากกระทรวงเกษตร ประมง และป่าไม้ ออสเตรเลีย เข้าเยี่ยมคารวะนายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมทั้งหารือโครงการตรวจสอบวัชพืชในรถยนต์ใหม่ เพื่อการส่งออกไปออสเตรเลีย

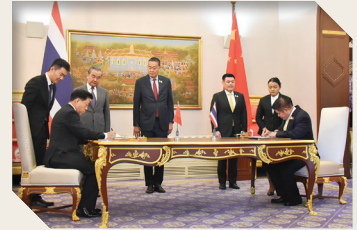
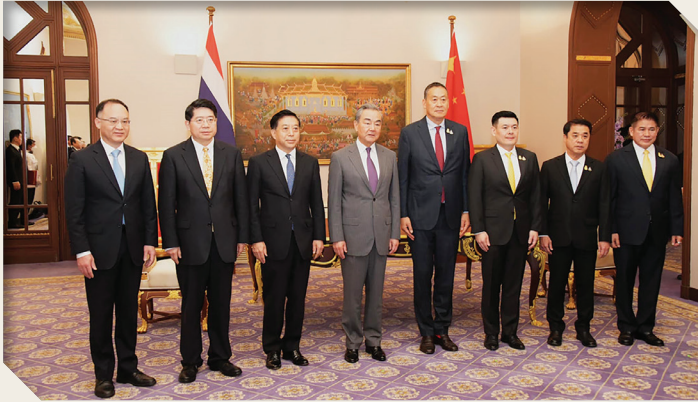
วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 นายสุรกิตติ ศรีกุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตพืช เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทย ในการต้อนรับเจ้าหน้าที่จาก Huazhong Agricultural University (HZAU) นำโดย Mr. MA Huali, Director, Degree and Quality Management Department, Graduate School เพื่อหารือความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตรใน พืชเศรษฐกิจ ณ ห้องประชุม 201 กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2566 นายพงศ์ไท ไทโยธิน รองอธิบดี กรมวิชาการเกษตร เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนฝ่ายไทยต้อนรับ นางโกลินเน อับปูฮามิลาเค จมินทะ อินกา โกลินเน เอกอัครราชทูต สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ประจำประเทศไทย เพื่อหารือและติดตามความคืบหน้าในประเด็นการพิจารณาคำขอ เปิดตลาดผลไม้ 5 ชนิด ของศรีลังกา ณ ห้องประชุมผู้บริหาร อาคาร ศูนย์ปฏิบัติการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2567 นายพงศ์ไท โทโยอิน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นผู้แทนเข้าร่วมพิธีลงนามในพิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยพืช สำหรับการส่งออกต้นสนใบพายจากประเทศไทยไปประเทศจีน ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ณ ห้องสีม่วง ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล

วันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2567 นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Marc Gilkey ผู้แทนกระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกใต้ เพื่อหารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา ณ ห้องรับรอง สำนักงานอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2567 นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ประชุมร่วมกับ Mr. Marc Gilkey, South Asia-Pacific Regional Manager, USDA, Animal and Plant Health Inspection Service (APHIS), U.S. Embassy-Bangkok, Thailand เพื่อเตรียมการสำหรับเข้าร่วมหารือด้านสุขอนามัยพืชในการผลักดันการส่งออกผลไม้ฉายรังสีของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีการปรับแต่งจีโนม และการจัดการก๊าซเรือนกระจก และคาร์บอนเครดิตภาคเกษตร ณ ห้องประชุม สำนักงานอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2567 นายพงศ์ไท ไทโยธิน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นหัวหน้าผู้แทนฝ่ายไทยในการต้อนรับ Mr. Darkey Ephraim Africa เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มแห่งสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ประจำประเทศไทย และ Ms. Mokadi Glorinah Ramabulana ผู้ช่วยรองอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงเกษตรการปฏิรูปที่ดินและพัฒนาชนบทสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ พร้อมด้วยคณะผู้แทนจากสมาคม Fruit South Africa เพื่อหารือเกี่ยวกับศักยภาพของสินค้าผลไม้ของแอฟริกาใต้ และความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างไทยและแอฟริกาใต้ ณ ห้องประชุม 201 กรมวิชาการเกษตร

รายงานของผู้ตรวจสอบบัญชี และรายงานการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567
กรมวิชาการเกษตร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรายงานการเงิน ของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 งบแสดงผลการดำเนินงานทางทางการเงิน และงบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า รายงานการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 และผลการดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการบัญชีที่ถูกต้องและนโยบายการบัญชีที่รัฐกำหนดไว้

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบรายงานการเงินในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากหน่วยงานต้นสังกัดเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและประมวลของของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี รวมถึง มาตรฐานเรื่องความเป็นอิสระ ที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี (ประมวลจริยบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจรายงานการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งไปเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน และประมวลของของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 เรื่อง ค่าใช้จ่ายทางการเงิน มาตราฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ ที่มีทุนเป็นเงินที่ไม่เป็นรัฐบาลต้องจัดทำรายงานการเงินรวม ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม (เมื่อมีการประกาศใช้) แต่กระทรวงการคลังยังมิได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชี ฉบับนี้ กรมการศึกษานานาชาติจึงได้จัดทำรายงานการเงินรวม ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แสดงความเห็นอย่างไม่ลงในเรื่องนี้

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วยข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมรายงานการเงินและรายงานข้อมูลบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คาดว่า สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้รับรายงานประจำปีนี้ในรายงานประจำปีนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่อรายงานการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่น และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเห็นต่อข้อมูลอื่น

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวเนื่องกับการตรวจสอบรายงานการเงิน คือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความชัดเจนถึงสาระสำคัญของรายการเงินหรือไม่ หรือรับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ดีต่อข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ดีต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้บริหาร

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่อรายงานการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมาตรฐานการบัญชีและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ดีต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่อาจเกิดขึ้นจากการทุจริตหรือผิดพลาด

ในการจัดทำรายงานการเงิน ผู้บริหารมีมติชอบในการประเมินความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่เมื่อมีการกำหนดในกฎหมายหรือเป็นนโยบายรัฐบาลที่จะเลิกหน่วยงานหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องได้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อรายงานการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่ารายการเงินได้รวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ดีต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะมีการจัดการหรือผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงที่ได้เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชีว่ากรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้หรือไม่ ข้อมูลที่ดีต่อข้อเท็จจริง อาจได้จากการทุจริตหรือผิดพลาดและถือว่าเป็นสาระสำคัญเมื่อคณะกรรมการได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ดีต่อข้อเท็จจริงและรายการหรือรายการการปฏิบัติงานจะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้รายงานการเงินจากการใช้รายงานการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินและมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลพินิจและการสังเกตและสงสัยเกี่ยวกับผู้ประกอบวิชาชีพที่ถือการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมทั้ง

- ระดับและปริมาณความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ดีต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในรายงานการเงิน ไม่อาจเกิดจากการทุจริตหรือผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามขั้นตอนวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อผิดพลาดที่เชื่อถือได้จริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลจากการทุจริตสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากกาทุจริตอาจเกี่ยวข้องกับ การฉ้อโกง การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจจะรับความเสี่ยงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในกระบวนการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานสามารถแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลแสดงประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้บริหารและจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวัดหรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของหน่วยงานในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้อ้างอิงถึงการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้หน่วยงานต้องดูแลการดำเนินงานต่อเนื่อง

• ประเมินการดำเนินงาน โครงสร้างและเนื้อหาของรายงานการเงินโดยตรง รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่ารายงานการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ดำเนินการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามวิธีการหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้บริหารในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจประเมินที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในะบวนการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

วิเศษ ฐิตะวุฒิ

(นางสาววันนีย์ ฐิตะวุฒิ)

ผู้อำนวยการกลุ่ม รักษาการแทน

ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่ 11

จ.ว. ม.ว.

(นางสาวสุวิทย์ พรหมรุ่งเรือง)

ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
วันที่ 26 มีนาคม 2568

กรมการปกครอง
งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

	หน่วยนับ	หน่วยบาท	(หน่วยบาท) 2566 (ปีปรับปรุงใหม่)
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	4	543,096,367.34	523,881,852.96
ลูกหนี้มีระยะสั้น	5	20,830,528.93	13,820,704.28
วัสดุคงเหลือ		23,409,556.77	20,935,418.03
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		235,900.00	235,900.00
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		587,572,353.04	558,873,875.27
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ลูกหนี้ระยะยาว		82,100.00	-
เงินให้ยืมระยะยาว	6	5,560,920.30	5,565,920.30
อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	7	1,382,038,203.00	1,512,100,015.00
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	8	1,957,955.92	5,075,941.86
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		145,000.00	145,000.00
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		1,389,784,179.22	1,522,886,877.16
รวมสินทรัพย์		1,977,356,532.26	2,081,760,752.43

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการเงินนี้

ลงชื่อ.....
(นายอิทธิกร เต็มทอง)
ผู้อำนวยการกองคลัง

ลงชื่อ.....
(นางสาวมนุส สงมวงค์)
ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยและสหกรณ์ รักษาการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

กรมวิชาการเกษตร

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วยบาท)
(ปรับปรุงใหม่)

หมายเหตุ 2567

หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน
หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	36,914,553.75	25,694,573.23	
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	448,564.49	293,752.14	
เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น	1,635,080,436.88	1,609,752,779.32	
เงินรับฝากระยะสั้น	20,244,263.58	22,724,433.92	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	45,464.00	21,562.00	
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,692,733,282.70	1,658,487,106.61	
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	2,127,865.83	3,014,078.36	
เงินอุดหนุนระยะยาว	13,375,000.00	13,375,000.00	
ประมาณการหนี้สินระยะยาว	2,005,501.95	-	
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	82,100.00	-	
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	17,590,467.78	16,389,078.36	
รวมหนี้สิน	1,710,323,750.48	1,674,876,178.97	
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน	1,526,230,074.72	1,526,230,074.72	
รายได้ค่าทำค่าใช้จ่ายสะสม	(1,259,197,292.94)	(1,119,345,501.26)	
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	267,032,781.78	406,884,573.46	
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	1,977,356,532.26	2,081,760,752.43	

นายเขตประยูรเกษมทุนเงินเป็นส่วนใหญ่ของรายการเงินนี้

ลงชื่อ.....
(นายธีรภัทร จันทร์ทอง)
ผู้อำนวยการกองคลัง
ผู้อำนวยการกองคลัง
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วยบาท)
(ปรับปรุงใหม่)

หมายเหตุ 2567

รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	18	4,279,686,185.55	4,345,642,958.03
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	19	133,435,786.50	132,520,362.64
รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	20	320,454,791.24	328,081,378.62
รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	21	15,993,586.60	13,688,482.42
รายได้อื่น	22	10,351,023.41	7,858,931.19
รวมรายได้		4,759,921,373.30	4,827,792,112.90
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	23	2,382,750,502.68	2,359,769,333.14
ค่าบ้านพักบ้านญาติ	24	1,149,802,819.64	1,122,077,712.58
ค่าตอบแทน	25	13,871,161.97	13,970,940.46
ค่าใช้สอย	26	698,590,499.71	655,588,596.48
ค่าวัสดุ	27	283,946,448.47	291,533,258.95
ค่าสาธารณูปโภค	28	119,634,068.66	127,862,195.67
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	29	242,168,551.77	269,159,765.67
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	30	3,352,976.43	9,416.32
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	31	5,082,539.77	5,091,915.01
ค่าใช้จ่ายอื่น	32	700,819.88	28,578,235.85
รวมค่าใช้จ่าย		4,899,900,388.98	4,873,591,370.13
รายได้ค่าทำค่าใช้จ่ายสุทธิ		(139,979,015.68)	(45,799,257.23)

นายเขตประยูรเกษมทุนเงินเป็นส่วนใหญ่ของรายการเงินนี้

ลงชื่อ.....
(นายธีรภัทร จันทร์ทอง)
ผู้อำนวยการกองคลัง
ผู้อำนวยการกองคลัง
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

- 4 -

กรมวิชาการเกษตร
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์ถาวร
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/ต่ำกว่า	(หน่วยบาท) รวมสิทธิทรัพย์สิน/
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 - ตามที่รายงานไว้เดิม	1,526,230,074.72	(1,135,695,986.97)	390,534,087.75
ผลกระทบจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	62,149,742.94	62,149,742.94
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 - หลังการปรับปรุง	1,526,230,074.72	(1,073,546,244.03)	452,683,830.69
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ถาวรสำหรับปี 2566	-	(45,799,257.23)	(45,799,257.23)
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(1,119,345,501.26)	406,884,573.46
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	1,526,230,074.72	(1,119,345,501.26)	406,884,573.46
หมายเหตุ	ทุน	รายได้สูง/ต่ำกว่า	(หน่วยบาท) รวมสิทธิทรัพย์สิน/
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - ตามที่รายงานไว้เดิม	1,526,230,074.72	(1,151,685,433.40)	374,544,641.32
ผลกระทบจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน	-	32,339,932.14	32,339,932.14
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 - หลังการปรับปรุง	1,526,230,074.72	(1,119,345,501.26)	406,884,573.46
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ถาวรสำหรับปี 2567	-	127,224.00	127,224.00
การเปลี่ยนแปลงเชิงหักให้ทุนขึ้น	-	(139,979,015.68)	(139,979,015.68)
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด	-	(1,299,197,292.94)	267,032,781.78
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	1,526,230,074.72	(1,299,197,292.94)	267,032,781.78

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนประกอบของงบการเงินนี้

ลงชื่อ.....
(นายธีรภัทร เข้มทอง)
ผู้อำนวยการกองกลางและแผนก
ผู้ช่วยกรรมการเกษตร

ลงชื่อ.....
(นางสมานมุต สมนวงศ์)
ผู้อำนวยการกองกลางและแผนก
ผู้ช่วยกรรมการเกษตร

- 5 -

สารบัญ
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

หมายเหตุ	หน้า
1. ข้อมูลทั่วไป	8
2. เกณฑ์การจัดทำรายงานการเงิน	11
3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ	
3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	12
3.2 ลูกหนี้ระยะสั้น	12
3.3 วัสดุคงเหลือ	12
3.4 เงินให้กู้ยืม	13
3.5 อาคาร และอุปกรณ์	13
3.6 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	14
3.7 รายได้จากการรับรู้ระยะยาว	15
3.8 รายได้จากงบประมาณ	15
3.9 รายได้จากภาษีเงินได้และเบิกร / รายได้เงินนอกงบประมาณ	15
3.10 รายได้แผ่นดิน	17
3.11 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	17
3.12 รายได้อื่น / รายได้เงินนอกงบประมาณ	18
3.13 ค่าใช้จ่าย	18
4. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	19
5. ลูกหนี้ระยะสั้น	20
6. เงินให้กู้ยืมระยะยาว	21
7. อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	22
8. สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	25
9. เจ้าหนี้การค้า	25
10. เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	25
11. เจ้าหนี้ระยะสั้น	26
12. เงินรับฝากระยะสั้น	26

สารบัญ (ต่อ)
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสุดท้ายที่ 30 กันยายน 2567

หมายเหตุ	หน้า
13. เงินปันผลและรายการอุดหนุนระยะยาว	26
14. ประมวลผลการขึ้นบัญชี	27
15. การผูกพัน	27
16. หนี้ที่อาจเกิดขึ้น	28
17. การแก้ไขข้อผิดพลาดของงวดก่อน	28
18. รายได้จากงบประมาณ	30
19. รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	31
20. รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	31
21. รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	31
22. รายได้อื่น	31
23. ค่าใช้จ่ายบุคลากร	32
24. ค่าบ้านหลังบ้าน	32
25. ค่าตอบแทน	33
26. ค่าใช้สอย	33
27. ค่าวัสดุ	34
28. ค่าสาธารณูปโภค	34
29. ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	34
30. ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	34
31. ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	35
32. ค่าใช้จ่ายอื่น	35
33. เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน	35
34. รายงานการเงินของเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน กรมวิชาการเกษตร	36
35. รายงานการเงินของโครงการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร	38
36. รายงานการเงินของเงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร	40
37. รายงานการเงินของค่าทรัพย์สินที่สูญหาย กรมวิชาการเกษตร	42

- 7 -
สารบัญ (ต่อ)
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสุดท้ายที่ 30 กันยายน 2567

หมายเหตุ	หน้า
38. รายงานการเงินของค่าบุคลากร กรมวิชาการเกษตร	44
39. โครงการที่ได้รับเงินอุดหนุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 5 โครงการ	46
40. รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย	47
41. รายงานรายได้แผ่นดิน	51
42. การอนุมัติรายงานการเงิน	51

กรมวิชาการเกษตร
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสุดท้ายที่ 30 กันยายน 2567

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรมวิชาการเกษตร เป็นส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลองและพัฒนาวิชาการเกษตรในด้าน ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินการวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องดิน น้ำ ปุ๋ย พืช สัตว์การเกษตร และผลิตภัณฑ์ การบริการส่งเสริมสินค้าเกษตรและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการให้บริการวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการ เกษตรกร และเอกชนที่เกี่ยวข้อง

กรมวิชาการเกษตรตั้งอยู่ เลขที่ 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900 และมีสำนักงานกิ่งจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ 60 จังหวัด

กรมวิชาการเกษตร กำกับดูแลการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย 6 ฉบับ เพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของเกษตรกรและป้องกันปราบปรามผู้ดำเนินการไม่ถูกต้อง กฎหมายทั้ง 6 ฉบับ ได้แก่

1. พระราชบัญญัติกสิกรรม พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
3. พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
4. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
5. พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542
6. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 3,532,191,844.82 บาท (ถึงงบประมาณ พ.ศ. 2566 จำนวน 3,078,704,871.02 บาท) โดยแยกเป็นงบลงทุน จำนวน 468,204,493.21 บาท และงบประจำ จำนวน 3,063,987,351.61 บาท เพื่อใช้จ่ายใน 1) แผนงานบุคลากรภาครัฐ 2) แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างเสริมสุขภาพและการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก 3) แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตร 4) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมพลังงานและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก 5) แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมพลังงานและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก 6) แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 7) แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 8) แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

กรมวิชาการเกษตร มีหน่วยงานระดับหน่วยงานย่อยภายใต้สังกัด จำนวน 88 แห่ง เป็นหน่วยย่อยในส่วกลาง 1 แห่ง และหน่วยย่อยภายใต้ในส่วนภูมิภาคอีก 87 แห่ง ซึ่งรับผิดชอบในการบริหารจัดการ งบประมาณและเงินนอกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในส่วนของแต่ละแห่ง

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

กรมวิชาการเกษตร มีเงินนอกงบประมาณที่มีกฎหมาย หรือระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะที่สำคัญ จำนวน 5 กิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรจากกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 6 โครงการ

เงินนอกงบประมาณ จำนวน 5 กิจกรรม ดังนี้

1. เงินสนับสนุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จัดตั้งจีเอ็มพีเพื่อปรับปรุงพันธุ์และสภาพที่สำรชากรได้รับ มาจายในเงินสนับสนุนและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงปรามการกระทำ ความผิดที่รุนแรง ในส่วนของเกษตรกรที่ได้รับข้อกล่าวหาจากนายและเกิดจากการแจ้งข่าวของประชาชน และเป็น คำขอแบบแผนงานงานงานที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ ซึ่งจะเสี่ยงภัยอันตรายในด้าน ๆ นอกเหนือจาก การปฏิบัติงานด้านงานตามปกติ

2. โครงการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้ด้านการเกษตร จัดตั้งจีเอ็มพีเพื่อปรับปรุงพันธุ์และสภาพที่ สำรชากรได้รับการให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยการพัฒนากลางและจัดสถานที่ที่มีความสะอาด สวยงาม สะดวกปลอดภัย ให้ความรู้ด้านเกษตรแก่เกษตรกร เกษตรกร หรือประชาชนผู้สนใจ และสนับสนุนการที่ตัว ของระบบเศรษฐกิจ การทำงาน ทำให้ชุมชนในชนบทมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. เงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร จัดตั้งจีเอ็มพีเพื่อปรับปรุงพันธุ์ และสนับสนุนงานวิจัยด้านการเกษตรให้เข้มแข็งประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการผลิตและการส่งออก สินค้าเกษตรของประเทศ เสริมสร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักวิจัยของกรมวิชาการเกษตรในการวิจัยและพัฒนาวิจัย ให้ได้ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตรของประเทศ โดยนำผลการค้นคว้าวิจัยที่ได้รับมาเป็นทุนเป็นค่าใช้จ่ายที่ เหมาะสม สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่จะเลือกใช้และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

4. ค่าตรวจสอบศัตรูพืช ตามพระราชบัญญัติกสิกรรม พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติมตามมาตรา 15 ที่กำหนดให้บุคคลใดประสงค์จะขอใบรับรองคุณภาพ หรือใบรับรองคุณภาพสำหรับราชการส่งออก ต้องเสีย ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบศัตรูพืชและกำจัดศัตรูพืช ตามอัตราที่อธิบดีกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ โดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และตามมาตรา 20 ทวิ ที่กำหนดให้เงินที่ได้จากค่าตรวจสอบศัตรูพืชตามอัตรา 15 มีให้ ถือว่าเป็นรายได้ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และให้นำไปใช้จ่ายในกิจการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะ จะจ่ายเพื่อการอื่นไม่ได้

5. ค่าบริการ ตามพระราชบัญญัติกสิกรรม พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 16 ที่กำหนดให้ บุคคลใดประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาทำการ หรืออาสาสมัครที่ไม่ใช่ในหน่วยงานราชการจะต้องเสียค่าบริการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ ปฏิบัติงานดังกล่าวตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องจ่ายค่าพาหนะเดินทางให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ให้ที่ จับีและใช้จ่ายไปจริง และตามมาตรา 20 ทวิ ที่กำหนดให้เงินที่ได้จากค่าบริการตามมาตรา 16 มีให้อำนาจ ราชบัณฑิตกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และให้นำไปใช้จ่ายในกิจการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยเฉพาะ จะจ่ายเพื่อการอื่นไม่ได้

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

โครงการที่ได้รับการสรรจจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 6 โครงการ ดังนี้

1. โครงการแปรรูปทุเรียน ปี 2542 ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ครั้งที่ 2/2542 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2542 อนุมัติเงินหมุนเวียนปลอดดอกเบี้ย จำนวน 50,000,000.00 บาท ให้กรมวิชาการเกษตรเพื่อใช้ในการผลิตจากมังคุด/กลุ่มเกษตรกรผู้ประกอบกร มีไปใช้หมุนเวียนรับซื้อทุเรียน เมื่อราคาต่ำกว่าเป้าหมายหรือเมื่อไม่มีความจำเป็นจะต่ำกว่าราคาเป้าหมายในช่วงฤดูผลของทุเรียน (เมษายน - กรกฎาคม 2542) แล้วนำไปแปรรูปเป็นทุเรียนกวนและทุเรียนทอดกรอบ
2. โครงการผลิตต้นและเร่งรัดการกล่าล่าโซ ปี 2543 ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ครั้งที่ 8/2543 เมื่อวันที่ 10 กรกฎาคม 2543 อนุมัติเงินหมุนเวียนปลอดดอกเบี้ย จำนวน 300,000,000.00 บาท ให้กรมวิชาการเกษตรนำไปใช้สร้างให้สถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการอื่นเป็นทุนหมุนเวียนรับซื้อลำโพงเพื่อประกอบของเครื่องผสมเมล็ด
3. โครงการแปรรูปทุเรียน ปี 2545 ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ครั้งที่ 3/2545 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2545 อนุมัติเงินหมุนเวียน จำนวน 50,000,000.00 บาท ให้กรมวิชาการเกษตรนำไปใช้สร้างให้กลุ่มเกษตรกรรับซื้อทุเรียนสดจากเกษตรกรในราคาที่กำหนด นำมาแปรรูปเป็นทุเรียนกวน และทุเรียนทอดกรอบ
4. โครงการแปรรูปลำโพงแห้ง ปี 2545 ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ครั้งที่ 3/2545 เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2545 อนุมัติเงินหมุนเวียนปลอดดอกเบี้ย จำนวน 450,000,000.00 บาท ให้กรมวิชาการเกษตร เพื่อนำไปจัดสรรให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรรับซื้อลำโพงสดจากเกษตรกรในราคาตามที่กำหนด นำมาแปรรูปเป็นลำโพงแห้ง
5. โครงการสร้างโรงอัดก้อนยางพาราพร้อมอุปกรณ์และได้ส่งเกี่ยวกับ ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ครั้งที่ 12/2545 เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2545 อนุมัติเงินหมุนเวียนปลอดดอกเบี้ย จำนวน 428,020,000.00 บาท จากงบดำเนินงานผลิต ให้กรมวิชาการเกษตรดำเนินการตามโครงการสร้างโรงอัดก้อนยางพาราพร้อมอุปกรณ์และได้ส่งเกี่ยวกับ 200 - 500 ต้น จำนวนรวม 146 แห่ง ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2545 เพื่อดำเนินการตามการรักษาสียางพาราตามแผนเร่งรัดให้สถาบันเกษตรกรสามารถดำเนินการจัดซื้อยางพาราได้และมีการกระจายรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา - กันยายน 2546 กำหนดการส่งคืนเงินเป็นรายไตรมาส ภายในระยะเวลา 6 ปี (วงเงินประมาณปีละ 74,000,000.00 บาท) โดยให้เริ่มส่งคืนเงินเป็นรายไตรมาส ปี 2547 และงวดไตรมาสสุดท้ายเดือนเมษายน 2552
6. โครงการปลูกยางพาราเพื่อการอนุรักษ์น้ำและความมั่นคงให้แก่เกษตรกรในแปลงปลูกยางใหม่ ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0504/6994 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2546 แจ้งมติคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนและรัฐมนตรี คณะที่ 2 อนุมัติให้กรมวิชาการเกษตรดำเนินโครงการปลูกยางพารา เพื่อกระตุ้นรายได้และสร้างความมั่นคงให้แก่เกษตรกรในแหล่งปลูกยางใหม่ระยะที่ 1 (ปี 2547 - 2549) โดยดำเนินการรักษารายได้ยางพาราขายในราคาตลาด โดยใช้เงินกองทุนโครงการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ปลอดดอกเบี้ย จำนวน 1,440,000,000.00 บาท เพื่อดำเนินการผลิตขั้นต้น จำนวน 90,000,000 ต้น

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

กรมวิชาการเกษตรมีเงินหมุนเวียนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของกรมวิชาการเกษตร

จำนวน 3 เงินทุน ดังนี้

1. เงินทุนหมุนเวียนในการผลิตเชื้อโรเจอร์เบียม ดำเนินมาตามพระราชบัญญัติการบริการการเงินหมุนเวียน พ.ศ. 2538 เน้นบริการของกรมเกษตรและสหกรณ์ด้วยเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตเชื้อโรเจอร์เบียม พ.ศ. 2524 และข้อบังคับคณะกรรมการบริการการเงินหมุนเวียนในการผลิตเชื้อโรเจอร์เบียมว่าด้วยการบริการจัดการการเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตเชื้อโรเจอร์เบียม พ.ศ. 2566 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและตรวจควบคุมการผลิตเชื้อโรเจอร์เบียมเพื่อใช้ในการผลิตเชื้อโรเจอร์เบียมให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา กรมวิชาการเกษตร รัฐวิสาหกิจ สถาบันอื่น ๆ ตลอดจนบริษัท ทั้งรัฐบาลและเอกชน และเพื่อเป็นไปเข้าทางให้แก่เกษตรกรใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตพืชตระกูลส้ม
2. เงินทุนหมุนเวียนราชการ ดำเนินมาตามพระราชบัญญัติการบริการการเงินหมุนเวียน พ.ศ. 2558 และระเบียบกรมการคลังว่าด้วยเงินหมุนเวียนราชการ พ.ศ. 2526 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้จากสวนยางปลูกยางพันธุ์ดี และปลูกยางพันธุ์ดีตามแบบอย่าง ตลอดจนขยายและขยายพันธุ์ เพื่อการค้าการค้าหาลองและส่งเสริมเกี่ยวกับยาง ให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และการค้นคว้าทดลองอื่นใดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งการผลิตและจำหน่ายพันธุ์ยางชนิดต่าง ๆ หรือผลิตผลที่ได้จากการค้นคว้าทดลองและกรวิจัยนั้น เพื่อการจำหน่ายหรือเมื่อเครื่องใช้ ตลอดจนยาภัณฑ์ศัตรูพืชและอื่น ๆ ให้แก่เกษตรกรในราคาพิเศษ
3. กองทุนคู่คุณธรรมพันธุ์พืช จัดตั้งขึ้นตามความในมาตรา 54 แห่ง พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายในการช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ การวิจัย และการพัฒนาพันธุ์พืช

เงินทุนหมุนเวียนฯ ทั้ง 3 เงินทุนตามที่กล่าวถึงข้างต้น จัดทำบัญชีและรายงานการเงินเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด

หมายเหตุ 2 แนวทางการจัดทำรายงานการเงิน

รายงานการเงินของกรมวิชาการเกษตร จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติการบริการการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 11 และมติของกรมวิชาการเกษตร ที่ กค 0410.2/7 559 ลงวันที่ 25 กันยายน 2566 เรื่อง รูปแบบการดำเนินงานของกรมวิชาการเกษตร (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2566) และหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ คค 0410.2/7 133 ลงวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2568 เรื่อง รูปแบบการดำเนินงานของกรมวิชาการเกษตรของหน่วยงานของรัฐที่มีทุนหมุนเวียนที่เป็นนิติบุคคล รายการที่ปรากฏในรายงานการเงินฉบับนี้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและไม่แยกบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังประกาศใช้

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐ กำหนดให้การจัดทำรายงานการเงินรวมของหน่วยงานของรัฐหรือกรมหนึ่งที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐนั้น คือ ทุนหมุนเวียนที่เป็นนิติบุคคล หน่วยงานบริการรูปแบบพิเศษ และหน่วยงานที่อยู่ในความควบคุมและขึ้นต่อที่มีกฎหมายกำหนดให้จัดทำรายงานการเงินแยกต่างหากโดยมีหน่วยงานหลักอยู่เพื่อเป็นหน่วยงานทางเศรษฐกิจจัดทำรายงานการเงินรวม ตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม (เมื่อมีการประกาศใช้) อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังยังมิได้ประกาศใช้มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 35 เรื่อง รายงานการเงินรวม ดังนั้น กรมวิชาการเกษตรจึงยังมิได้จัดทำรายงานการเงินรวม

หมายเหตุ 2 เกณฑ์การจัดทำรายการเงิน (ต่อ)

รายการการเงินที่จัดขึ้นโดยใช้เงินค่าตอบแทน เริ่มตั้งแต่ได้จดทะเบียนยื่นในใบรายการบัญชี
รายการการเงินของกรมการเกษตร ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่ตนรายงานตามมาตรฐานการบัญชี
รวมรายการบัญชีที่จัดขึ้นทั้งหน่วยงานในส่วนกลางและหน่วยงานในส่วนภูมิภาค

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสด หมายถึง เงินสดไม่ถือ และเช็คธนาคาร หน่วยงานจะรับรู้เงินสดและเงินฝากธนาคารในราคา
ตามมูลค่าที่ตราไว้ และแสดงรายการดังกล่าวไว้ในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดตามงบแสดงฐานะการเงิน
เงินสดของราชการ หมายถึง เงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อชดเชยการเป็นค่าใช้จ่ายเล็กน้อย
ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ การใช้จ่ายเงินสดของราชการจะเป็นค่าใช้จ่ายโดยจะเป็น
ยอดบัญชีเงินทดรองราชการจะเป็นยอดคงค้างตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ เมื่อหน่วยงานใช้จ่ายเงินทดรองราชการแล้ว
จะรวบรวมหลักฐานการจ่ายเพื่อเบิกเงินงบประมาณมาฝากให้เงินทดรองราชการ หน่วยงานจะบันทึกบัญชีเงินทดรองราชการ
เมื่อได้รับเงินควบคุมไปกับการบันทึกเงินทดรองราชการรับจากคลัง และให้แสดงรายการเงินทดรองราชการในเงินสด
และรายการเทียบเท่าเงินสดในงบแสดงฐานะการเงิน

เงินฝากคลัง หมายถึง เงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลัง หน่วยงาน
จะรับรู้เงินฝากคลังในราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ โดยแสดงรายการเงินฝากคลังในเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด
ในงบแสดงฐานะการเงิน

3.2 ลูกหนี้ยื่นระยะสั้น

ประกอบด้วยลูกหนี้ยื่นระยะสั้น รายได้จากรับ และเงินเจ้าหนี้ล่วงหน้า
ลูกหนี้ยื่นระยะสั้น หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงาน กรณีให้ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ยื่นเงิน
ไปใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโดยไม่มีดอกเบี้ย เช่น ลูกหนี้เงินงบประมาณ ลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ หน่วยงานจะรับรู้
ลูกหนี้ตามมูลค่าที่ได้รับ โดยไม่ต้องตัดเผื่อนึ่งลงจะสูญ

3.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง สินค้าทรัพย์สินที่หน่วยงานมีไว้ใช้เพื่อการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าที่สูง
และไม่มีลักษณะทางการเงิน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายทุกครั้งที่ซื้อ หน่วยงานมีมูลค่าวัสดุคงเหลือด้วยราคาทุน ตามวิธีหักก่อน
ออกก่อน

ค่าเผื่อการบริโภคจะจัดตั้งขึ้นสำหรับวัสดุที่เสื่อมสภาพ

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.4 เงินได้ถาวร

เงินได้ถาวร เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจัดสรรจากกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และนำไปใช้
บุคคลภายนอกที่ยื่นเพื่อใช้ดำเนินการจัดประชุมของโครงการ หน่วยงานจะรับรู้เงินได้เมื่อได้จ่ายเงินไว้ในบุคคลอื่น
และตัดค่าเผื่อนึ่งลงจะสูญสำหรับเงินได้ส่วนที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้ โดยกรมการเกษตรได้รับการชดเชย
นโยบายการบัญชีในการประมาณการค่าเผื่อนึ่งลงจะสูญดังนี้

- (1) ลูกหนี้ค้ำประกันค้ำประกันเงิน 1 ปีขึ้นไป อัตราร้อยละ 100
- (2) ลูกหนี้ค้ำประกันค้ำประกันเงิน ค่าพิพาท ค่าเผื่อนึ่งลงจะสูญเงินจำนวน

3.5 ออคาร และอุปกรณ์

ออคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ฟ้าอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่หน่วยงานมีกรรมสิทธิ์
และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานมีครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชี
ที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารที่อยู่ระหว่างก่อสร้างแสดงตามราคาทุน

อุปกรณ์ ได้แก่ ครัวเรือนประเภทต่าง ๆ ระบุเป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่าต่อหน่วย
ตั้งแต่ 10,000 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อุปกรณ์ที่หักค่าเสื่อมราคา 2540 ไม่นำมาบันทึกบัญชี แต่บันทึกไว้ในทะเบียนสินทรัพย์
อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2540 - 2545 บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 30,000.00 บาท ขึ้นไป
อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 - 2562 บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000.00 บาท ขึ้นไป
อุปกรณ์ที่ได้มาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2563 บันทึกเฉพาะที่มีมูลค่าตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป
ราคาทุนของอาคาร และอุปกรณ์ รวมทั้งต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาสินทรัพย์
เพื่อให้สินทรัพย์อยู่ในสถานะที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงเพื่อให้หน่วยงานได้รับ
ประโยชน์ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่าย
ในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

ส่วนประกอบของรายการอาคาร และอุปกรณ์แต่ละรายการที่มีรูปแบบและอายุการให้ประโยชน์
ที่แตกต่างกัน และมีต้นทุนที่มีส่วนประกอบนั้นแยกต่างหากจากกัน

ต้นทุนที่เกิดขึ้นในภายหลัง ต้นทุนในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบ จะรับรู้เป็นส่วนหนึ่งของมูลค่า
ตามบัญชีของรายการอาคาร และอุปกรณ์ เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่หน่วยงานจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ
ในอนาคตหรือโอกาสในการใช้การเพิ่มขึ้นจากรายการนั้น และรายการอัตรามีมูลค่าตามต้นทุนของรายการนั้น
ได้อย่างต่อเนื่อง และต้นทุนที่เพิ่มขึ้นส่วนที่เกินเหนือจากบัญชีด้วยมูลค่าตามบัญชี ส่วนต้นทุนที่เกิดขึ้น
ในการซ่อมบำรุงอาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำ จะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดขึ้น

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.9 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ / รายได้เงินนอกงบประมาณ (ต่อ)

เงินเป็นบรรจกรับและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และโครงการท่องเที่ยวหรือบริการที่ดำเนินการภายใต้บันทึกบัญชีตามบัญชีงบดุลที่ กค 0410.3/375 ลงวันที่ 6 มกราคม 2566 เรื่อง แนวทางการบันทึกการทางบัญชีของเงินงบประมาณ

2) รายได้จากการขายสินค้าและบริการ เป็นเงินที่ได้จากการขายสินค้าที่พิเศษและผลผลิตที่ได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร และในคำตอบแทนการใช้ประโยชน์จากสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานวิจัยด้านการเกษตร จัดเป็นตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดราคาจำหน่ายพืชผัก พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2566 ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดราคาจำหน่ายพืชผัก พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2566 และ ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดราคาจำหน่ายพืชผัก พ.ศ. 2563 และ พ.ศ. 2566

3) รายได้ค่าตรวจสอบศัตรูพืช เรียกเก็บตามอัตราดังนี้

ใบอนุญาตนำเข้าหรือผ่านสิ่งต้องห้าม ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกเรือที่ผู้ซื้อ ใบรับรองสุขภาพพืช ใบรับรองสุขอนามัยสำหรับการบินสัตว์ ฉบับละ 100 บาท

ใบแทนใบรับรองสุขอนามัย ฉบับละ 50 บาท

ทั้งนี้ เงินค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการเป็นค่าตรวจปล่อยศัตรูพืช ให้แก่ไปใช้จ่ายเพื่อกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการตรวจปล่อยศัตรูพืชของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่ส่งเข้าบัญชีเงินฝากคลังจำนวนก่อนเบิกจ่าย และสิ้นปีงบประมาณ หากมีเงินเหลือจ่ายไม่ต้องส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

4) รายได้ค่าปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันหยุดราชการหรือนอกเวลาราชการ หรือสถานที่ราชการที่ไม่ใช่เวลาราชการหรือเวลาราชการ (ค่าป่วยการ) ตามอัตราดังนี้

ในสถานที่ราชการ กรณีวันหยุดราชการและนอกเวลาราชการ ชั่วโมงปกติคนละ 120 บาท ชั่วโมงต่อไปให้คิดคนละ 40 บาท สำหรับค่าธรรมเนียมเรียกเก็บในเวลาราชการให้ไม่ส่งเป็นรายได้แผ่นดิน - ภาษีลักษณะอนุญาต

นอกสถานที่ราชการ วันหยุดราชการและนอกเวลาราชการ ชั่วโมงรวมรวมทั้งเวลาเดินทาง ให้คิด คนละ 150 บาท ชั่วโมงต่อไปให้คิดคนละ 50 บาท

นอกสถานที่ราชการ วันเวลาราชการ ชั่วโมงรวมรวมทั้งเวลาเดินทาง ให้คิดคนละ 120 บาท ชั่วโมงต่อไปให้คิดคนละ 40 บาท

ทั้งนี้ เงินค่าธรรมเนียมที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการเป็นค่าปฏิบัติงานพนักงานเจ้าหน้าที่ในวันหยุดราชการหรือเวลาราชการ หรือสถานที่ราชการดังกล่าว ให้เก็บไว้ใช้จ่ายเป็นค่าบุคลากรของเจ้าหน้าที่ โดยไม่ส่งเข้าบัญชีเงินฝากคลังทั้งจำนวนก่อนเบิกจ่าย และสิ้นปีงบประมาณ หากมีเงินเหลือจ่าย ให้ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน นอกภาษี ประเภทที่ดิน

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.10 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ของรัฐบาลที่ได้รับและจะต้องไม่ส่งคลัง หน่วยงานรับรัฐบาลรายได้แผ่นดินจะได้รับรายได้ และเนื่องจากรายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงานได้ ดังนั้น ณ วันที่สิ้นสุดรอบระยะเวลาชำนาน หน่วยงานจะบันทึกบัญชีรายได้แผ่นดินและบัญชีรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่เข้าบัญชีรายได้แผ่นดินอย่างสมบูรณ์ แต่จะแสดงผูกพันที่หน่วยงานจะต้องนำเงินส่งคลังในงวดบัญชีต่อไป

3.11 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ที่รัฐบาลจังหวัดหรือจังหวัดหรือทรัพย์สิน รัฐบาลก่อนวันที่ 1 ตุลาคม 2563 รับดังนี้

- เงินที่ได้จากการอุดหนุนเพื่อซื้อหรือบริจาคเพื่อวัตถุประสงค์ รัฐผู้เป็นรายได้ทั้งหมด ส่วนหนึ่งได้รับจากการขายหรือซื้อหรือบริจาคเพื่อวัตถุประสงค์ ขอยรัฐบาลผู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนค่าใช้จ่าย

- เงินทรัพย์สินที่ได้รับจากการช่วยเหลือหรือบริจาคและให้ประโยชน์แก่หน่วยงานภายในหรือรอบระยะเวลาบัญชีที่มีราคาต่อหน่วยต่ำกว่า 10,000.00 บาท รัฐผู้เป็นรายได้ทั้งหมด ส่วนเงินทรัพย์สินที่ได้รับจากการช่วยเหลือหรือบริจาคที่มีราคาต่อหน่วยตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป และให้ประโยชน์แก่หน่วยงานมากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี ขอยรัฐบาลผู้เป็นรายได้ตามมูลค่าต่อมูลค่าของสินทรัพย์ที่ได้รับนั้น

รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค ที่รัฐบาลกรมการสินทรัพย์ที่รัฐผู้โอนหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2563 รับดังนี้

- รายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่มีเงื่อนไขสินทรัพย์ที่โอน รัฐผู้เป็นรายได้การรับรัฐผู้ได้รับเงินและขอยรัฐบาลผู้โอนไม่ได้ตามเงื่อนไขที่กำหนด

- รายได้จากการอุดหนุนและบริจาคที่ไม่มีเงื่อนไขของสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดของสินทรัพย์ที่โอนหรือไม่ รัฐผู้เป็นรายได้

- ข้อจำกัดของสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดให้โอนให้โอนเป็นไปตามแผนที่การรับโอนหรือเงินเชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดให้โอนให้โอนเป็นไปตามแผนที่การรับโอนหรือไม่ รัฐผู้เป็นรายได้

- เงินเชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดให้โอนให้โอนเป็นไปตามแผนที่การรับโอนหรือไม่ รัฐผู้เป็นรายได้

- เงินเชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดให้โอนให้โอนเป็นไปตามแผนที่การรับโอนหรือไม่ รัฐผู้เป็นรายได้

- เงินเชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดให้โอนให้โอนเป็นไปตามแผนที่การรับโอนหรือไม่ รัฐผู้เป็นรายได้

- เงินเชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดให้โอนให้โอนเป็นไปตามแผนที่การรับโอนหรือไม่ รัฐผู้เป็นรายได้

- เงินเชิงเศรษฐกิจในอนาคตหรือสินทรัพย์ที่โอน ไม่ว่าจะมีข้อกำหนดให้โอนให้โอนเป็นไปตามแผนที่การรับโอนหรือไม่ รัฐผู้เป็นรายได้

หมายเหตุ 3 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ (ต่อ)

3.12 รายได้อื่น / รายได้เงินนอกงบประมาณ

รายได้อื่น เป็นรายได้ประเภทอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นและหน่วยงานไม่มีภาระผูกพันต้องนำส่งคลัง หรือรายได้เงินนอกงบประมาณ เป็นรายได้ที่หน่วยงานได้รับอนุญาตให้เก็บรายได้ขึ้นในชื่อใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงาน หรือรู้เป็นรายได้มีเอกสารส่งมอบสินค้าและบริการให้กับผู้ซื้อ

รายได้จากเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เป็นรายได้ค่าปรับเปรียบเทียบคดีจากการกระทำผิดกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงาน เมื่อได้รับเงินค่าปรับเปรียบเทียบคดี นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ตามอัตราดังนี้

- กรณีที่มีการจับผู้กระทำความผิด นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน จำนวนร้อยละ 40 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ
- กรณีมีการจับผู้กระทำความผิด นำส่งเป็นรายได้แผ่นดินร้อยละ 20 ของเงินค่าปรับที่ได้รับ
- หลังจากนำส่งรายได้แผ่นดิน เงินส่วนที่เหลือร้อยละ 60 หรือร้อยละ 80 แล้วแต่กรณี จำนวน 3 ใน 4 ส่วน ให้หน่วยงานเป็นเงินสินบน 1 ส่วน และเงินรางวัล 2 ส่วน ในกรณีที่ไม่ต้องจ่ายเงินสินบนให้รวมจ่ายเป็นเงินรางวัลทั้ง 3 ส่วน และจำนวนที่เหลืออีก 1 ส่วน ให้หน่วยงานเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
- ส่วนที่จัดสรรไว้ในเงินรางวัลสำหรับจ่ายให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่ทำความดีและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้รับรู้เป็นรายได้เงินนอกงบประมาณ และส่วนที่เป็นเงินสินบนสำหรับเบิกจ่ายให้ผู้แจ้งความนำจับให้รับรู้เงินที่คืน บัญชีเงินรับฝากอื่น

3.13 ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายเป็นต้นทุนรอบระยะเวลาที่เกิดค่าใช้จ่าย และวัตถุดิบได้อย่างมีเหตุผลนำเชื่อถือ

หมายเหตุ 4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

	2567	(หน่วย : บาท)
เงินสดมือ	44,260.00	2566 131,160.00
เงินคงอยู่ทางการเงิน	13,375,000.00	13,375,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	11,063,088.05	41,280,650.31
เงินฝากคลัง	518,614,019.29	469,095,042.65
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	543,096,367.34	523,881,852.96

เงินสดมือ เป็นเงินสดและเช็คธนาคาร นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้สำหรับการค้าในบางปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับให้ค่าน้ำส่งหรือไม่นำฝากคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินคงอยู่ทางการเงิน เป็นเงินสดที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในสำนักงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินคงอยู่ทางการเงิน พ.ศ. 2562 ซึ่งจะต้องส่งคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือถือเป็นปีงบประมาณ และในสำคัญ พักเงินจากเงินคงอยู่ทางการเงินแล้วรอเบิกจ่าย

เงินฝากสถาบันการเงิน ได้แก่ เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ เงินฝากธนาคารกระแสรายวัน และเงินฝากธนาคารประจำ ซึ่งมีระยะเวลาครบกำหนดที่จะเปลี่ยนให้เป็นเงินสดภายใน 3 เดือน ดังนี้

	2567	(หน่วย : บาท)
เงินฝากธนาคารเพื่อไม่ส่งคลัง	471,456.25	2566 289,035.05
เงินฝากธนาคารในงบประมาณ	735,916.00	1,194,421.08
เงินฝากธนาคารนอกงบประมาณ	27,720.00	94,623.48
เงินฝากไม่มีรายตัว	9,827,995.80	39,702,570.70
รวมเงินฝากสถาบันการเงิน	11,063,088.05	41,280,650.31

เงินฝากไม่มีรายตัว เป็นเงินฝากที่หน่วยงานฝากไว้กับสถาบันการเงิน เพื่อรับการศึกษา ทุนฝึกอบรม ทุนวิจัย เงินสนับสนุน เงินอุดหนุน เงินบริจาค เงินรายได้จากการขายผลประโยชน์โครงการพระราชดำริ และเงินที่ได้รับชำระจากลูกหนี้โครงการของกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือโครงการ

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดกฎหมาย โดยไม่ต้องมอบบัญชีสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่จะขอเบิกจ่ายในการใช้จ่าย

หมายเหตุ 4 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ต่อ)

เงินฝากคลัง จำนวน 518,614,019.29 บาท (ปี 2566 จำนวน 469,095,042.65 บาท) ซึ่งแสดงรวมอยู่ในเงินฝากคลังข้างต้น เป็นเงินของงบประมาณที่มีชื่อจำใช้ในการใช้จ่ายเพื่อจัดซื้อไปให้บุคคลหรือนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่จะไปเป็นทุนภายใต้เงินฝากคลังนั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานปกติได้ แต่มีหน้าที่ถือไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง ดังนี้

	(หน่วย : บาท)
เงินฝากเงินงบประมาณ	2567
เงินฝากเงินงบประมาณ	2,103,398.53
เงินฝากกองทุนใช้จ่ายในการดำเนินงาน	17,306,962.66
เงินทุนวิจัย	114,414,959.90
เงินฝากเงินงบประมาณ	67,877.00
เงินฝากเงินงบประมาณ	10,165,767.78
เงินฝากเงินงบประมาณ	40,952,992.00
เงินฝากเงินงบประมาณ	84,939,839.45
เงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร	240,780,703.20
เงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร	2,413,023.76
เงินช่วยเหลือกรมวิชาการเกษตร	83,200.39
เงินฝากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการ	298,229.14
เงินฝากสหกรณ์พัฒนาทางพระราชบัญญัติกสิกรรม	11,900.00
เงินฝากเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	5,245,165.48
รวมเงินฝากคลัง	518,614,019.29
หมายเหตุ 5 ลูกหนี้ระยะสั้น	
ลูกหนี้ระยะสั้น	2567
ลูกหนี้ระยะสั้น	5,537,212.61
ลูกหนี้ระยะสั้น	3,849,867.00
เงินจ่ายล่วงหน้า	2,835,124.01
รายได้ค้างรับ	8,608,325.31
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	20,830,528.93

หมายเหตุ 5 ลูกหนี้ระยะสั้น (ต่อ)

ลูกหนี้ระยะสั้น ณ วันสิ้นปี แยกตามกำหนดระยะเวลาส่งหลักฐานการจ่ายและเงินเหลือจ่ายที่ยังมี (หน่วย : บาท)

ลูกหนี้ระยะสั้น	เกินกำหนดระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลาเกินกว่า 15 วัน	รวม
2567	7,890,046.94	1,497,032.67	9,387,079.61
2566	4,238,851.14	325,016.00	4,575,667.14

หมายเหตุ 6 เงินให้กู้ยืมระยะยาว

เงินให้กู้ยืมระยะยาว	เกินกำหนดระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลาเกินกว่า 15 วัน	รวม
2567	458,133,310.14	452,572,389.84	910,705,699.98
2566	458,133,310.14	452,572,389.84	910,705,699.98

เงินให้กู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย

เงินให้กู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย	(หน่วย : บาท)
1. โครงการแปรรูปทุเรียน ปี 2542	2567
2. โครงการผลิตและส่งเสริมการตลาดลำไย ปี 2543	7,919,150.00
3. โครงการแปรรูปทุเรียน ปี 2545	19,125,000.00
4. โครงการแปรรูปลำไยองุ่น ปี 2545	2,145,828.84
5. โครงการสร้างโรงคัดแยกทุเรียนและโรงแปรรูป	423,382,411.00
รวมเงินให้กู้ยืมระยะยาว	458,133,310.14

เงินให้กู้ยืมระยะยาว ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

เงินให้กู้ยืมระยะยาว ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้	เกินกำหนดระยะเวลา	เกินกำหนดระยะเวลาเกินกว่า 1 ปี	รวม
2567	458,133,310.14	452,572,389.84	910,705,699.98
2566	458,133,310.14	452,572,389.84	910,705,699.98

กรมวิชาการเกษตรได้ตั้งเมื่อหนี้ระยะสั้นซึ่งจะสูญเต็มจำนวนสำหรับเงินให้กู้ยืมที่ค้างชำระเกินกว่าหนึ่งปี ที่คาดว่าจะไม่สามารถเรียกเก็บได้

โครงการในลำดับที่ 1 – 4 หน่วยงานได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อเป็นเงินไปให้สถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ผู้ประกอบการ ที่มิได้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการ และชำระเงินคืนตามเงื่อนไขในสัญญา

โครงการในลำดับที่ 5 หน่วยงานได้รับจัดสรรเงินจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร เพื่อเป็นไปสร้างโรงอัดก้อนขี้เถ้าจากขี้เถ้าและดินตังเบียง จำนวน 146 แห่ง ให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ให้ร้อยละยี่สิบถึงสามสิบของมูลค่าของโครงการ โดยนำเงินที่ขายขี้เถ้าอัดก้อนทุก ๆ 1 กิโลกรัม ๆ ละ 33 สตางค์ มาชำระก่อนว่า จะครบตามราคาค่าก่อสร้าง

ค่าใช้จ่ายโครงการ เพื่อดำเนินโครงการในลำดับที่ 1 – 4 ตามมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ให้เบิกได้ตามที่จ่ายจริง ไม่เกินร้อยละ 1 ของวงเงินดำเนินการ กรณีให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนจะค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ กรมวิชาการเกษตรบันทึกหน่วยงานที่เป็นผู้ดำเนินการแทนเป็นลูกหนี้ ซึ่งจะมีได้หลักล้านในสำคัญ โดยในลำดับผู้ส่งค่ากรมวิชาการเกษตรจะต้องนำใบกำกับกับเจ้าพนักงานรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

ปี 2566 กรมวิชาการเกษตรได้รับชำระเงินจากลูกหนี้โครงการแบบรูปคู่เงิน ปี 2562 จำนวน 13,767.43 บาท (ชำระเงินคืนครบถ้วนตามเงื่อนไขในสัญญา) ทั้งนี้ กรมการค้าภายในดำเนินการปิดบัญชีโครงการแบบรูปคู่เงิน ปี 2562 เรียบร้อยแล้ว

ปี 2567 กรมวิชาการเกษตรได้รับชำระเงินจากลูกหนี้โครงการแบบรูปคู่เงินปี 2565 จำนวน 1,697,591.16 บาท

หมายเหตุ 7 อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ

(หน่วย : บาท)		2567	2566
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง		4,765,092,716.07	4,717,011,528.70
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - อาคารและสิ่งปลูกสร้าง		(3,752,264,731.44)	(3,676,399,846.10)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง - สุทธิ		1,012,827,978.63	1,040,611,682.60
ครุภัณฑ์		4,327,044,415.19	4,375,695,216.07
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม - ครุภัณฑ์		(3,988,063,612.32)	(3,941,243,660.67)
ครุภัณฑ์ - สุทธิ		338,980,802.87	434,451,555.40
งานระหว่างก่อสร้าง		30,229,421.50	37,036,777.00
รวมอาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ		1,382,038,203.00	1,512,100,015.00

หมายเหตุ 7 อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ (ต่อ)

(หน่วย : บาท)				
2566				
อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่าง ก่อสร้าง	รวม	
4,105,087,938.07	1,185,035,839.84	44,002,603.50	8,334,126,381.41	
224,418,589.07	206,002,304.45	81,585,803.12	512,006,696.64	
(8,497,768.26)	(35,729,590.04)	(88,551,629.62)	(132,718,987.92)	
396,002,769.82	20,386,661.82	-	416,389,431.64	
4,717,011,528.70	4,375,695,216.07	37,036,777.00	9,129,743,521.77	
หักค่าเสื่อมราคาสะสม				
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565	(3,733,946,972.14)	-	(6,847,865,657.02)	
หักค่าเสื่อมราคาระหว่าง	(166,457,227.88)	-	(258,627,201.60)	
การดำเนินงาน	171,883,542.92	-	312,354,890.20	
หักค่าเสื่อมราคา	(212,723,003.57)	-	(823,505,538.35)	
ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	(3,941,243,660.67)	-	(7,617,643,506.77)	
มูลค่าตามบัญชี				
ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	434,451,555.40	37,036,777.00	1,512,100,015.00	
(หน่วย : บาท)				

		2567		รวม	
อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	ครุภัณฑ์	งานระหว่าง ก่อสร้าง			
อาคาร					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	4,375,695,216.07	37,036,777.00		9,129,743,521.77	
มูลค่าเสื่อมราคาที่เพิ่มขึ้น	49,426,734.01	3,124,139.00		121,436,505.38	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	(98,077,534.89)	(9,931,494.30)		(128,813,474.39)	
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	4,327,044,415.19	30,229,421.50		9,122,366,552.76	
ครุภัณฑ์					
ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	(3,941,243,660.67)	-		(7,617,643,506.77)	
หัก ค่าเสื่อมราคาประจำปี	(151,775,145.31)	-		(248,029,448.22)	
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	104,955,193.66	-		125,344,605.23	
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567	(3,988,063,512.32)	-		(7,740,328,349.76)	
มูลค่าตามบัญชี	338,980,802.87	30,229,421.50		1,382,038,203.00	

ค่าเสื่อมราคาสำหรับงวดปี 2567 จำนวน 248,029,448.22 บาท เป็นค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ที่หักจากการได้รับบริจาค จำนวน 886,212.53 บาท

หมายเหตุ 7 อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อ)

พระราชบัญญัติการงบประมาณแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2558 มาตรา 70 ให้ออปรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน การผูกพัน และงบประมาณ ของกรมวิชาการเกษตร เฉพาะในส่วนของการเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้สิน ที่เกี่ยวข้องกับกิจการอื่น ๆ ให้ออกการงบประมาณแห่งประเทศไทย มีผลบังคับใช้ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2558 ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้รับบันทึกการมอบ - รับมอบทรัพย์สิน ลงวันที่ 30 กันยายน 2559 เพื่อส่งมอบ - รับมอบ ทรัพย์สินกับสถาบันวิจัยยาง การยางแห่งประเทศไทย จำนวน 10,047 รายการ และได้ดำเนินการจัดจำหน่าย รายการสินทรัพย์ของกรมวิชาการเกษตรในระบบ New GFMS Thai พร้อมปรับปรุงคำจำนำรายการ สินทรัพย์บางส่วนให้ออกการงบประมาณแห่งประเทศไทยแล้ว จำนวน 10,018 รายการ ดังนี้

ปี	ราคาทุน	ค่าเสื่อมราคาสะสม	มูลค่าสุทธิ	(หน่วย : บาท)	(หน่วย : รายการ)
				จำนวนรายการส่งมอบ	คงเหลือ
2561	22,328,626.42	19,749,765.29	2,578,861.13	72	9,975
2562	134,147,522.63	131,861,719.00	2,285,803.63	75	9,900
2563	44,130,364.35	43,926,876.60	203,487.75	74	9,826
	266,130,415.52	-	-	4,715	5,111
2564	161,684,892.30	161,453,294.93	231,597.37	127	4,984
	2,228,570.60	2,228,335.60	235.00	16	4,968
	239,546,267.70	-	-	3,756	1,212
2567	48,801,476.40	48,720,172.87	81,303.53	140	1,072
	519,839,165.46	-	-	1,043	29
			รวม	10,018	

สำหรับรายการสินทรัพย์ที่ยังไม่สามารถดำเนินการตัดจำหน่ายได้ อยู่ระหว่างการตรวจสอบข้อมูล ของหน่วยงานในสังกัดกรมวิชาการเกษตรที่มีการเคลื่อนไหวสินทรัพย์ให้ทางการยางแห่งประเทศไทย

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ จำนวน 1,382,038,203.00 บาท ให้อรวม สินทรัพย์ที่ยังจัดจำหน่ายไม่ตรงถ้วน จำนวน 29 รายการ

หมายเหตุ 8 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ

	2567	(หน่วย : บาท)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	27,548,540.02	2566
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(25,590,584.10)	27,548,540.02
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	1,957,955.92	(22,472,598.16)
		5,075,941.86

	2567	(หน่วย : บาท)
ราคาทุน		2566
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	27,548,540.02	27,288,540.02
มูลค่าของสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น	-	260,000.00
ณ วันที่ 30 กันยายน	27,548,540.02	27,548,540.02
ค่าตัดจำหน่ายสะสม		
ณ วันที่ 1 ตุลาคม	(22,472,598.16)	(18,738,528.49)
ค่าตัดจำหน่ายระหว่างปี	(3,117,985.94)	(3,734,069.67)
ณ วันที่ 30 กันยายน	(25,590,584.10)	(22,472,598.16)
มูลค่าตามบัญชี ณ วันที่ 30 กันยายน	1,957,955.92	5,075,941.86

หมายเหตุ 9 เจ้าหน้าที่การค้า

	2567	(หน่วย : บาท)
เจ้าหน้าที่การค้าบุคคลภายนอก	35,084,744.84	2566
รับสินค้า / ใบสำคัญ	1,829,808.91	23,231,728.02
รวมเจ้าหน้าที่การค้า	36,914,553.75	2,462,845.21
		25,694,573.23

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น

	2567	(หน่วย : บาท)
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	448,564.49	2566
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	448,564.49	293,752.14
		293,752.14

หมายเหตุ 11 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	2567	(หน่วย : บาท)
ค่าสาธารณูปโภคจ่าย	32,454,680.50	2566
ใบสำคัญจ่าย	5,390,930.20	19,335,700.39
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่น	23,379,046.38	3,730,383.37
เจ้าหนี้อื่น	1,573,855,779.80	10,872,059.83
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น	1,635,080,436.88	1,575,814,635.73
	1,609,752,779.32	1,609,752,779.32

เจ้าหนี้ส่วนใหญ่นี้เจ้าหนี้กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 1,558,794,106.14 บาท

หมายเหตุ 12 เงินรับฝากระยะสั้น

	2567	(หน่วย : บาท)
เงินรับฝากสั้น	10,080,895.80	2566
เงินประกันอื่น	10,163,367.78	12,977,955.26
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	20,244,263.58	9,746,478.66
		22,724,433.92

หมายเหตุ 13 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	2567	(หน่วย : บาท)
รายได้จากการรับรู้	2,127,865.83	2566
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	2,127,865.83	3,014,078.36
		3,014,078.36

รายได้จากการรับรู้

	2567	(หน่วย : บาท)
ยอดยกมา ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2566	3,014,078.36	2566
หัก รับรู้เป็นรายได้	(886,212.53)	4,931,194.86
ยอดคงเหลือ	2,127,865.83	(1,917,116.50)
		3,014,078.36

หมายเหตุ 14 ประมาณการหนี้สินระยะยาว

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 กรมวิชาการเกษตรตกเป็นเจ้าหนี้โดยมีสัญญาเพื่อร้องจากบริษัทแห่งหนึ่ง มูลค่าพันธบัตร 2,005,501.95 บาท ครึ่งดังกล่าวอยู่ในการบริหารจัดการตามสภาพคล่องสูงสุด ซึ่งฝ่ายบริหารได้ขอยกเงินในการประเมินสถานะหนี้ที่เกี่ยวข้องแล้ว และมีความเห็นว่าเมื่อหนี้ที่สูงสุดเป็นไปได้นั้นจะแบ่งหนี้สินและตั้งจ่ายลดเจตนาเสียให้กับผู้เสียหาย ซึ่งจะกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างมีสาระสำคัญ หน่วยงานจึงรับรู้หนี้ดังกล่าวไว้ในงบการเงินตามประมาณการที่ดีที่สุด ณ วันที่มีรายงานงบการเงิน

หมายเหตุ 15 ภาระผูกพัน

- ภาระผูกพันตามสัญญาเข้าดำเนินงาน

หน่วยงานในฐานะผู้เช่าสำนักงานเงินกู้ยืมที่ต่อจากหน่วยงานตามสัญญาเช่าดำเนินงานที่ไม่สามารถยกเลิกได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 และ 2566 ดังนี้

	2567	(หน่วย : บาท)
ไม่เกิน 1 ปี	111,805.06	2566
รวม	111,805.06	49,252.76
		49,252.76

- ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายหมุน

	2567	(หน่วย : บาท)
สัญญาที่ยังไม่ได้รับรู้		2566
อาคาร และสิ่งปลูกสร้าง	63,074,199.95	43,011,724.10
อุปกรณ์ และอื่น ๆ	144,818,033.31	21,999,888.00
รวม	207,892,233.26	65,011,612.10

ภาระผูกพันข้างต้นเกิดจากมูลค่าตามสัญญาจ้างก่อสร้าง ปรับปรุง และจัดทาสินทรัพย์

- ภาระผูกพันตามสัญญาจ้างจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 และ 2566 หน่วยงานมีการผูกพันที่เกิดจากสัญญาจ้างจัดจ้างพัสดุและบริการอื่น ๆ จำนวนตามระยะเวลาของสัญญาได้ดังนี้

	2567	(หน่วย : บาท)
ไม่เกิน 1 ปี	4,594,870.52	2566
รวม	4,594,870.52	3,459,562.10
		3,459,562.10

หมายเหตุ 16 หนังสือที่อาจจะเกิดขึ้น

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567 กรมวิชาการเกษตรมีจัดจากฤกษ์เพื่อร้องเรียนค่าเสียหาย จำนวน 5 คดี ได้แก่ คดีปกครองที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น จำนวน 4 คดี พนุทรัพย์รวม 577,427,474.02 บาท ดังนี้

1. คดีที่บริษัทแห่งหนึ่งฟ้องดำเนินคดีเพื่อขอให้ค่าเสียหาย จากการไม่อนุญาตให้น้ำตาลไหลเข้ามาในราชอาณาจักร แม้ว่าทั้งโรงงานที่ขายหรือส่งกลับประเทศดังกล่าว โดยผู้เข้าเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทุนทรัพย์ 450,000,000.00 บาท
2. คดีที่ผู้เสียหายฟ้องดำเนินคดีเพื่อขอให้ค่าเสียหาย จากการทำสัญญาจ้างพนักงานราชการแบบปีต่อปี และค่าตอบแทนการออกราชการโดยไม่มีความผิด ทุนทรัพย์ 360,119.00 บาท
3. คดีที่บริษัทแห่งหนึ่งฟ้องดำเนินคดีเพื่อขอให้ค่าเสียหาย จากการยกเลิกการเกี่ยวกับที่ดิน อื่นตรง จากคดีอุทธรณ์คดีที่ 3 เช่นนี้คดีอุทธรณ์คดีที่ 4 ทุนทรัพย์ 127,054,070.02 บาท
4. คดีที่ผู้เสียหายฟ้องดำเนินคดีเพื่อขอให้ค่าเสียหาย จากการส่งลงโทษพนักงานราชการออกจากราชการทำให้ขาดรายได้ ทุนทรัพย์ 13,285.00 บาท

คดีทั้งที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำนวน 1 คดี ที่ผู้เสียหายฟ้องดำเนินคดีเพื่อขอให้ค่าเสียหายจากการใช้พื้นที่ของหน่วยงานราชการจะเกิดขึ้นและปฏิบัติหน้าที่ในการขับเคลื่อนคดีราชการด้วยความระมัดระวังแล้ว ทุนทรัพย์ 963,000.00 บาท

หมายเหตุ 17 การแก้ไขข้อผิดพลาดของวาทถอน

กรมวิชาการเกษตรได้แก้ไขข้อผิดพลาดจากการบันทึกบัญชี โดยการปรับปรุงรายการการเงินย้อนหลัง จำนวน 32,339,932.14 บาท ดังนี้

1. มีการสำรวจงบประมาณ สิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์ ที่ได้รับมาตั้งแต่ 2497 - 2565 และได้นำเข้าระบบ New GFMS Thai ในปี 2567 ผลกระทบของรายการดังกล่าวส่งผลให้

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565 แสดงมูลค่าอาคาร และอุปกรณ์ สุทธิต่ำไป จำนวน 35,132,935.02 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 แสดงมูลค่าอาคาร และอุปกรณ์ สุทธิต่ำไป จำนวน 30,680,634.84 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566 แสดงค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายต่ำไป จำนวน 4,452,320.18 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิสูงไปด้วยจำนวนเดียวกัน

หมายเหตุ 17 การแก้ไขข้อผิดพลาดของวาทถอน (ต่อ)

2. ข้อผิดพลาดจากการบันทึกบัญชีอาคารและอุปกรณ์ในปี 2503 - 2566 ไม่ถูกต้อง ได้แก่ การบันทึกบัญชีอาคารและสิ่งปลูกสร้าง และครุภัณฑ์ที่ผิดประเภท การบันทึกอาคารใช้งานของเงินทรัพย์สินไม่ถูกต้อง และการรับรู้มูลค่าสินทรัพย์ไม่ถูกต้องหรือรับรู้เกินค่าใช้จ่าย ผลกระทบของรายการดังกล่าวส่งผลให้

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565 แสดงมูลค่าอาคาร และอุปกรณ์ สุทธิต่ำไป จำนวน 26,891,787.92 บาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นต่ำไป 125,000.00 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 แสดงมูลค่าอาคาร และอุปกรณ์ สุทธิต่ำไป จำนวน 1,336,688.48 บาท สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นต่ำไป 125,000.00 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสมต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566 แสดงค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายต่ำไป จำนวน 2,346,174.22 บาท ค่าวัสดุสูงไป จำนวน 46,400.00 บาท ค่าใช้จ่ายอื่นต่ำไป จำนวน 23,255,325.22 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิสูงไป จำนวน 25,535,099.44 บาท

3. ข้อผิดพลาดจากการบันทึกบัญชีเงินฝากเงินหมุนเวียน ผลกระทบของรายการดังกล่าวส่งผลให้งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566 แสดงมูลค่าเงินรับฝากระยะสั้นสูงไป จำนวน 197,608.82 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566 แสดงค่าใช้จ่ายสูงไป จำนวน 56,456.00 บาท ค่าวัสดุสูงไป จำนวน 140,295.82 บาท ค่าอาคารอุปโภคสูงไป จำนวน 857.00 บาท และรายได้สูง/ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิต่ำไป จำนวน 197,608.82 บาท

กรมวิชาการเกษตรได้ปรับปรุงรายการข้อมูลในรายงานการเงินปี 2566 ที่แสดงเปรียบเทียบให้เสมือนได้รับที่รายการดังกล่าวมาตั้งแต่ต้น โดยผลกระทบจากการแก้ไขข้อผิดพลาดที่ส่งผลกระทบต่อรายการในงบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565 และ 30 กันยายน 2566 และงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566 ดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2566	ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุง	หลังปรับปรุง (หน่วย : บาท)
อาคาร และอุปกรณ์	1,480,082,691.68	32,017,323.32	1,512,100,015.00
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	20,000.00	125,000.00	145,000.00
เงินรับฝากระยะสั้น	(22,922,042.74)	197,608.82	(22,724,433.92)
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	1,151,685,433.40	(32,339,932.14)	1,119,345,501.26

หมายเหตุ 17 การแก้ไขข้อผิดพลาดของงวดก่อน (ต่อ)

	ก่อนปรับปรุง	ปรับปรุง	(หน่วย : บาท)
			หลังปรับปรุง
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2566			
ค่าใช้จ่าย	655,595,052.48	(56,456.00)	655,538,596.48
ค่าตัด	291,719,954.77	(186,695.82)	291,533,258.95
ค่าสาธารณูปโภค	127,863,052.67	(857.00)	127,862,195.67
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	262,361,271.27	6,798,494.40	269,159,765.67
ค่าใช้จ่ายอื่น	5,322,910.63	23,255,325.22	28,578,235.85
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	(15,989,446.43)	(29,809,810.80)	(45,799,257.23)
			(หน่วย : บาท)
			หลังปรับปรุง
งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2565			
อาคาร และอุปกรณ์	1,486,260,724.39	62,149,742.94	1,548,410,467.33
รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	1,135,695,986.97	(62,149,742.94)	1,073,546,244.03
หมายเหตุ 18 รายได้จากงบประมาณ			
			(หน่วย : บาท)
			2567
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน			
รายได้จากงบบุคลากร	2,152,563,145.24		2,142,241,375.96
รายได้จากงบดำเนินงาน	667,827,965.72		651,896,666.34
รายได้จากงบลงทุน	48,839,651.78		189,544,248.59
รายได้จากงบอุดหนุน	5,082,539.77		5,091,915.01
รายได้จากงบกลาง	1,314,390,279.30		1,279,630,257.02
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	6,895,443.92		7,173,748.86
หัก เป็นเงินต้นเงินงบประมาณ	(6,070,485.36)		(7,506,590.33)
รวมรายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน - สุทธิ	4,189,528,540.37		4,268,071,621.45
รายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ (ซึ่งไม่ได้นำมาหักลบกับปีปัจจุบัน)			
รายได้จากงบดำเนินงาน	28,071,729.86		12,864,533.68
รายได้จากงบลงทุน	53,596,831.06		64,167,788.64
รายได้จากงบกลาง	8,489,084.26		539,014.26
รวมรายได้จากงบประมาณปีก่อน ๆ	90,157,645.18		77,571,336.58
รวมรายได้จากงบประมาณ	4,279,686,185.55		4,345,642,958.03

หมายเหตุ 19 รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

			(หน่วย : บาท)
			2567
รายได้จากการขายสินค้า	27,977,571.89		32,688,777.89
รายได้ค่าบริการ	105,458,214.61		99,831,384.75
รวมรายได้จากการขายสินค้าและบริการ	133,435,786.50		132,520,162.64
หมายเหตุ 20 รายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ			
			(หน่วย : บาท)
			2567
รายได้จากการอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	320,454,791.24		325,819,157.08
รายได้จากการรับโอนสินทรัพย์ระหว่างหน่วยงาน	-		2,262,221.54
รวมรายได้จากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	320,454,791.24		328,081,378.62
กรมวิชาการเกษตรได้รับงบจัดสรรเงินอุดหนุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ปี 2567 จำนวน 285,240,600.00 บาท และปี 2566 จำนวน 311,965,215.44 บาท			
หมายเหตุ 21 รายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค			
			(หน่วย : บาท)
			2567
รายได้จากการช่วยเหลือเพื่อการดำเนินงาน	4,118,893.06		6,658,914.98
จากต่างประเทศ			7,029,567.44
รายได้จากการบริจาค	11,874,693.54		13,688,482.42
รวมรายได้จากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	15,993,586.60		13,688,482.42
รายได้จากการบริจาค จำนวน 11,874,693.54 บาท เป็นการทยอยรับรู้รายได้เป็นระบบ			
จำนวน 886,212.53 บาท			
หมายเหตุ 22 รายได้อื่น			
			(หน่วย : บาท)
			2567
รายได้เงินนอกงบประมาณ	8,437,162.75		7,601,371.00
รายได้อื่น	1,913,860.66		257,560.19
รวมรายได้อื่น	10,351,023.41		7,858,931.19

หมายเหตุ 23 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	2567	(หน่วย : บาท)
เงินเดือน	846,817,410.03	2566
ค่าล่วงเวลา	28,863,464.00	818,961,989.30
ค่าจ้าง	106,468,195.93	27,499,991.86
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	1,193,818,099.21	127,887,272.60
เงินช่วยเหลือโครงการ	6,651,993.51	1,189,566,764.88
ค่ารักษาพยาบาล	96,889,945.14	6,762,470.80
เงินช่วยการศึกษาบุตร	6,163,459.75	89,437,869.66
เงินช่วยเหลือโครงการมีเสียชีวิต	550,955.40	6,601,819.25
เงินชุดแยก กบข.	15,538,742.87	922,588.80
เงินสมทบ กบข.	23,288,798.51	14,901,096.91
เงินสมทบ กสจ.	2,871,859.02	22,333,105.49
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	44,074,532.05	3,471,464.55
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	1,074,151.99	40,605,060.95
ค่าเช่าบ้าน	3,896,115.70	1,105,058.30
ค่าใช้จ่ายบุคลากรอื่น	5,982,779.57	3,705,030.88
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	2,382,750,502.68	6,007,748.91

หมายเหตุ 24 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	2567	(หน่วย : บาท)
บำนาญ	646,106,662.48	2566
เงินช่วยเหลือโครงการ	52,790,901.37	633,922,291.62
บำเหน็จ	234,486,101.37	54,406,820.16
บำเหน็จทดแทน	35,714,716.80	220,587,145.02
บำเหน็จดำรงชีพ	25,660,708.25	27,898,588.25
ค่ารักษาพยาบาล	147,551,317.09	36,627,317.30
เงินช่วยการศึกษาบุตร	507,310.25	141,040,676.83
บำเหน็จบำนาญอื่น	6,985,102.03	392,571.00
รวมค่าบำเหน็จบำนาญ	1,149,802,819.64	7,202,302.40

หมายเหตุ 25 ค่าตอบแทน

	2567	(หน่วย : บาท)
ค่าตอบแทนทางปฏิบัติงาน	13,871,161.97	2566
รวมค่าตอบแทน	13,871,161.97	13,970,940.46

หมายเหตุ 26 ค่าใช้สอย

	2567	(หน่วย : บาท)
ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม	40,352,613.66	2566
ค่าใช้จ่ายเดินทาง	155,597,750.76	31,074,809.27
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	100,226,821.66	163,726,513.25
ค่าจ้างเหมาบริการ	302,276,149.04	67,710,754.79
ค่าธรรมเนียม	1,260,607.80	316,955,714.28
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	11,390,367.99	597,185.95
ค่าเช่า	6,157,682.12	12,252,084.26
ค่าวิจัยและพัฒนา	20,000.00	6,636,870.25
ค่าใช้จ่ายหลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	38,370,096.52	-
ค่าประชาสัมพันธ์	34,585,161.28	32,614,246.23
ค่าใช้สอยอื่น	8,353,248.88	15,318,193.68
รวมค่าใช้สอย	698,590,499.71	8,652,224.52

ในปีงบประมาณ 2566 กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการจ่ายเงินเพื่อใช้ค่าเสียหายตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด กรมจัดจ่ายค่าตอบแทนการออกจากราชการของพนักงานราชการ ซึ่งโอนไปปฏิบัติงานที่การยางแห่งประเทศไทยโดยไม่มีความคิด จำนวน 1,086,580.06 บาท ประกอบด้วย เงินต้นที่บันทึกไว้ในบัญชีค่าใช้จ่ายค่าเสียหายซึ่งแสดงรวมในค่าใช้จ่ายอื่น จำนวน 755,807.00 บาท และดอกเบี้ยที่บันทึกไว้ในบัญชีค่าธรรมเนียมทางกฎหมาย ซึ่งแสดงรวมในค่าธรรมเนียม จำนวน 330,773.06 บาท

ค่าใช้จ่ายหลักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนใหญ่เป็นการส่งเงินคงเหลือของค่าบัญชี ปี 2567 จำนวน 38,005,700.00 บาท ปี 2566 จำนวน 31,783,324.00 บาท เป็นการปฏิบัติเป็นไปตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.3/ว 35 ลงวันที่ 25 มกราคม 2553 เรื่อง แนวปฏิบัติการปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกหักหลักส่งในระบบ G-MIS การเบิกหักหลักส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนที่หน่วยงานที่มีเงินคงเหลือประมาณปลายภาคและเงินดังกล่าวหมดความจำเป็นในวิธีพิเศษจะระงับการใช้จ่าย หรือมีข้อกำหนดของกฎหมาย/ระเบียบ ให้เงินดังกล่าวหักส่งเป็นรายได้แผ่นดิน กรณีการเบิกหักหลักส่งเงินดังกล่าวที่เป็นรายได้อื่นเป็นรายได้แผ่นดินให้เป็นค่าใช้จ่ายของปีปัจจุบัน

หมายเหตุ 27 ค่าวัสดุ

	2567	(หน่วย : บาท)
ค่าวัสดุ	267,468,739.03	2566
ค่าเก็บและน้ำมันเชื้อเพลิง	12,172,576.22	273,970,398.03
ค่าจัดหาสิทธิทรัพย์สินค่าต่ำกว่าเกณฑ์	4,305,133.22	14,109,142.07
รวมค่าวัสดุ	283,946,448.47	3,453,718.85
		291,533,258.95

หมายเหตุ 28 ค่าสาธารณูปโภค

	2567	(หน่วย : บาท)
ค่าไฟฟ้า	95,209,137.69	2566
ค่าประปา	5,750,207.55	102,867,553.49
ค่าโทรศัพท์	5,463,747.76	5,523,718.32
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	9,802,646.50	5,348,505.19
ค่าบริการประกันภัยทรัพย์สินและขนส่ง	3,408,329.16	9,461,294.61
รวมค่าสาธารณูปโภค	119,634,068.66	4,661,124.06
		127,862,195.67

หมายเหตุ 29 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	2567	(หน่วย : บาท)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	95,435,662.52	2566
ครุภัณฑ์	143,614,903.31	97,303,450.77
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	3,117,985.94	168,122,245.23
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	242,168,551.77	3,734,069.67
		269,159,765.67

หมายเหตุ 30 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ

	2567	(หน่วย : บาท)
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	81,321.53	2566
ค่าใช้จ่ายอื่นเสริมระหว่างหน่วยงาน	3,271,654.90	9,416.32
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนจากหน่วยงานภาครัฐ	3,352,976.43	9,416.32

หมายเหตุ 31 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค

	2567	(หน่วย : บาท)
ค่าใช้จ่ายอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - องค์การระหว่างประเทศ	5,082,539.77	2566
รวมค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนอื่นและบริจาค	5,082,539.77	5,091,915.01
		5,091,915.01

หมายเหตุ 32 ค่าใช้จ่ายอื่น

	2567	(หน่วย : บาท)
ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	129,094.09	2566
ค่าใช้จ่ายอื่น	571,725.79	27,922,707.50
รวมค่าใช้จ่ายอื่น	700,819.88	655,528.35
		28,578,235.85

หมายเหตุ 33 เหตุการณ์ภายหลังวันที่ในรายงาน

เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2568 ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้กรมวิชาการเกษตรชดเชยค่าเสียหายจากการเลิกจ้างพนักงานราชการให้กับผู้เสียหาย จำนวน 143,497.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ฟ้องคดี จนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568 ศาลยุติธรรมชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้กรมวิชาการเกษตรชดเชยค่าเสียหายจากการเลิกจ้างพนักงานราชการให้กับผู้เสียหาย จำนวน 143,497.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ฟ้องคดี จนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

จากการที่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานราชการทำละเมิดในขณะปฏิบัติงานนี้ให้กับผู้เสียหาย จำนวน 3 ราย รวมเป็นเงิน 395,093.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ฟ้องคดีจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

- 36 -

หมายเหตุ 34 รายงานการเงินของเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน กรมวิชาการเกษตร

เงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน กรมวิชาการเกษตร		
งบแสดงฐานะการเงิน		
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567		
	2567	(หน่วย : บาท) 2566
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	19,410,361.19	18,123,781.69
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	19,410,361.19	18,123,781.69
รวมสินทรัพย์	19,410,361.19	18,123,781.69
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	2,101,524.03	2,566,771.53
รวมหนี้สินหมุนเวียน	2,101,524.03	2,566,771.53
รวมหนี้สิน	2,101,524.03	2,566,771.53
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
รายได้จากการดำเนินงาน	17,308,837.16	15,557,010.16
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	17,308,837.16	15,557,010.16
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	19,410,361.19	18,123,781.69

- 37 -

หมายเหตุ 34 รายงานการเงินของเงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน กรมวิชาการเกษตร (ต่อ)

เงินสินบนรางวัลและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน กรมวิชาการเกษตร		
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน		
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567		
	2567	(หน่วย : บาท) 2566
รายได้		
รายได้อื่น	8,483,250.00	7,600,016.00
รวมรายได้	8,483,250.00	7,600,016.00
ค่าใช้จ่าย		
ค่าตอบแทน	6,362,437.50	5,700,012.00
ค่าใช้จ่าย	368,985.50	-
รวมค่าใช้จ่าย	6,731,423.00	5,700,012.00
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	1,751,827.00	1,900,004.00

หมายเหตุ 35 รายงานการเงินของโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร		
งบแสดงฐานะการเงิน		
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567		
	2567	(หน่วย : บาท) 2566
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	298,229.14	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	298,229.14	-
รวมสินทรัพย์	298,229.14	-
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้การค้า	-	58,960.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	-	58,960.00
รวมหนี้สิน	-	58,960.00
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
รายได้สูง(ต่ำกว่า)ค่าใช้จ่ายสะสม	298,229.14	(58,960.00)
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	298,229.14	(58,960.00)
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	298,229.14	-

หมายเหตุ 35 รายงานการเงินของโครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร (ต่อ)

โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร		
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน		
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567		
	2567	(หน่วย : บาท) 2566
รายได้		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	4,498,196.40	2,924,324.09
รวมรายได้	4,498,196.40	2,924,324.09
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	8,400.00	-
ค่าใช้จ่าย	1,545,834.70	1,131,444.80
ค่าวัสดุ	2,645,732.55	1,851,839.29
ค่าใช้จ่ายอื่น	0.01	-
รวมค่าใช้จ่าย	4,199,967.26	2,983,284.09
รายได้สูง(ต่ำกว่า)ค่าใช้จ่ายสุทธิ	298,229.14	(58,960.00)

- 40 -

หมายเหตุ 36 รายงานการเงินของเงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

เงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วย : บาท)

2566

2567

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

ลูกหนี้ระยะสั้น

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

รวมสินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

อาคาร และอุปกรณ์

รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

รวมสินทรัพย์

หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้ระยะสั้น

รวมหนี้สินหมุนเวียน

รวมหนี้สิน

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม

รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

- 41 -

หมายเหตุ 36 รายงานการเงินของเงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร (ต่อ)

เงินรายได้จากการดำเนินงานวิจัยด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วย : บาท)

2566

2567

รายได้

รายได้จากการขายสินค้าและบริการ

รายได้อื่น

รวมรายได้

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายบุคลากร

ค่าตอบแทน

ค่าใช้สอย

ค่าวัสดุ

ค่าสาธารณูปโภค

ค่าเสื่อมราคา

รวมค่าใช้จ่าย

รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ

หมายเหตุ 37 รายงานการเงินของคำตรวจสอบบัญชีพิเศษ กรมวิชาการเกษตร

คำตรวจสอบบัญชีพิเศษ กรมวิชาการเกษตร

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

	2567	(หน่วย : บาท) 2566
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	84,955,039.45	71,915,901.25
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น	24,500.00	-
วัสดุคงเหลือ	-	62,741.64
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	84,979,539.45	71,978,642.89
รวมสินทรัพย์	84,979,539.45	71,978,642.89
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน	-	936,000.00
เจ้าหนี้ระยะสั้น	-	936,000.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน	-	936,000.00
รวมหนี้สิน	-	936,000.00
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	84,979,539.45	71,042,642.89
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	84,979,539.45	71,042,642.89
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	84,979,539.45	71,978,642.89

หมายเหตุ 37 รายงานการเงินของคำตรวจสอบบัญชีพิเศษ กรมวิชาการเกษตร (ต่อ)

คำตรวจสอบบัญชีพิเศษ กรมวิชาการเกษตร

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

	2567	(หน่วย : บาท) 2566
รายได้		
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	41,763,920.00	41,734,210.00
รวมรายได้	41,763,920.00	41,734,210.00
ค่าใช้จ่าย		
ค่าวัสดุ	9,455,693.94	10,345,529.71
ค่าใช้สอย	18,371,329.50	14,584,250.00
รวมค่าใช้จ่าย	27,827,023.44	24,929,779.71
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	13,936,896.56	16,804,430.29

หมายเหตุ 38 รายงานการเงินของคำปวยการ กรมวิชาการเกษตร

คำปวยการ กรมวิชาการเกษตร
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

	2567	(หน่วย : บาท)
สินทรัพย์		2566
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	40,972,402.00	38,728,565.00
ลูกหนี้ระยะสั้น	23,950.00	-
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	40,996,352.00	38,728,565.00
รวมสินทรัพย์	40,996,352.00	38,728,565.00
หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
หนี้สิน		
หนี้สินหมุนเวียน		
เจ้าหนี้ระยะสั้น	838,268.00	722,865.00
เงินรับฝากระยะสั้น	241,000.00	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,079,268.00	722,865.00
รวมหนี้สิน	1,079,268.00	722,865.00
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสะสม	39,917,084.00	38,005,700.00
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	39,917,084.00	38,005,700.00
รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	40,996,352.00	38,728,565.00

หมายเหตุ 38 รายงานการเงินของคำปวยการ กรมวิชาการเกษตร (ต่อ)

คำปวยการ กรมวิชาการเกษตร
งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

	2567	(หน่วย : บาท)
รายได้		2566
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	59,496,805.00	55,591,085.00
รวมรายได้	59,496,805.00	55,591,085.00
ค่าใช้จ่าย		
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	19,579,721.00	17,585,385.00
ค่าใช้จ่าย	38,005,700.00	31,783,324.00
รวมค่าใช้จ่าย	57,585,421.00	49,368,709.00
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	1,911,384.00	6,222,376.00

หมายเหตุ 39 โครงการที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 5 โครงการ

โครงการที่ได้รับจัดสรรจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน 5 โครงการ

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2567

(หน่วย : บาท)

2566

2567

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินให้กู้ยืมระยะยาว

รวมสินทรัพย์หมุนเวียน

รวมสินทรัพย์

หนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้าหนี้อื่นระยะสั้น

เงินรับฝากระยะสั้น

รวมหนี้สินหมุนเวียน

รวมหนี้สิน

สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

รายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายสะสม

รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

รวมหนี้สินและสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย

รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

รายการ	งบสุทธิหลังโอนเปลี่ยนแปลง	เงินที่ได้รับเป็นหนี้สิน (การสำรองเงิน)	ในสิ่งซื้อ / สิ้นสุด	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. แผนงานยุทธศาสตร์ที่ 1	2,207,244,344.82	-	6,541.23	2,206,730,931.99	506,865.60
2. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคงภายในประเทศ	246,397,150.00	5,944,000.00	23,945,216.23	216,246,209.32	261,724.45
2.1 ผลผลิต : ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	231,478,550.00	7,328,660.00	43,311,765.24	178,029,738.11	2,748,386.65
2.2 ผลผลิต : บริหารจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านเกษตร	15,918,600.00	-	-	-	-
3. แผนงานยุทธศาสตร์ที่ 2	4,170,100.00	-	23,000.00	4,146,072.65	1,027.35
3.1 โครงการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตามแผนพัฒนาการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตร	156,256,300.00	11,941,800.00	8,270,421.93	135,906,555.62	137,324.45
3.2 โครงการยกระดับคุณภาพผลผลิตส่งออกปศุสัตว์	2,500,000.00	-	69,785.40	2,429,936.92	277.68
3.3 โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์	13,099,700.00	-	269,518.41	12,794,549.12	55,632.47
3.4 โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	2,853,800.00	-	-	2,853,553.33	246.67
3.5 โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	156,256,300.00	11,941,800.00	8,270,421.93	135,906,555.62	137,324.45
3.6 โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร	8,337,700.00	-	198,540.00	8,155,456.52	3,703.48
3.7 โครงการพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่	6,447,300.00	700,000.00	1,602,458.53	4,141,463.41	3,786.06
3.8 โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	1,522,500.00	-	120,000.00	1,402,226.30	273.70
3.9 โครงการส่งเสริมและช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย	3,880,800.00	-	-	3,880,597.37	202.63
3.10 โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	5,688,600.00	-	1,767,886.00	3,914,161.77	6,552.23
3.11 โครงการพัฒนาทุนมนุษย์จากเกษตรกรรายย่อย	387,612,800.00	376,949,600.00	916,831.60	4,147,668.71	5,598,699.69
3.12 โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบในเขตเมือง	156,748,100.00	-	-	-	-
4. แผนงานยุทธศาสตร์ที่ 3	55,033,900.00	-	131,766,894.00	24,971,693.58	9,512.42
4.1 โครงการส่งเสริมการค้าเป็นรายย่อยจากเกษตรกรรายย่อย	55,033,900.00	-	72,300.00	54,881,602.73	99,997.27
5. แผนงานยุทธศาสตร์ที่ 4	13,579,500.00	-	305,625.50	13,240,581.57	33,292.93
5.1 โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	13,579,500.00	-	305,625.50	13,240,581.57	33,292.93
5.2 โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรายย่อย	3,875,400.00	-	97,322.92	3,771,515.66	6,561.42

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)
รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 (ต่อ)

รายการ	งบอุดหนุน โอนเป็นงบกลาง	เงินที่ได้รับ เบิกเพื่อปี (การสำรองเงิน)	ใบสั่งซื้อ / สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
6. แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบการเปลี่ยนแปลงภาวะอากาศ โครงการลดการปล่อยคาร์บอนและก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมการเกษตร	2,910,100.00	-	1,148,888.00	1,757,015.13	4,196.87
7. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โครงการพัฒนาศูนย์เรียนรู้เกษตรกร	16,108,900.00	-	-	16,090,291.82	18,608.18
8. แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ โครงการออกแบบและพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าเกษตร (ePhyto) ผ่านระบบ NSW	6,006,300.00	-	5,100,475.00	1,304,599.00	1,225.00
รวม	3,532,191,844.82	402,864,060.00	219,033,470.99	2,900,796,424.63	9,497,889.20

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)
รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

รายการ	เงินที่ได้รับ เบิกเพื่อปี (ต่อ)	เบิกจ่าย	คงเหลือ
1. แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างเสริมสุขภาพในภาคเกษตร 1.1 ผลผลิตหรือบริการที่ก่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร	25,486,531.58	24,390,607.86	1,095,923.72
1.2 ผลผลิตหรือบริการที่ก่อให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร	24,228,161.13	24,104,640.13	123,521.00
2. แผนงานยุทธศาสตร์การเสริมสร้างพลังทางสังคม โครงการส่งเสริมการค้าเป็นรายอำเภอและจากพระราชดำริ	17,962.32	17,962.20	0.12
3. แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า 3.1 โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน	12,637,907.60	12,634,330.73	3,576.87
3.2 โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่เกษตรกร	586,000.00	586,000.00	-
3.3 โครงการขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การนำไปใช้ประโยชน์	42,885.60	42,885.60	-
3.4 โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ	5,798,000.00	5,798,000.00	-
3.5 โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ	300,000.00	300,000.00	-
3.6 โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	5,288.90	2,982.00	2,306.90
รวม	69,102,737.13	67,877,408.52	1,225,328.61

หมายเหตุ 40 รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย (ต่อ)
รายงานฐานะเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รายการ	งบดุลจัดซื้อ โดยเปิดเผย	เงินกู้ เงินช่วยเหลือ (การช่วยเหลือเงิน)	ใบสั่งซื้อ / สัญญา	เบิกจ่าย	คงเหลือ
แผนงานบุคลากรภาครัฐ	2,196,790,461.02	-	-	2,192,739,683.68	4,050,777.34
แผนงานที่สนับสนุนด้านการศึกษาและอาชีวศึกษาในการแข่งขัน	-	-	-	-	-
2.1 แผนสนับสนุนด้านวิชาการและวิจัย	206,949,662.00	-	17,657,742.58	187,821,277.51	1,470,341.91
2.2 แผนสนับสนุนด้านวิชาการและวิจัย	312,663,648.00	-	24,228,161.13	287,646,320.54	789,166.33
แผนงานบุคลากรด้านการศึกษาและอาชีวศึกษา	-	-	-	-	-
โครงการส่งเสริมการดำเนินงานด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	55,053,900.00	-	17,962.32	55,011,961.82	23,975.86
แผนงานบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	-	-	-	-	-
4.1 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	199,306,400.00	-	12,637,907.60	186,648,359.10	820,133.30
4.2 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	18,336,200.00	-	8,414,789.00	9,755,437.59	165,973.41
4.3 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการและอาชีวศึกษา	15,592,600.00	-	42,895.60	14,927,065.66	282,648.74
4.4 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการและอาชีวศึกษา	17,700,700.00	-	5,796,000.00	11,855,476.66	47,223.34
4.5 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	7,643,000.00	-	300,000.00	7,285,951.13	57,148.87
4.6 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการและอาชีวศึกษา	4,033,500.00	-	3,998,141.11	35,385.89	-
4.7 โครงการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	4,926,600.00	-	5,288.90	4,883,093.18	38,217.92
4.8 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการและอาชีวศึกษา	3,051,500.00	-	-	3,050,744.66	765.34
4.9 โครงการบริหารจัดการและพัฒนาบุคลากรและอาชีวศึกษา (Subgroup)	4,494,600.00	-	4,489,634.83	4,489,634.83	4,965.17
แผนงานบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	-	-	-	-	-
โครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	16,097,300.00	-	16,094,180.04	3,119.96	-
แผนงานบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	-	-	-	-	-
6.1 โครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการและอาชีวศึกษา	13,444,800.00	-	13,442,151.10	2,648.90	-
6.2 โครงการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการและอาชีวศึกษา	3,960,000.00	-	3,955,837.06	4,162.94	-
รวม	3,078,707,127.02	-	69,102,737.13	3,001,805,837.06	7,796,655.22

หมายเหตุ 42 การอนุมัติรายงานการเงิน

รายงานทางการเงินฉบับนี้ได้รับการอนุมัติ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2568 โดยอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

หมายเหตุ 41 รายงานรายได้แผ่นดิน

กรมวิชาการเกษตร

รายงานรายได้แผ่นดิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2567

หน่วย : บาท)

566

66.988.26

111.541 34

78 529 60

1

12 909 96

74 740 74

✓✓✓✓✓✓

1000000

170. CCZ, 40

70'CC7,40

(หมายเหตุ : ขาด)

566

66.988.26

56 988 26

56.988.26

15,879.71

73,198.36

22,463.27

11,541.34

1

5.

1

-
-
-
-

• •

• •

• •

• •

กิจกรรม กรมวิชาการเกษตร

ทำบุญเลี้ยงพระ และสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เนื่องในโอกาส วันคล้ายวันสถาปนากรมวิชาการเกษตร ครบรอบ 51 ปี

วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2566 อธิบดีกรมวิชาการเกษตร นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ พร้อมด้วย รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร นายภัสชญภณ หมื่นแจ้ง นายพงศ์ไท ไทโยธิน นางวิลาวัลย์ ไคร้ครวญ และคณะผู้บริหารกรมวิชาการเกษตร ร่วมทำบุญเลี้ยงพระ และสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนากรมวิชาการเกษตรครบรอบ 51 ปี

ต้อนรับหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมแสดงความยินดี และร่วมบริจาคสมทบทุนสภากาชาดไทย เนื่องในงานวันคล้ายวันสถาปนากรมวิชาการเกษตร ครบรอบ 51 ปี

วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2566 นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมผู้บริหารให้การต้อนรับหน่วยงานต่าง ๆ ที่ร่วมแสดงความยินดี และร่วมบริจาคสมทบทุนสภากาชาดไทย เนื่องในงานวันคล้ายวันสถาปนากรมวิชาการเกษตร ครบรอบ 51 ปี ณ บริเวณตึกกสิกรรม กรมวิชาการเกษตร

ทุ่งบางเขนเกมส์

วันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิดการแข่งขันกีฬาสานสัมพันธ์ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ “ทุ่งบางเขนเกมส์” ครั้งที่ 1 โดยมีนายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร และผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมในพิธีเปิดงาน ณ สนามกีฬากรมส่งเสริมการเกษตร

คณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารกรมวิชาการเกษตร แสดงออกเชิงสัญลักษณ์การต่อต้านการทุจริต

วันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2567 นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธาน นำคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารกรมวิชาการเกษตร และผู้เข้าร่วมงานดำเนินกิจกรรมแสดงออกเชิงสัญลักษณ์การต่อต้านการทุจริต (ทำมือไขว้หน้าอก) อันเป็นการเสริมสร้างหรือส่งเสริมจริยธรรม รวมถึงปลูกจิตสำนึกหรือสร้างวัฒนธรรมภายในหน่วยงานในการปฏิเสธการรับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ ตลอดจนเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสภายในหน่วยงาน ณ บริเวณทางเข้า-ออกมูลนิธิโครงการหลวง ถนนเลียบคลองบางเขน กรุงเทพฯ พร้อมมีข้อสั่งการให้หน่วยงานในระดับ กอง/สถาบัน/สำนัก นำแนวปฏิบัติด้านคุณธรรมจริยธรรม ประกาศนโยบายการไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) และรายงานการวิเคราะห์ผลการประเมิน ITA พ.ศ. 2566 ซึ่งเป็นการประเมินโดยให้ความคิดเห็นจากบุคลากรในสังกัด กวก. ประชาชนหรือผู้รับบริการตามภารกิจของ กวก. และสำนักงาน ป.ป.ช. บรรจุเข้าในวาระการประชุมของหน่วยงาน เพื่อกำชับ เน้นย้ำ และสื่อสารกับบุคลากรภายในหน่วยงานให้รับทราบและพึงปฏิบัติตามแนวปฏิบัติด้านคุณธรรมจริยธรรม No Gift Policy

ช่องทางสำหรับเอกสารการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน
ของหน่วยงานภาครัฐ (การประเมิน ITA) จำนวน 2 ช่องทาง ได้แก่

1. ช่องทาง QR code
2. ช่องทางเว็บไซต์

เว็บไซต์กองการเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร > แบนเนอร์ “การป้องกันการทุจริต”
หรือลิงค์ <https://www.doa.go.th/human/?p=3058>

76 จังหวัด 76 โมเดล การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

วันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2566-2 เมษายน พ.ศ. 2567 กรมวิชาการเกษตร ดำเนินโครงการ 76 จังหวัด 76 โมเดล การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เพื่อลดบทเรียนแห่งความสำเร็จการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงจากเกษตรกรต้นแบบ 76 จังหวัดทั่วประเทศ จัดทำเป็นคู่มือการผลิตพืชมูลค่าสูง 76 โมเดล และขยายผลให้กับเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปปฏิบัติ และประยุกต์ใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรของตนเอง ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่การผลิต ภายใต้หลักการ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” พร้อมทั้งจัดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ รวม 9 ครั้ง

ทำบุญเลี้ยงเพล รดน้ำดำหัวผู้อาวุโสกรมวิชาการเกษตร ในงาน “กตัญญูชลิตีตีสงกรานต์” เนื่องในเทศกาลสงกรานต์ ประจำปี 2567

วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2567 คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร ทำบุญเลี้ยงเพล พระสงฆ์จำนวน 9 รูป และรดน้ำดำหัวผู้อาวุโสกรมวิชาการเกษตร ในงาน “กตัญญูชลิตีตีสงกรานต์” เนื่องในเทศกาลสงกรานต์ ประจำปี 2567 ณ ห้องประชุม 314 ตึกกสิกรรม กรมวิชาการเกษตร

พิธีเปิด กองวิจัยพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่ และการจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร

วันที่ 13 มิถุนายน พ.ศ. 2567 นายรพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานเปิด “กองวิจัยพัฒนาพืชเศรษฐกิจใหม่และการจัดการก๊าซเรือนกระจกสำหรับภาคเกษตร” เพื่อขับเคลื่อนสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกของไทย มุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมคาร์บอนต่ำอย่างยั่งยืน พร้อมกันนี้จะมีการลงนามบันทึกข้อตกลง (MOU) ความร่วมมือทางวิชาการว่าด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อศึกษาวิจัยพืชเกษตร พืชเศรษฐกิจ และการพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับการดำเนินงานด้านคาร์บอนเครดิตในภาคการเกษตรระหว่าง กรมวิชาการเกษตร และบริษัท เวฟ ปีซีจี จำกัด ด้วย

“เกษตรพากิน พาเที่ยว @ลานคนเมือง”

วันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2567 นายพงศ์ไท ไทโยธิน รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธาน การปฏิบัติภารกิจ Chief of the Day ในงานมหกรรมสินค้าเกษตร “เกษตรพากิน พาเที่ยว @ลานคนเมือง” โดยทำหน้าที่ควบคุมการดำเนินการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย พร้อมรับฟังปัญหาและแนวทางการแก้ไขที่เกิดขึ้น ร่วมกับทีมงาน โดยมีข้าราชการ และเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมสนับสนุนการปฏิบัติงานในครั้งนี้ ณ ลานคนเมือง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

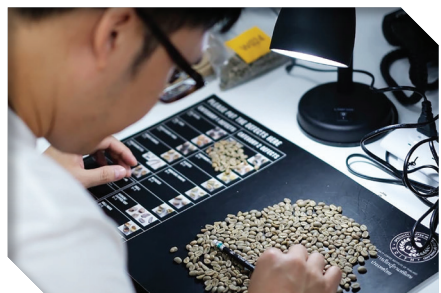
กรมวิชาการเกษตร ร่วมจัดนิทรรศการ “การพัฒนากาเกษตรพะเยาโมเดล กวีานพะเยาแหล่งชีวิต”

วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2567 ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดงานนิทรรศการ “การพัฒนากาเกษตรพะเยาโมเดล กวีานพะเยาแหล่งชีวิต” ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงน้ำจืดพะเยา (โซนบี) ตำบลแม่ต๋ำ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พร้อมทั้งตรวจเยี่ยมพื้นที่ต้นแบบ การขับเคลื่อนนโยบายพัฒนากาเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดพะเยา ณ บ้านแม่ต๋ำน้อย ตำบลแม่กา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ด้วย

สุดยอดกาแฟ

การประกวดสุดยอดกาแฟไทย เป็นโครงการที่กรมวิชาการเกษตรดำเนินการตามพระราชปณิธานของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงมีแนวพระราชดำริในการส่งเสริมให้เกษตรกรบนพื้นที่สูง นำกาแฟ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจไปปลูกบนพื้นที่สูงเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้จากกาแฟพร้อมช่วยดูแลป่า อีกทั้ง กรมวิชาการเกษตรยังเลือกกาแฟเป็นหนึ่งในพืชยุทธศาสตร์ที่จะทำให้เกิดพื้นที่สีเขียว และสนับสนุนการปลูกกาแฟ ควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อม สร้างรายได้ให้เกษตรกรในพื้นที่จำกัด ตามแนวคิด การผลิตอย่างยั่งยืน (Sustainable Coffee Production) กาแฟดูแลป่า รักษาต้นน้ำ และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยในปี 2567 เป็นการจัดกิจกรรม ปีที่ 4 ประกอบด้วย การประกวดสุดยอดเมล็ดกาแฟไทย และการประกวดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ สวนกาแฟเพื่อความยั่งยืนตามหลักการเกษตรเชิงพื้นที่ สำหรับผู้ชนะเลิศจะได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมเงินรางวัล

กรมวิชาการเกษตรได้รับรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2567 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) จำนวน 4 รางวัล ดังนี้

1. สาขาบริการภาครัฐ ประเภทขับเคลื่อนเห็นผล ระดับดี จากผลงานเรื่อง การขับเคลื่อนกาแพโรบัสตา ศรีสะเกษ อัตลักษณ์หนึ่งเดียวพลิกวิกฤติสู่ความยั่งยืน ผลงานของศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ
2. สาขาบริการภาครัฐ ประเภทนวัตกรรมการบริการ ระดับดี จากผลงานเรื่อง แผ่นเทียบสีสำหรับการเก็บเกี่ยวผลกาแพในระยะสุกแก่ที่เหมาะสม ผลงานของกองวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยวและแปรรูปผลิตผลเกษตร
3. สาขาบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทรางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน ระดับดี จากผลงานเรื่อง กรมวิชาการเกษตรเปิดใจใกล้ชิด ผนึกกำลังร่วมยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรไทย
4. สาขาบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทร่วมใจแ่กัน ระดับดี จากผลงานเรื่อง กาแพฟ้าห่มปก มรดกค้ผืนป่า พึ่งพาตนเอง ผลงานของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์
ภัสชญภณ หมื่นแจ้ง
วิลาวัณย์ ไคร์ครวญ
ปริญญช ทิพยะวัฒน์
ชนาดลย์ สัตถธณภัทร

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
เลขาธิการกรม

ข้อมูล/เรียบเรียง

กองแผนงานและวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการกรม

DOA Social Media

กรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร

DOA Channel

รายการรอบรู้เกษตร
วันจันทร์ ถึงวันพุธ
เวลา 12.00 - 12.30 น.

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

📍 50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
☎ 0 2579 0151-7

Scan to
download

